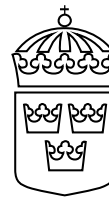

Regeringens proposition

2020/21:83

Extra ändringsbudget för 2021 – Förstärkta stöd till företag, nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga och andra åtgärder med anledning av coronaviruset

Prop. 2020/21:83

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 19 januari 2021

Stefan Löfven

Ibrahim Baylan
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I denna proposition lämnar regeringen förslag till ytterligare åtgärder med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19.

I propositionen lämnas förslag om fortsatt möjlighet till stöd vid korttidsarbete under perioden 1 december 2020–30 juni 2021. Stödet föreslås under denna period vara förstärkt genom att staten tar en större andel av kostnaderna för korttidsarbete och att en ny nivå för arbetstidsminskning på 80 procent införs under perioden 1 januari–31 mars 2021. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 15 februari 2021.

I propositionen föreslås vidare en tillfällig nedsättning av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift på ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 6 februari 2021 och tillämpas på ersättning som utges under perioden 1 januari 2021–31 mars 2023.

Propositionen innehåller även förslag om medel för att både utöka och förstärka omställningsstödet för perioden januari–februari 2021. Vidare lämnas förslag om medel för ett ytterligare förstärkt omställningsstöd i de fall regeringen beslutar om stängning av vissa verksamheter.

Slutligen lämnas förslag om ökade medel för sjukpenning, för att tillfälligt kunna upphöra med att pröva den försäkrades arbetsförmåga mot ett på arbetsmarknaden normalt förekommande arbete efter dag 180 i rehabiliteringskedjan, och om ökade anslag till vissa myndigheter för hantering av stöd.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Lagförslag	6
2.1	Förslag till lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.....	6
2.2	Förslag till lag om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år	10
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)	11
3	Ärendet och dess beredning	12
3.1	Skäl för ändringar i statens budget och förkortad motionstid.....	12
3.2	Stöd vid korttidsarbete i vissa fall	12
3.3	Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar	13
4	Ekonomisk ersättning vid beslut om begränsningar enligt covid-19-lagen	14
4.1	Covid-19-lagen.....	14
4.2	Ersättning vid stängning av verksamheter.....	14
4.3	Övriga förstärkta ekonomiska stöd till företag	16
4.4	Samlad bedömning av ekonomisk ersättning vid beslut om begränsningar enligt covid-19-lagen.....	17
5	Stöd vid korttidsarbete i vissa fall	18
5.1	Bakgrund och gällande rätt.....	18
5.2	Fortsatt möjlighet till stöd vid korttidsarbete	20
5.3	Staten tar en större andel av kostnaden för korttidsarbete.....	23
5.4	Arbetsgivare vars verksamhet i huvudsak är finansierad av allmänna medel	26
5.5	Jämförelsemånad.....	28
5.6	Ingen rätt till stöd vid vinstutdelning och andra värdeöverföringar	31
5.7	Stöd för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj	35
5.8	Stöd under uppsägningstid	37
5.9	Yttrande från revisor	38
5.10	Stöd för administrativa kostnader.....	41
5.11	Krav hänförliga till arbetsgivare.....	42
5.12	Ansökan om preliminärt stöd	47
5.13	Avstämning av preliminärt stöd	48
5.14	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	49
5.15	Konsekvensanalys	50
5.15.1	Syfte och alternativa lösningar	50
5.15.2	Offentligfinansiella effekter	51
5.15.3	Effekter för sysselsättningen	53

	5.15.4	Effekter för företagen	54
	5.15.5	Effekter för kommuner och regioner	56
	5.15.6	Effekter för enskilda	56
	5.15.7	Effekter för den ekonomiska jämfördheten	57
	5.15.8	Effekter för inkomstfördelningen	57
	5.15.9	Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna	58
	5.15.10	Förslagens förenlighet med EU-rätten	58
	5.15.11	Övriga effekter	58
6		Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar	59
	6.1	Gällande rätt	59
	6.1.1	Socialavgifter och allmän löneavgift	59
	6.1.2	Finansiering av trygghetssystemen	60
	6.1.3	Betalning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift	60
	6.1.4	Nedsättning av socialavgifter	61
	6.2	Arbetsgivaravgifterna sätts ned tillfälligt för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år	64
	6.3	Regionalt avdrag	67
	6.4	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	68
	6.5	Konsekvensanalys	69
	6.5.1	Syfte och alternativa lösningar	70
	6.5.2	Offentligfinansiella effekter	71
	6.5.3	Effekter för företagen	71
	6.5.4	Effekter för sysselsättningen	73
	6.5.5	Effekter för enskilda och för inkomstfördelningen	75
	6.5.6	Effekter för den ekonomiska jämfördheten	75
	6.5.7	Effekter för myndigheter	76
	6.5.8	Förslagens förenlighet med EU-rätten	76
	6.5.9	Övriga effekter	76
7		Författningskommentar	77
	7.1	Förslaget till lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall	77
	7.2	Förslaget till lag om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år	82
	7.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)	83
8		Ändringar i statens budget för 2021	83
	8.1	Ändringar av statens inkomster	83
	8.2	Ändringar av statens utgifter	85
	8.3	Konsekvenser för statens budget	89
Bilaga 1		Lagförslag i promemorian Stöd vid korttidsarbete i vissa fall	90

Prop. 2020/21:83	Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna avseende promemorian Stöd vid korttidsarbete i vissa fall.....	100
	Bilaga 3	Lagförslag i lagrådsremissen Stöd vid korttidsarbete i vissa fall	101
	Bilaga 4	Lagrådets yttrande över förslagen i lagrådsremissen Stöd vid korttidsarbete i vissa fall	107
	Bilaga 5	Lagförslag i promemorian Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar.....	112
	Bilaga 6	Förteckning över remissinstanserna avseende promemorian Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar.....	114
	Bilaga 7	Lagförslag i lagrådsremissen Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar.....	115
	Bilaga 8	Lagrådets yttrande över förslagen i lagrådsremissen Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar	117
		Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 19 januari 2021	118

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall (avsnitt 2.1 och 5).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år (avsnitt 2.2 och 6).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) (avsnitt 2.3 och 6).
4. Riksdagen godkänner ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2021 (avsnitt 8.1 och tabell 8.1).
5. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt tabell 1.1.

Riksdagen beslutar att förkorta motionstiden till tre dagar.

Tabell 1.1 Specifikation av ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag 2021

Tusental kronor

Utgifts- område	Anslags- nummer	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå
3	Skatt, tull och exekution	12 413 921	120 000	12 533 921
	1:1 Skatteverket	8 023 985	120 000	8 143 985
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	98 410 400	100 000	98 510 400
	1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	37 798 912	100 000	37 898 912
24	Näringsliv	15 355 253	18 386 000	33 741 253
	1:4 Tillväxtverket	327 175	450 000	777 175
	1:22 Stöd vid korttidsarbete	2 080 000	8 736 000	10 816 000
	1:24 Omställningsstöd	2 000 000	9 200 000	11 200 000
	Summa anslags- förändring på ändringsbudget		18 606 000	

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete för stöd som

1. lämnas efter godkännande av Tillväxtverket enligt 5 a § samma lag, och
2. avser stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Arbetsgivare som finansieras av allmänna medel

2 § Lagen gäller, trots det som anges i 3 § andra stycket 3 lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, även för arbetsgivare i fråga om verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och som det allmänna enligt en offentligrättslig reglering har till uppgift att tillhandahålla.

Jämförelsemånad

3 § Vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska, i stället för vad som anges i 4 § 6 samma lag, jämförelsemånaden vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020.

Förutsättningar för godkännande

4 § De allmänna förutsättningarna för godkännande regleras i 5 a och 5 b §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.

Ett godkännande får dock, trots det som anges i 5 a § andra stycket 3 samma lag, lämnas även om de ekonomiska svårigheterna rimligen hade kunnat förutses eller undvikas.

Vinstutdelning och andra värdeöverföringar

5 § Arbetsgivaren har inte rätt till stöd vid korttidsarbete om arbetsgivaren under stödmånaderna, de två kalendermånaderna närmast före den första stödmånaden eller de sex kalendermånaderna närmast efter den sista stödmånaden verkställer ett beslut om vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna. Detsamma gäller om ett

beslut om en sådan värdeöverföring fattas av stämman, styrelsen eller motsvarande organ under samma period. Prop. 2020/21:83

Om arbetsgivaren ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), gäller vad som anges om värdeöverföringar i första stycket även det eller de moderföretag till arbetsgivaren som ingår i koncernen.

Tidsperiod

6 § En arbetsgivare får, trots det som anges om tidsperioder i 6 a, 7 a och 8 a §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, beviljas preliminärt stöd enligt 18 § samma lag för stödmånader som anges i 1 § denna lag.

När preliminärt stöd inte får lämnas

7 § Utöver vad som anges i 10 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, får preliminärt stöd inte lämnas till en arbetsgivare som har skulder avseende återkrav av stöd vid korttidsarbete vilka överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Stöd får inte heller lämnas om arbetsgivaren, när ansökan om sådant stöd prövas,

1. är skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551), eller
2. är på obestånd.

Stöd för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj

8 § Preliminärt stöd får, trots det som anges i 11 § 3 lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, lämnas för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj.

Nivåer för arbetstids- och löneminskning

9 § För stödmånader under perioden 1 januari–31 mars 2021 får en arbetstagares arbetstidsminskning, utöver vad som följer av 12 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, uppgå till 80 procent av ordinarie arbetstid.

10 § För stödmånader under perioden 1 januari–31 mars 2021 ska, vid tillämpning av 13 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, löneminskningen uppgå till

1. 4 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 20 procent,
 2. 6 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 40 procent,
 3. 7,5 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 60 procent,
- eller

4. 12 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 80 procent.
För stödmånader under perioden 1 april–30 juni 2021 ska, vid tillämpning av 13 § samma lag, löneminskningen uppgå till

1. 8 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 20 procent,
 2. 12 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 40 procent,
- eller
3. 15 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 60 procent.

Beräkning av preliminärt stöd

11 § För stödmånader under perioden 1 januari–31 mars 2021 ska, vid tillämpning av 17 § andra stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 98,6 procent av underlaget beräknat enligt 17 § första stycket samma lag.

För stödmånader under perioden 1 april–30 juni 2021 ska, vid tillämpning av 17 § andra stycket samma lag, preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 65,7 procent av underlaget beräknat enligt 17 § första stycket samma lag.

Stöd under uppsägningstid

12 § Stöd får, trots det som anges i 14 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, lämnas under en arbetstagares uppsägningstid. I sådana fall ska det, vid tillämpning av 13 § samma lag, bortses från sådan ersättning som lämnas till arbetstagaren för att arbetsgivaren ska uppfylla 12 § lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Yttrande från revisor

13 § Om summan av de ersättningar som arbetsgivaren redovisar i arbetsgivardeklarationen för samtliga arbetstagare (lönesumman) för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ska det tillsammans med ansökan om godkännande lämnas ett skriftligt undertecknat yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

Revisorn ska yttra sig över arbetsgivarens ekonomiska svårigheter, orsakerna till dessa svårigheter och hur länge svårigheterna förväntas bestå. Revisorn ska även yttra sig över om det har förekommit sådana värdeöverföringar som avses i 5 §. Revisorn ska granska de uppgifter i ansökan som yttrandet avser samt räkenskapsmaterial, sammanställningar och annat underlag som ligger till grund för uppgifterna i ansökan och rapportera sina iakttagelser.

Stöd för administrativa kostnader

14 § Om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ges stöd även för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan. Sådant stöd ges med högst 10 000 kronor per arbetsgivare.

Ansökan om preliminärt stöd

15 § En ansökan om preliminärt stöd ska, i stället för vad som anges i 18 § första stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra kalendermånader från utgången av stödmånaden. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

16 § Om stödperioden inleds efter den 30 november 2020 ska arbetsgivaren, i stället för vad som anges i 19 § tredje stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, göra en avstämning vid utgången av juni 2021.

17 § De begränsningar som följer av 7 § gäller också vid beräkning av ytterligare stöd enligt 27 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.

1. Denna lag träder i kraft den 15 februari 2021.
2. Lagen upphör att gälla vid utgången av juni 2021.
3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för stöd som avser stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

2.2 Förslag till lag om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år

Härigenom föreskrivs följande.

- 1 §** Denna lag innehåller bestämmelser om särskild beräkning av
1. arbetsgivaravgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980), och
 2. löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

2 § På ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år ska hela ålderspensionsavgiften men bara nio tjugondelar av de övriga arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften betalas. Procentalen för avgifterna ska efter kvoteringen anges med två decimaler så att övriga decimaler faller bort.

Första stycket gäller endast till den del den avgiftspliktiga ersättningen uppgår till högst 25 000 kronor per kalendermånad.

-
1. Denna lag träder i kraft den 6 februari 2021.
 2. Lagen tillämpas på ersättning som utges efter den 31 december 2020.
 3. Lagen upphör att gälla vid utgången av mars 2023.
 4. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för ersättning som har utgetts under perioden 1 januari 2021–31 mars 2023.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

Prop. 2020/21:83

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §²

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget. *För den del av underlaget som avdrag ska beräknas på enligt 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980) får avdraget inte medföra att dessa avgifter understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § samma lag.* Sammanlagt får avdrag göras med högst 7 100 kronor. Avdraget ska i första hand göras från den allmänna löneavgiften.

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget. *Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen (2000:980).* Sammanlagt får avdrag göras med högst 7 100 kronor. Avdraget ska i första hand göras från den allmänna löneavgiften.

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första stycket ska endast ingå sådan avgiftspliktig ersättning som avses i 2 § första stycket.

Vid bedömningen av avdragsrätten enligt första stycket ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma koncern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag anses som en avgiftsskyldig. Avdraget ska i ett sådant fall i första hand göras av moderföretaget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas av moderföretaget, får det utnyttjas av dotterföretagen i den ordning som moderföretaget bestämmer.

1. Denna lag träder i kraft den 6 februari 2021.

2. Lagen tillämpas på ersättning som utges efter den 31 december 2020.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2007:286.

² Senaste lydelse 2015:475.

3 Ärendet och dess beredning

3.1 Skäl för ändringar i statens budget och förkortad motionstid

Enligt riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tilläggsbestämmelse 9.6.1). Förslag till ändringar i budgeten får dock lämnas vid andra tillfällen om regeringen anser att det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket).

Spridningen av sjukdomen covid-19 innebär fortsatt allvarliga konsekvenser för företag och individer. Regeringen har därför vid två tillfällen i januari 2021 lämnat extra propositioner med förslag till ändringar i budgeten för 2021. Propositionerna har avsett stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77) och vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen (prop. 2020/21:78).

Den 10 januari 2021 trädde lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) i kraft. Frågan om ekonomisk ersättning regleras inte i covid-19-lagen. Regeringen redovisar i denna proposition sin bedömning av hur ett ersättningssystem bör utformas vid beslut om föreskrifter som innebär de mest ingripande begränsningarna, nämligen beslut om stängning av verksamheter. Sådana föreskrifter kan meddelas närhelst det är nödvändigt för att förhindra smittspridning och ersättningsfrågan bör därför klargöras så snart som möjligt. Regeringen lämnar även förslag om ett förlängt och förstärkt stöd vid korttidsarbete samt en tidigareläggning av den tillfälliga nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar som aviserades i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1). Vidare föreslås medel för sjukpenning, för att tillfälligt kunna upphöra med att pröva den försäkrades arbetsförmåga mot ett på arbetsmarknaden normalt förekommande arbete efter dag 180 i rehabiliteringskedjan. Slutligen lämnas förslag om ökade anslag till vissa myndigheter för hantering av stöd.

Samtliga åtgärder bör vidtas skyndsamt för att dämpa de negativa konsekvenserna av smittspridningen i samhället. Regeringen anser därför att det finns särskilda skäl för att lämna förslag till ändringar i statens budget för 2021.

Regeringen anser vidare mot bakgrund av vad som ovan anförts att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid. Regeringen föreslår att motionstiden förkortas till tre dagar.

3.2 Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

I Finansdepartementet har promemorian Stöd vid korttidsarbete i vissa fall (Fi2020/04742) tagits fram. Förslagen i promemorian innebär att stöd vid korttidsarbete kan lämnas 1 december 2020–30 juni 2021, trots bestäm-

melserna om stödperiodens längd och karenstid i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. Det föreslås även att stödet under denna period ska vara förstärkt genom att staten tar en större andel av kostnaderna. Promemorian innehåller också förslag på ytterligare åtgärder för att förstärka kontrollen av stödet samt att Tillväxtverkets beslut ska gälla omedelbart. Det föreslås vidare att det särskilt regleras att arbetsgivare som lämnar vinstutdelning eller gör andra värdeöverföringar inte har rätt till stöd vid korttidsarbete. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2020/04742).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 12 januari 2021 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 3*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*. Regeringen har följt Lagrådets förslag. Lagrådets synpunkter behandlas i avsnitt 5.4, 5.6, 5.11 och i författningskommentaren.

3.3 Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar

I budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 13.13) aviserade regeringen att den under våren 2021 skulle återkomma till riksdagen med ett förslag om en tillfällig nedsättning av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift på ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år.

Inom Finansdepartementet har promemorian Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar (Fi2020/03881) utarbetats. I promemorian föreslås en tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften för denna åldersgrupp i enlighet med den gjorda aviseringen och med förslaget ikraftträdande den 1 april 2021. Nedsättningen innebär att endast ålderspensionsavgiften och nio tjugondelar av de övriga avgifterna ska betalas på ersättning upp till 25 000 kronor per kalendermånad. De tillfälliga bestämmelserna föreslås gälla t.o.m. den 31 mars 2023. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 5*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning av remissinstanserna finns i *bilaga 6*. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2020/03881).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 10 december 2020 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 7*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 8*. Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

I förhållande till lagrådsremissen föreslås att nedsättningen av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift på ersättning till 19–23-åringar ska tidigareläggas på så sätt att lagen om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år ska träda i kraft den 6 februari 2021 och tillämpas på ersättning som utges efter den 31 december 2020. Även ändringen i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen

enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) föreslås träda i kraft den 6 februari 2021 och tillämpas på ersättning som utges efter den 31 december 2021. Ändringarna är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande i dessa delar.

4 Ekonomisk ersättning vid beslut om begränsningar enligt covid-19-lagen

4.1 Covid-19-lagen

Covid-19-lagen innebär att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer genom föreskrifter och beslut får vidta åtgärder för att motverka trängsel eller på annat sätt förhindra spridningen av sjukdomen covid-19. Syftet är att möjliggöra träffsäkra åtgärder som inte i onödan hindrar sådan verksamhet som kan genomföras på ett från smittskyddssynpunkt säkert sätt. Som en yttersta åtgärd, om andra smittskyddsåtgärder bedöms otillräckliga, ges möjlighet att meddela föreskrifter om förbud eller nedstängning av olika typer av verksamheter och platser. Det kan t.ex. handla om att allmänna sammankomster och offentliga tillställningar inte får hållas, att platser för fritids- och kulturverksamhet, handelsplatser och serviceinrättningar ska hållas stängda, att kollektivtrafik och inrikes flygtrafik inte får bedrivas samt att användning och upplåtelse av platser för privata sammankomster inom ramen för yrkesmässig verksamhet ska förbjudas. På motsvarande sätt har det i 11 § lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen införts en bestämmelse som möjliggör nedstängning av serveringsställen.

Regeringen framhöll i propositionen om en tillfällig covid-19-lag (prop. 2020/21:79) att regeringen är medveten om att de föreskrifter som meddelas med stöd av lagen kan få betydande negativa ekonomiska konsekvenser för de som drabbas och att det därför finns behov av att vidta kompensande åtgärder, i de fall föreskrifter meddelas, för att lindra de ekonomiska skadeverkningarna av spridningen av covid-19 för företag, löntagare och andra aktörer i Sverige. Regeringen informerade om att det pågick ett arbete i Regeringskansliet med att analysera hur olika ersättningar skulle kunna utformas och att regeringen avsåg att återkomma till riksdagen med förslag om sådana ersättningar inom ramen för de rutiner som gäller för budgetprocessen (prop. 2020/21:79 s. 87 f.).

4.2 Ersättning vid stängning av verksamheter

Regeringen har infört ett flertal stöd och åtgärder för att omhänderta effekterna i samhället av spridningen av covid-19. Med stöd av covid-19-lagen har regeringen beslutat förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Förordningen

ersätter den tidigare förordningen (2020:114) om förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar och innehåller i övrigt bestämmelser gällande, gym- och sportanläggningar, badhus, handelsplatser och platser för privata sammankomster. Den nya covid-19-lagen möjliggör, som framgår ovan, även beslut om tillfällig nedstängning av verksamheter. Det är det mest ingripande beslutet som kan medföra betydande negativa ekonomiska konsekvenser för de verksamheter som omfattas av en nedstängning. Det finns därför skäl att överväga införande av ett riktat stöd till företag som till följd av eventuella beslut om nedstängning som meddelas enligt covid-19-lagen eller lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen förhindras att bedriva verksamhet, ett s.k. nedstängningsstöd.

Stöd till företag bör som huvudregel vara generella. På detta sätt undviks gränsdragnings- och statsstödsproblem. Dessutom ger generella stödstrukturer förutsägbarhet för företag om vilken ekonomisk ersättning som kan förväntas även innan en nedstängning sker av verksamheten. Med enbart riktade branschspecifika stöd hade en sådan förutsägbarhet inte kunnat åstadkommas.

Det omställningsstöd som har införts för företag enligt lagen (2020:548) om omställningsstöd bedöms dock vara möjligt att rikta mot företag som omfattas av en eventuell nedstängning, och kan dessutom göras mer förmånligt vid en nedstängning. Omställningsstödet syftar till att ersätta företag för en andel av dess fasta kostnader. Det är därför lämpligt att nedstängningsstödet utformas som ett förstärkt omställningsstöd. Lagen om omställningsstöd kommer därmed att vara tillämplig. Kompletterande föreskrifter kommer att meddelas i en särskild förordning. Den planerade utformningen av stödet redovisas i det följande.

Ett företag kommer att ha rätt till nedstängningsstöd om nettoomsättningen för en period understiger 70 procent av nettoomsättningen för motsvarande period 2019. Nedgången i omsättningen ska vara orsakad av nedstängningen. Stödet kommer att ges som en andel av de fasta kostnaderna där subventionsgraden beror på det stödgrundande omsättningstappet. Till skillnad från det ordinarie omställningsstödet kommer den högsta subventionsgraden att vara 100 procent av de fasta kostnaderna för företag som förlorat all omsättning under perioden. Detta betyder i praktiken att ett företag som blir nedstängt får full ersättning för sina fasta kostnader om det förlorat all sin omsättning under aktuell period. Det är mer generöst än omställningsstödet. Har företaget redan fått omställningsstöd för samma period ska detta dock avräknas från nedstängningsstödet. Ett tak införs som innebär att det maximala stödet inte får överstiga 75 miljoner kronor per företag och månad.

Nedstängningsstödet används endast i de fall beslut fattas om att stänga verksamheter. Något sådant beslut har ännu inte fattats och det beror på omständigheterna om det blir påkallat och i så fall vilka verksamheter som kommer att omfattas. Det är därmed svårt att bedöma vad ett beslut om nedstängning skulle innebära för utgifter för staten. En översiktlig beräkning har gjorts baserat på en nedstängning av gallerior, köpcentrum, restauranger och sportanläggningar under några månader. Bedömningen är att det skulle innebära en total kostnad om ca 4,2 miljarder kronor. I avsnitt 8 lämnas förslag om medel för införande av ett nedstängningsstöd.

Vid utformningen av stöd till företag ska EU:s statsstödsregler särskilt beaktas. Förslaget utgör i statsstödhänseende en ny stödordning som måste anmälas i enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och godkännas av Europeiska kommissionen innan den kan träda i kraft. Stödets utformning kan behöva anpassas utifrån dessa förutsättningar.

4.3 Övriga förstärkta ekonomiska stöd till företag

Spridningen av covid-19 har under kort tid fått mycket stora konsekvenser för samhället och den ekonomiska tillväxten. Regeringen har därför infört flera stöd för att underlätta för företag att överbrygga krisen. Nedstängningsstödet är ett komplement till de företagsstöd som regeringen redan har infört eller kommunicerat att den kommer att införa.

Ett stöd vid korttidsarbete har införts för att drabbade företag ska kunna behålla sin personal och på så sätt kunna växla upp snabbt igen när läget vänder. Stödet innebär att anställda går ned i arbetstid under en period samtidigt som staten lämnar ekonomiskt stöd till arbetsgivaren. I denna proposition föreslås en fortsatt möjlighet till förstärkt stöd vid korttidsarbete under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 som bl.a. innebär att staten tar en större andel av kostnaderna än tidigare och att en ny nivå för arbetstidsminskning på 80 procent införs under perioden 1 januari–31 mars 2021 (se avsnitt 5). Även stöd vid korttidsarbete fungerar som ett stöd vid begränsningar som meddelas med stöd av covid-19-lagen.

Ett omställningsstöd har införts för mars–juli 2020 som avser att täcka en del av ett företags fasta kostnader. Regeringen har föreslagit att medel anvisas för att utöka omställningsstödet till att omfatta även månaderna augusti t.o.m. december 2020 (prop. 2020/21:77). I denna proposition lämnas därtill förslag om medel så att även perioden januari–februari 2021 kan omfattas (se avsnitt 8.2).

Regeringen avser att utforma omställningsstödet så att stödnivån för perioden augusti–oktober 2020 är högst 75 procent av de fasta kostnaderna för små företag. För perioden november 2020–februari 2021 avses stödnivån vara högst 90 procent av de fasta kostnaderna för dessa företag. Højningen av stödnivån för små företag sker för att underlätta för dessa till följd av bl.a. de striktare restriktioner och skärpta allmänna råd som gäller sedan november 2020. För övriga företag är stödnivån högst 70 procent fr.o.m. augusti 2020. Små företag är företag som sysselsätter färre än 50 personer och vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år.

Omställningsstödet är utformat på så sätt att ju större omsättningstapp ett företag har, desto större stöd erhålls. Det innebär att ett företag kommer att få ett större omställningsstöd om dess nettoomsättning påverkas negativt av begränsningar som meddelas med stöd av covid-19-lagen.

Ett omsättningsstöd till enskilda näringsidkare har införts för mars–juli 2020, eftersom inte alla enskilda näringsidkare har kunnat dra nytta av omställningsstödet och stöd vid korttidsarbete. På samma sätt som för omställningsstödet har regeringen föreslagit att medel anvisas för att utöka omsättningsstödet till att omfatta även månaderna augusti t.o.m. december

2020 (prop. 2020/21:77). I samma proposition lämnar regeringen även förslag om ett nytt ekonomiskt stöd som riktar sig till handelsbolag, inklusive kommanditbolag, med samma stödperioder som för enskilda näringsidkare. Vidare avser regeringen att återkomma med förslag om att utöka stöden till enskilda näringsidkare och handelsbolag till att även omfatta perioden januari–februari 2021. Regeringen avser att utforma stöden så att stödnivån för perioden augusti–oktober är högst 75 procent. För perioden november 2020–februari 2021 avses stödnivån vara högst 90 procent. Precis som omställningsstödet är omsättningsstödet utformat på så sätt att ju större omsättningstapp ett företag har, desto större stöd erhålls. Det innebär att ett företag kommer att få ett större omsättningsstöd om dess nettoomsättning påverkas negativt av begränsningar som meddelas med stöd av covid-19-lagen.

Utöver de redovisade ersättningarna finns även andra stöd som lindrar de ekonomiska effekterna för företag av spridningen av covid-19. Som exempel kan nämnas den i denna proposition föreslagna tidigareläggningen av sänkta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar och statens ersättning till arbetsgivarna för sjuklönekostnader.

4.4 Samlad bedömning av ekonomisk ersättning vid beslut om begränsningar enligt covid-19-lagen

Sammantaget anser regeringen att det ovan redovisade nedstängningsstödet skapar en klarhet i vilka förutsättningar som kommer att gälla för ekonomisk ersättning till företag som, i förekommande fall, drabbas av ett beslut om stängning av verksamheten. Regeringen bedömer att nedstängningsstödet tillsammans med det i denna proposition föreslagna förstärkta stödet vid korttidsarbete och övriga stöd till företag med anledning av spridningen av covid-19 bör ge företagen tillräckliga förutsättningar att överbygga en period av nedstängning.

Det kan uppkomma fall där de ersättningssystem som redovisats ovan inte är fullt ut tillämpliga för alla aktörer som omfattas av beslutade föreskrifter om begränsningar och där kompletterande stödåtgärder kan behöva vidtas. Behovet av ersättningar analyseras löpande och kommer att analyseras ytterligare i samband med att föreskrifter om begränsningar tas fram. I samband därmed kommer regeringen även att överväga hur sådana ersättningar kan utformas. Regeringen kommer vid behov, och inom ramen för budgetprocessen, återkomma till riksdagen om detta.

5 Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

5.1 Bakgrund och gällande rätt

Regleringen av stöd vid korttidsarbete

Korttidsarbete innebär att arbetstagare tillfälligt går ned i arbetstid och lön. Den 1 januari 2014 trädde ett system med statligt stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU1, rskr. 2013/14:56). Stöd enligt det systemet får endast lämnas om det råder en synnerligen djup lågkonjunktur eller är sannolikt att en sådan är nära förestående. Syftet med stödet är att kunna stödja sysselsättningen och dämpa arbetslösheten. Reglerna för statligt stöd vid korttidsarbete innebär att staten, arbetsgivaren och arbetstagaren delar på kostnaderna för korttidsarbete. Kostnaderna för korttidsarbete utgörs av den lön inklusive arbetsgivaravgifter som motsvarar arbetstidsminskningen.

Bestämmelserna om stöd finns i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete samt förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete. Stödet aktiveras genom att regeringen meddelar föreskrifter för en stödperiod om tolv månader. Denna period kan förlängas en gång med tolv månader. Stödet administreras, efter aktivering, av Skatteverket.

Den 7 april 2020 trädde ett nytt system för stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Systemet är ett komplement till det tidigare systemet. Stöd enligt det nya systemet kan lämnas under en begränsad tid till arbetsgivare som på grund av tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter behöver införa korttidsarbete. Det nya systemet gäller för tid fr.o.m. den 16 mars 2020. Stödet administreras av Tillväxtverket och lämnas efter att verket beslutat om godkännande för stöd. Ett godkännande får bara lämnas om

1. arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter,
2. de ekonomiska svårigheterna har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll,
3. de ekonomiska svårigheterna inte rimligen hade kunnat förutses eller undvikas, och
4. arbetsgivaren har använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft.

Stödperioden är begränsad till sex månader i följd med möjlighet till förlängning i ytterligare tre månader.

Efter aktivering eller godkännande ansöker arbetsgivaren om stöd (s.k. preliminärt stöd) som lämnas enligt tre fasta nivåer för arbetstids- och löneminskning. Stöd kan lämnas till såväl arbetsgivare som är bundna av kollektivavtal som arbetsgivare som inte har kollektivavtal. För att ge rätt till preliminärt stöd ska en arbetstagares arbetstidsminskning vid deltagande i korttidsarbete under en avtalsperiod uppgå till 20, 40 eller 60 procent av ordinarie arbetstid.

Staten står vid varje nivå för en tredjedel av lönekostnaden inklusive arbetsgivaravgifter för den uteblivna arbetstiden medan återstoden fördelas mellan arbetstagare och arbetsgivare med olika inbördes fördelning beroende på nivån av arbetstidsminskning. Arbetstagarens löneminskning ska uppgå till 12 procent av ordinarie lön om arbetstidsminskningen är 20

procent, till 16 procent om arbetstidsminskningen är 40 procent och till 20 procent om arbetstidsminskningen är 60 procent.

En arbetsgivare som har fått preliminärt stöd är skyldig att göra en avstämning för att fastställa ett slutligt stöd. Avstämningen innebär en jämförelse och bedömning av om den genomsnittliga arbetstids- och löne- minskningen som har tillämpats överensstämmer med de angivna nivåerna i lagen och de avtal som slutits. Arbetsgivaren är i vissa fall skyldig att betala tillbaka preliminärt stöd. Detta gäller bl.a. om den tillämpade genomsnittliga arbetstids- och löne- minskningen inte motsvarar en av de tre nivåerna för arbetstids- och löne- minskning eller inte har stöd i avtal. Om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats ska Tillväxtverket besluta att återkräva beloppet.

En arbetsgivare som har ansökt om eller fått stöd ska ge handläggande myndighet tillfälle att granska verksamheten med avseende på arbets- givarens rätt till stöd och lämna de uppgifter som behövs för granskningen. En arbetsgivare får föreläggas att fullgöra dessa skyldigheter och före- läggandet får förenas med vite, såvida det inte finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd, och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen. Skatteverket respektive Tillväxtverket får även i egenskap av handläggande myndighet genomföra kontrollbesök för att kontrollera rätten till stöd vid korttidsarbete.

För att möta arbetsgivarnas behov med anledning av pandemin har stödet vid korttidsarbete som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket tillfälligt förstärkts, s.k. korttidspermittering (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Förstärkningen innebär att staten under stödmånader som infaller under perioden 16 mars 2020– 31 december 2020 står för tre fjärdedelar av den totala kostnaden. Löne- minskningen ska då i stället för 12, 16 respektive 20 procent uppgå till 4, 6 respektive 7,5 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.

Under 2020 gäller vidare att stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket kan lämnas för uppsägningstid, för verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och där det ankommer på det allmänna att tillhandahålla verksamheten samt till arbetstagare som är familjemedlemmar till arbetsgivaren. Dessutom infördes för stödmånader som inföll under perioden 1 maj–31 juli 2020, för stöd vid korttidsarbete som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket, en fjärde nivå för arbetstidsminskning respektive löne- minskning (prop. 2019/20:166, bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276). Under denna period fick arbets- tagarens arbetstidsminskning uppgå till 80 procent av ordinarie arbetstid. Arbetstagares löne- minskning skulle vid en sådan arbetstidsminskning uppgå till 12 procent av ordinarie lön.

Den 1 januari 2021 trädde nya regler i kraft som innebär att stödet vid korttidsarbete kompletteras med ersättning för kompetensinsatser (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:NU1, rskr. 2020/21:145). Reglerna, som finns i lagen om stöd vid korttidsarbete och den nya förordningen (2020:1249) om ersättning för kostnader för kompetensinsatser vid korttidsarbete, innebär att arbetsgivare som får stöd vid korttidsarbete och som anordnar kompetensinsatser under den genom korttidsarbete arbets- befriade tiden även ska kunna få ersättning för kostnader för sådana

insatser. Regeringen bedömde att ersättning för kompetensinsatser bör hanteras enligt samma principer som gäller för stödet vid korttidsarbete i övrigt (prop. 2020/21:1 utg.omr. 24 avsnitt 4.7). Med kompetensinsatser avses insatser som syftar till att höja eller validera kompetensen hos en arbetstagare. Reglerna innebär att staten ersätter 60 procent av kostnaden för kompetensinsatser som utförs under den arbetsbefriade tiden vid korttidsarbete.

Av reglerna framgår vidare att när Tillväxtverket prövar frågan om stöd vid korttidsarbete har Tillväxtverket också till uppgift att pröva frågan om ersättning för kompetensinsatser vid sådant arbete. Vilken myndighet som ska pröva frågan om ersättning för kompetensinsatser i samband med korttidsarbete vid synnerligen djupa lågkonjunkturer ska beslutas av regeringen.

För att tillgodose intresset av insyn i ärenden om stöd vid korttidsarbete föreslås i en promemoria att sekretess inte ska gälla beslut om stöd i ärende enligt lagen om stöd vid korttidsarbete eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021. Promemorian har remissbehandlats och ärendet bereds för närvarande i Regeringskansliet (Fi2020/04215).

Användandet av stöd vid korttidsarbete

Under 2020 har systemet för stöd vid korttidsarbete använts i stor utsträckning. Enligt Tillväxtverkets uppgifter (www.tillvaxtverket.se 2020-12-16) har ca 90 000 företag ansökt om stöd. Av dessa har ca 73 000 företag beviljats preliminärt stöd på sammantaget ca 32 miljarder kronor. Totalt har ca 590 000 anställda omfattats av korttidsarbete under 2020.

I relation till det totala antalet sysselsatta per bransch har mest stöd så här långt betalats ut till företag verksamma i hotell- och restaurangverksamhet, tillverkningsindustrin samt personliga och kulturella tjänster.

Av de 73 000 företag som så här långt beviljats preliminärt stöd har 75 procent mars eller april 2020 som första stödmånad.

5.2 Fortsatt möjlighet till stöd vid korttidsarbete

Regeringens förslag: En arbetsgivare får, efter godkännande av Tillväxtverket, beviljas preliminärt stöd för stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Ett godkännande får lämnas även om de ekonomiska svårigheterna rimligen hade kunnat förutses eller undvikas.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget. *Konjunkturinstitutet* anser att förlängningen är befogad givet att en stegvis nedtrappning sker av den nuvarande höga subventionsgraden.

Unionen, Svenskt Näringsliv och *IF Metall* efterfrågar en närmare motivering till varför de tillfälliga bestämmelserna placeras i en egen lag och varför inte samma lagstiftningsteknik används som tidigare. *Advokatsamfundet* anser att lösningen med en tillfällig lag är att föredra framför

särbestämmelser i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. *FAR* efterfrågar ett förtydligande av om orsaken till de ekonomiska svårigheterna måste vara pandemins effekter. *Almega* anser att det är viktigt att bemanningsföretag kan vara stödberättigade 2021. *Konjunkturinstitutet* framhåller att lagstiftningen skapar incitament som gynnar fast anställda framför tim- och visstidsanställda. *Byggföretagen* framhåller vikten av att även lärlingar, som ofta är tillsvidareanställda, inte utesluts från systemet.

Arbetsförmedlingen, *Ekonomistyrningsverket* och *Landsorganisationen i Sverige (LO)* har synpunkter på konsekvensanalysen.

Skälen för regeringens förslag: Pandemin har påverkat svenska företag drastiskt. Detta gäller inte minst de företag som har drabbats hårt av de restriktioner som beslutats för att minska smittspridningen. Sedan utbrottet har historiskt stora åtgärder presenterats för att begränsa smittspridningen och för att lindra effekterna för jobb och företag. En av dessa åtgärder är stödet vid korttidsarbete. Stödet har varit en viktig åtgärd för att förhindra att personal blir uppsagd och för att möjliggöra att företag snabbt kan komma igång igen när läget vänder. Stödet har också kommit att användas i stor utsträckning.

Stöd vid korttidsarbete kan, efter godkännande av Tillväxtverket, lämnas under högst nio kalendermånader i följd (6 a och 7 a §§ lagen om stöd vid korttidsarbete). Efter stödperiodens slut inträder en karenstid om 24 kalendermånader (8 a § samma lag). Med hänsyn till den alltför pågående smittspridningen är det enligt regeringens mening av stor betydelse att åtgärder vidtas även fortsättningsvis för att dämpa effekterna av pandemin för företag och samhällsekonomin. Många företag, inte minst de som drabbats av restriktioner, upplever fortfarande en betydligt lägre efterfrågan än normalt. Vid införandet av det permanenta och öppna systemet för stöd vid korttidsarbete bedömdes att stödperioden inte bör överskrida nio kalendermånader. Detta eftersom en längre stödperiod riskerar att fördröja nödvändig strukturomvandling i ekonomin. I nuvarande exceptionella läge där pandemin tydligt slår brett mot samhällsekonomin och sysselsättningen, bedöms detta argument vara av mindre vikt. I stället överväger fördelarna med en längre stödperiod, i termer av att det motverkar ökad arbetslöshet och bevarar i grunden produktiva företag och jobb. Regeringen anser därför att regelverket för stöd vid korttidsarbete bör ändras så att även de arbetsgivare som redan har fått stöd för nio månader eller för en kortare period och nu omfattas av karenstid kan godkännas för stöd för perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

För att arbetsgivaren ska godkännas för stöd vid korttidsarbete krävs enligt 5 a § lagen om stöd vid korttidsarbete att arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter samt att de ekonomiska svårigheterna har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll och inte heller rimligen hade kunnat förutses eller undvikas. Arbetsgivaren ska vidare ha använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft. I förarbetena anges att det kan röra sig om plötsliga fall i global efterfrågan, begränsningar i arbetsgivares tillträde till viktiga marknader eller störningar i leveranser av viktiga insatsvaror. Exempel på exceptionella störningar som kan ge rätt till stöd är oväntat införande av tullar eller andra handelshinder, plötsliga natur- eller väderhändelser eller en omfattande sjukdomsepidemi. En allmän

lågkonjunktur räknas inte som en exceptionell störning som ger rätt till stöd. De ekonomiska svårigheterna ska inte ha varit möjliga att undvika eller lindra. Av detta följer att en allmänt förväntad nedgång i konjunkturen eller andra förutsebara marknads- eller produktionsförändringar inte bör berättiga till stöd. Bedömningen bör ske med beaktande av verksamhetens karaktär. Tullar eller andra handelshinder kan vara oförutsedda. De kan också vara konsekvenser av kända motsättningar eller utdragna processer. I ett sådant läge är det rimligt att kräva att en arbetsgivare försöker anpassa sig till den förväntade utvecklingen genom att exempelvis ställa om produktionen, minska sin exponering mot en viss marknad eller förändra sina leveranskedjor. Vad som kan krävas av arbetsgivaren i termer av omställning får avgöras i det enskilda fallet. En utgångspunkt bör vara att snabba, dramatiska och osannolika händelseförlopp innebär lägre krav på arbetsgivarnas anpassning till förändrade förutsättningar (prop. 2019/20:132 s. 86 och 87).

Pandemin har pågått under en längre tid. Det kan därför inte uteslutas att kravet på att de ekonomiska svårigheterna inte ska ha kunnat förutses eller undvikas kommer att skapa svårigheter vid tillämpningen av det tillfälliga regelverket. För att underlätta tillämpningen föreslås därför att detta krav slopas för den nu aktuella perioden. *Almega* anser att det är viktigt att bemanningsföretag kan vara stödberättigade 2021. När det gäller bemanningsföretag och konsultföretag har riksdagen uttalat att även företag vars verksamhet syftar till att möta andra arbetsgivares tillfälliga och kortsiktiga behov av arbetskraft kan ställas inför omfattande fall i efterfrågan, exempelvis vid en ekonomisk kris, som inte har kunnat förutses eller undvikas. Efterfrågefall som är så omfattande att de klart går utöver vad som normalt kan förväntas för en arbetsgivare i en bransch av detta slag kan således betraktas som oförutsedda och oundvikliga i lagstiftningens mening (bet. 2019/20:FiU51 s. 22). Regeringen konstaterar att det tillfälliga sloandet av kravet på att de ekonomiska svårigheterna inte ska ha kunnat förutses eller undvikas även underlättar bedömningen avseende bemanningsföretag och konsultföretag.

FAR efterfrågar ett förtydligande av om orsaken till de ekonomiska svårigheterna måste vara pandemins effekter. Några förändringar avseende kraven på att de ekonomiska svårigheterna ska vara allvarliga och tillfälliga och ha orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll samt att arbetsgivaren ska ha använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft föreslås inte. Orsaken till de ekonomiska svårigheterna kan således vara pandemins effekter eller något annat förhållande utom arbetsgivarens kontroll. För den närmare innebörden av dessa kriterier, se Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132 s. 52–56). Arbetsgivaren ska vidare ha använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft. *Konjunkturinstitutet* framhåller att lagstiftningen i denna del skapar incitament som gynnar fast anställda framför tim- och visstidsanställda. *Byggföretagen* framhåller vikten av att lärlingar, som ofta är tillsvidareanställda, inte utesluts från systemet. Vilka åtgärder som kan anses vara tillgängliga ska bedömas i varje enskilt fall utifrån förhållandena hos respektive arbetsgivare. Avgörande är personens roll och funktion i arbetsgivarens verksamhet. Även tillfälligt anställd personal kan vara verksamhetskritisk (prop. 2019/20:132 s. 56 och bet.

2019/20:FiU51 s. 23). Anställningsformen är således inte avgörande. Det finns inte heller någon regel som anger att lärlingar generellt är uteslutna från systemet med stöd vid korttidsarbete.

I promemorian föreslås att de tillfälliga bestämmelserna placeras i en egen lag. *Unionen*, *Svenskt Näringsliv* och *IF Metall* efterfrågar en närmare motivering till detta och varför inte samma lagstiftningsteknik används som tidigare. De förstärkningar av stödet som gällde under 2020 var placerade i övergångsbestämmelser och löpte ut vid årsskiftet. Det nu aktuella förslaget medför att en rad bestämmelser i lagen om stöd vid korttidsarbete kommer att behöva anpassas för att systemet ska fungera. Eftersom det är fråga om relativt många tillfälliga ändringar anser regeringen, i likhet med *Advokatsamfundet*, att en egen lag är att föredra. Den tillfälliga lagen innebär att vid tillämpning av lagen om stöd vid korttidsarbete kommer, för stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket under den nu aktuella perioden, vissa bestämmelser inte att tillämpas eller att ha ett annat innehåll. Vid tillämpning av lagen om stöd vid korttidsarbete finns det alltså avvikande bestämmelser i den tillfälliga lagen som ska gälla i stället.

Arbetsförmedlingen, *Ekonomistyrningsverket* och *LO* har synpunkter på konsekvensanalysen. Synpunkterna behandlas i avsnitt 5.15.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av 1, 4 och 6 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

5.3 Staten tar en större andel av kostnaden för korttidsarbete

Regeringens förslag: För stödmånader under perioden 1 januari–31 mars 2021 får en arbetstagares arbetstidsminskning uppgå till 80 procent av ordinarie arbetstid. Löneminskningen ska uppgå till 4, 6, 7,5 respektive 12 procent av ordinarie lön om arbetstidsminskningen är 20, 40, 60 respektive 80 procent. Preliminärt stöd ska för stödmånader som infaller under samma period lämnas med ett belopp som motsvarar 98,6 procent av underlaget.

För stödmånader under perioden 1 april–30 juni 2021 ska löneminskningen uppgå till 8, 12 respektive 15 procent av ordinarie lön om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent. Preliminärt stöd ska för stödmånader som infaller under samma period lämnas med ett belopp som motsvarar 65,7 procent av underlaget.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian lämnades inget förslag om en ny nivå för arbetstidsminskning.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget, däribland *Unionen*, *Tillväxtverket*, *Teknikföretagen*, *IF Metall*, *Svenskt Näringsliv* och *Almega*. *Transportföretagen* anser att stödnivån inte bör trappas ned stegvis under våren, utan att staten bör stå för tre fjärdedelar av kostnaden under hela perioden.

Landsorganisationen i Sverige (LO) anser att detta i vart fall bör gälla för arbetsgivare i särskilt drabbade branscher. *Hotell- och restaurangfacket, Föreningen Svensk Handel, Visita och Handelsanställdas förbund* anser att det bör vara möjligt att minska arbetstiden ytterligare.

Konjunkturinstitutet förordar en lägre ersättningsnivå för permitterade anställda. Den ekonomiska risken vid utebliven permittering tas till stor del av arbetstagaren. Om arbetsgivarens ersättning till arbetstagarna minskar skulle det sannolikt öka viljan att permittera fler anställda som relativt sett är enklare att ersätta. *Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU)* anser att den föreslagna fördelningen av kostnaderna under perioden april–juni lägger en alltför stor börda på arbetstagarna i förhållande till arbetsgivarna. *Hotell- och restaurangfacket och Handelsanställdas förbund* anser att löneavdraget bör sänkas.

Skälen för regeringens förslag: Kostnaderna för korttidsarbete utgörs av den lön inklusive arbetsgivaravgifter som motsvarar arbetstidsminskningen. Det statliga stödet lämnas med en tredjedel av detta underlag. Underlaget för stöd beräknas genom att arbetstagarens ordinarie lön multipliceras med den avtalade arbetstidsminskningen enligt någon av de tre nivåerna för arbetstids- och löneminskning som följer av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete samt med en individuell närvarokvot. Preliminärt stöd bestäms därefter genom att underlaget multipliceras med 43 procent (17 § lagen om stöd vid korttidsarbete). Övriga kostnader fördelas mellan arbetsgivare och arbetstagare enligt de nivåer som framgår av 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete.

För att möta arbetsgivarnas behov med anledning av pandemin har stödet vid korttidsarbete som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket varit förstärkt under 2020 (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Förstärkningen innebär att staten under stödmånader som infaller under perioden den 16 mars 2020 t.o.m. den 31 december 2020 står för tre fjärdedelar av den totala kostnaden i stället för en tredjedel.

Det finns med hänsyn till effekterna av den pågående smittspridningen skäl att även under det första halvåret 2021 låta staten ta en större andel av kostnaden av stödet vid korttidsarbete för att ge arbetsgivarna bättre förutsättningar att klara de tillfälliga ekonomiska svårigheter som uppstår i pandemins spår. Därigenom kan stödet även fortsättningsvis förhindra att personal blir uppsagd och möjliggöra att företag snabbt kan komma igång igen när läget vänder. Staten bör under perioden den 1 januari–31 mars 2021 ta en lika stor andel av kostnaden som under 2020. I motsats till *Transportföretagen* och *LO* anser regeringen att statens andel av kostnaden därefter bör minska stegvis från tre fjärdedelar till hälften under perioden 1 april–30 juni 2021. *Hotell- och restaurangfacket, Föreningen Svensk Handel, Visita och Handelsanställdas förbund* anser att det bör vara möjligt att minska arbetstiden ytterligare. Den 10 januari 2021 har en tillfällig pandemilag för att förhindra spridningen av covid-19 trätt i kraft. Lagen ger regeringen nya befogenheter att vidta åtgärder för att motverka trängsel eller på andra sätt förhindra smittspridning. Samma dag trädde även en förordning om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 i kraft. Förordningen innehåller bl.a. bestämmelser om begränsning av antal besökare och andra nödvändiga åtgärder för att förhindra att trängsel uppstår. Regeringen anser att det mot denna bakgrund finns skäl att tillfälligt införa en ny nivå för arbetstidsminskning på

80 procent. En sådan nivå gällde tillfälligt under perioden maj–juli 2020 (prop. 2019/20:166, bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276). Den tillfälliga nivån på 80 procent bör gälla under perioden januari–mars 2021.

Regeringen anser vidare att utgångspunkten bör vara att förhållandet mellan arbetsgivarens och arbetstagarens andel av kostnaden ska vara densamma som enligt gällande regler. *Konjunkturinstitutet* förespråkar att arbetstagaren ska bära en större andel av kostnaden för den nedsatta arbetstiden relativt arbetsgivaren. Detta för att öka incitamenten för arbetsgivare att välja korttidsarbete framför uppsägningar. *IFAU* anser i stället att arbetstagarens del av kostnaden bör sänkas när subventionsgraden sänks till 50 procent. Detta för att ge arbetsgivaren starkare incitament att återgå till normal arbetstid utan stöd vid korttidsarbete. Regeringen bedömer att den föreslagna fördelningen av kostnader är väl avvägd. Detta innebär att arbetstagare kommer att drabbas av mindre omfattande löneminskningar än vad som annars varit fallet. Fördelningen harmoniserar även med den fördelning som har gällt under 2020, vilket bedöms underlätta för både Tillväxtverket och parterna på arbetsmarknaden.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att preliminärt stöd under perioden 1 januari–31 mars 2021 ska bestämmas genom att underlaget multipliceras med 98,6 procent. Löneminskningen ska under samma period uppgå till 4, 6, 7,5 respektive 12 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40, 60 respektive 80 procent.

Under perioden 1 april–30 juni 2021 föreslås preliminärt stöd bestämmas genom att underlaget multipliceras med 65,7 procent. Löneminskningen ska under samma period uppgå till 8, 12 respektive 15 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.

En förstärkt stödnivå kan medföra ökade risker för missbruk och överutnyttjande av stödet. Det är angeläget att stödet endast går till de arbetsgivare som uppfyller förutsättningarna för stöd och att alla ansökningar om stöd kontrolleras noggrant. Regeringen beslutade den 12 november 2020 om ändringar av förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete som bl.a. syftar till att förstärka kontrollen vid hanteringen av ansökningar om godkännande och preliminärt stöd. Ändringarna som trädde i kraft den 1 januari 2021 innebär bl.a. att arbetsgivaren tillsammans med ansökan ska lämna ekonomiska underlag och avtal om korttidsarbete. I denna proposition föreslås ytterligare skärpningar av kraven för att förhindra missbruk och överutnyttjande av stödet (se bl.a. avsnitt 5.9 och 5.11).

Lagförslag

Förslaget medför införandet av 9–11 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

5.4 Arbetsgivare vars verksamhet i huvudsak är finansierad av allmänna medel

Regeringens förslag: Stödåtgärden omfattar även arbetsgivare vars verksamhet i huvudsak är finansierad av allmänna medel och där det allmänna enligt en offentlighetsreglering har till uppgift att tillhandahålla verksamheten.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens. I promemorian föreslogs dock en permanent reglering av förslaget i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete i stället för en tillfällig reglering i lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Utgångspunkten för stöd vid korttidsarbete är att stödåtgärden ska omfatta alla juridiska personer och fysiska personer som bedriver näringsverksamhet. Vid införandet av stödet ansågs det emellertid inte rimligt att offentligt finansierad verksamhet skulle omfattas av en statlig subvention i form av stöd vid korttidsarbete. Dessutom gjordes bedömningen att detta slag av verksamhet som regel inte kan anses bli påverkad av konjunkturen på ett sådant sätt att syftet med åtgärden kan antas bli uppnått (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 6.17.4.3). Från tillämpningsområdet för lagen om stöd vid korttidsarbete undantogs därför staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan (3 § andra stycket 1), juridiska personer över vilka staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande, såvida inte verksamheten avser affärsverksamhet (3 § andra stycket 2), samt arbetsgivare i fråga om verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och där det allmänna enligt en offentlighetsreglering har till uppgift att tillhandahålla verksamheten (3 § andra stycket 3).

Undantaget i 3 § andra stycket 3 lagen om stöd vid korttidsarbete tar inte sikte på arbetsgivarna som sådana utan på den verksamhet som de bedriver. Om en arbetsgivare bedriver flera verksamheter kan det således t.ex. inträffa att en viss verksamhet omfattas av undantaget medan stöd kan lämnas för en annan verksamhet som bedrivs av samma arbetsgivare. Av förarbetena framgår det att undantaget i 3 § andra stycket 3 inte är avsett att träffa verksamhet inom ramen för vanliga affärsmässiga transaktioner mellan privata leverantörer och det allmänna även om den ersättning som utges av det allmänna i sådana avtalsförhållanden utgör en leverantörs hela omsättning (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.17.4.3). Samtidigt framgår det av lagtexten att undantaget träffar verksamhet där det allmänna enligt en offentlighetsreglering har till uppgift att tillhandahålla verksamheten, detta trots att i vart fall delar av sådan verksamhet som på detta sätt ska tillhandahållas av det allmänna i och för sig kan utföras av privata leverantörer på helt affärsmässiga villkor.

Riksdagen konstaterade vid införandet av det nya och öppna systemet för stöd vid korttidsarbete att spridningen av det nya coronaviruset riskerar att drabba samhällsekonomin och företaget på sätt som inte kunde förutses

vid införandet av regelverket om statligt stöd vid korttidsarbete. Det kan leda till att verksamheter och branscher påverkas på ett sätt som tidigare inte har kunnat förutses. I det sammanhanget skulle det kunna uppstå en osäkerhet kring vilka verksamheter som omfattas av undantaget i 3 § andra stycket 3 lagen om stöd vid korttidsarbete. Exempelvis skulle kollektivtrafik som bedrivs i privat regi, men finansieras av det allmänna inte ha rätt till stöd vid korttidsarbete. Riksdagen konstaterade att det är av stor vikt att reglerna om korttidsarbete är förutsägbara och enkla att tillämpa. Det är också viktigt att upplevda otydligheter i regelverket inte i onödan hindrar att stöd lämnas eller medför att handläggningstider för ansökningar om godkännande blir längre än nödvändigt. Mot denna bakgrund fanns det enligt riksdagen skäl att för stödmånader som infaller under perioden fr.o.m. den 16 mars 2020 t.o.m. den 31 december 2020 tillfälligt slopa det undantag som avses i 3 § andra stycket 3 (bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199).

Det är enligt regeringens mening även fortsättningsvis angeläget att reglerna om korttidsarbete är förutsägbara och enkla att tillämpa. Verksamhet där det allmänna enligt en offentligrättslig reglering har till uppgift att tillhandahålla verksamheten, men som utförs av privata leverantörer på helt affärsmässiga villkor bör inte undantas från lagens tillämpningsområde. Undantaget i 3 § andra stycket 3 lagen om stöd vid korttidsarbete framstår mot denna bakgrund inte som ändamålsenligt. I lagrådsremissen föreslogs därför att undantaget bör slopas. *Lagrådet* ifrågasätter inte att det finns skäl att införa förslaget i det läge som råder. Det kan enligt *Lagrådet* emellertid ifrågasättas varför den föreslagna ändringen inte endast blir tillfällig och varför den ska gälla även vid andra ansökningar om stöd än de som föranleds av pandemin. Det finns enligt *Lagrådet* i och för sig inte anledning att betvivla att denna typ av reglering kommer att behövas även vid andra stöd. Hur reglerna ska utformas bör dock vara föremål för noggranna överväganden inom ramen för en beredningsprocess som uppfyller sedvanliga krav på en sådan process. Det är enligt *Lagrådet* därför inte lämpligt att – i ett ärende där processen har förkortats på grund av den krissituation som råder – vidta lagstiftningsåtgärder som blir bestående och som gäller andra stöd än de som motiveras av pandemin. Eftersom det föreslås en ny lag för det nya utvidgade stödet finns det inte heller av praktiska skäl anledning att ändra i lagen om stöd vid korttidsarbete. En bättre ordning är att i den nya lagen ta in alla de regler som ska gälla för det utvidgade stödet och låta hela regleringen omfattas av tidsbegränsningen. När tiden för det nu aktuella stödet löpt ut kan en utvärdering av åtgärderna genomföras. Därefter kan – om det skulle visa sig finnas ett behov av det – regleringen göras permanent. *Lagrådet* föreslår mot denna bakgrund att ändringarna i lagen om stöd vid korttidsarbete inte läggs till grund för lagstiftning utan att de reglerna i stället tas in i den nya tillfälliga lagen. Regeringen delar denna bedömning och föreslår därför att undantaget i 3 § andra stycket 3 endast bör slopas för stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 enligt den tillfälliga lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall. I övrigt bör inga förändringar avseende vilka företag och verksamheter som omfattas göras.

Förslaget medför införandet av 2 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

5.5 Jämförelsemånad

Regeringens förslag: Jämförelsemånaden ska vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget, däribland *Ekobrottsmyndigheten*, *Skatteverket* och *Tillväxtverket*. Ekobrottsmyndigheten anser att det är angeläget att förslaget genomförs ur ett brottsförebyggande perspektiv.

Svenskt Näringsliv, *Unionen*, *Handelsanställdas förbund*, *IF Metall*, *Teknikföretagen*, *Industriarbetsgivarna* och *Innovations- och kemindustrierna i Sverige (IKEM)* tillstyrker förslaget att tillfälligt ändra definitionen av jämförelsemånad för de arbetsgivare som tidigare har fått stöd. De påtalar dock i likhet med *Handelsanställdas förbund*, *Sveriges akademikers centralorganisation (Saco)* och *Transportföretagen* att en negativ konsekvens av förslaget är att kollektivavtalade löneökningar inte kommer att beaktas, vilket skapar ökade kostnader för företagen. *Föreningen Svensk Handel* och *Visita* ser med hänsyn till den stora personalrörligheten som råder inom deras branscher problem med att använda samma jämförelsemånad som legat till grund för tidigare stöd. De föreslår att det i stället för samma arbetstagare bör krävas att det ska vara samma antal arbetstagare alternativt samma sysselsättningsgrad under jämförelsemånaden respektive under stödperioden.

Unionen och IF Metall anser att det inte har redovisats skäl att frångå det ordinarie regelverket i övrigt. *Almega*, *Industriarbetsgivarna*, *IKEM*, *Teknikföretagen* och *Svenskt Näringsliv* anser att bestämmelserna för de arbetsgivare som inte har ansökt om stöd tidigare bör utformas på ett sådant sätt att stöd kan lämnas för personer som anställts och löneökningar som skett mer än tre månader före det att arbetsgivaren godkännts för stöd.

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) anser att september månad bör kompletteras med ytterligare en jämförelsemånad under inledningen av pandemin, förslagsvis mars 2020. Detta för att inte missgynna företag som har försökt klara av pandemin utan stöd. För dessa företag kommer september 2020 inte att avspegla verksamhetens normalsituation före pandemin.

Företagarna och *Småföretagarnas riksförbund* anser att jämförelsemånaden bör vara flexibel. Enligt *Srf konsulterna* missgynnar systemet med en enskild jämförelsemånad fåmansföretagare som ofta inte tar ut regelmässig lön alternativt tar ut en kombination av lön och utdelning.

Skälen för regeringens förslag: Syftet med stöd vid korttidsarbete är att bevara arbetstillfällena genom att redan anställda tillfälligt går ned i arbetstid och lön. Stöd bör därför inte lämnas för arbetstagare som anställs

under en stödperiod (prop. 2013/14:1 avsnitt 6.17.5.1.2). För att säkerställa att stöd inte lämnas för arbetstagare som anställs under en stödperiod eller att stödet missbrukas genom att arbetstagaren ges en högre sysselsättningsgrad eller löneökning innan stödmånaden finns i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete bestämmelser om jämförelsemånad. Jämförelsemånaden är, när stöd lämnas efter godkännande av Tillväxtverket, den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då beslutet om godkännande fattades (4 § 6). Preliminärt stöd får endast lämnas för arbetstagare som även var anställda hos arbetsgivaren under hela eller någon del av jämförelsemånaden med samma eller högre sysselsättningsgrad än under stödmånaden (11 § 1). I bestämmelserna om ordinarie lön anges vidare att löneökningar som avser tid efter jämförelsemånaden inte ingår i den ordinarie lönen (4 § 2).

Förslaget innebär en möjlighet att få stöd vid korttidsarbete utöver den maximala stödperioden om nio kalendermånader. För att preliminärt stöd ska kunna betalas ut under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 krävs ett nytt beslut om godkännande av Tillväxtverket. För en arbetsgivare som har fått stöd under hösten 2020 innebär den nuvarande regleringen om jämförelsemånad att jämförelsemånaden kan infalla under en stödperiod. Även det förhållandet att reglerna kommer att tillämpas för tid före ikraftträdandet (se avsnitt 5.14 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser) medför att jämförelsemånaden kan infalla under en stödperiod. Regeringen anser i likhet med majoriteten av remissinstanserna att det är angeläget att upprätthålla det ursprungliga syftet med regleringen, dvs. att säkerställa att stöd inte lämnas för arbetstagare som anställs under en stödperiod. Bestämmelserna om jämförelsemånad behöver därför justeras för stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021. Att införa flexibla regler för jämförelsemånad som bl.a. *Almega, Företagarna, Srf konsulterna* och *Småföretagarnas riksförbund* föreslår är inte förenligt med det ursprungliga syftet och är inte heller lämpligt ur ett brottsförebyggande perspektiv. Detta är något som även *Ekobrottsmyndigheten* framhåller.

Flertalet av de arbetsgivare som kommer att ansöka om stöd för den nu aktuella perioden bedöms ha ansökt om stöd tidigare. Dessa arbetsgivare har sedan tidigare en jämförelsemånad som infaller före stödperioden. För att dels förhindra att jämförelsemånaden infaller under en stödmånad, dels underlätta tillämpningen föreslås i promemorian att jämförelsemånaden ska vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020. *Föreningen Svensk Handel* och *Visita* ser med hänsyn till den stora personalrörligheten som råder inom deras branscher problem med att använda samma jämförelsemånad som legat till grund för tidigare stöd. De föreslår att det i stället för samma arbetstagare bör krävas att det ska vara samma antal arbetstagare alternativt samma sysselsättningsgrad under jämförelsemånaden respektive under stödperioden.

Det är riktigt att den arbetsgivare som har en personalstyrka som delvis bytts ut under tidigare stödperioder med förslaget får mer begränsade möjligheter att nyttja stödet än den arbetsgivare som har en mer beständig personalstyrka. Detta förhållande måste dock enligt regeringen vägas mot det ursprungliga syftet att undvika att jämförelsemånaden infaller under en stödmånad och behovet av regler som är enkla att tillämpa och som inte

mer än nödvändigt utökar kontrollerna och därmed också handläggningen. Sammanfattningsvis anser regeringen att övervägande skäl talar för att för den arbetsgivare som har fått stöd någon gång under 2020 ska jämförelsemånaden för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 vara den jämförelsemånad som tidigare legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete.

Förslaget innebär, som bl.a. *Svenskt Näringsliv Unionen*, *Handelsanställdas förbund* och *IF Metall* framhåller, att efterkommande löneökningar, även sådana som följer av kollektivavtalsförhandlingar, inte kommer att ingå i beräkningarna av stödet. Att löneökningar som avser tid efter jämförelsemånaden inte ingår i den ordinarie lönen följer av de ordinarie reglerna, jfr 4 § 2 lagen om stöd vid korttidsarbete. Det förhållandet att lönehöjningarna grundar sig i kollektivavtal utgör därför enligt regeringen inte i sig skäl för att göra avsteg från att det är den ordinarie lönen under jämförelsemånaden som ska läggas till grund för beräkningen av stödet. Det bör även beaktas att stödet är förstärkt under den aktuella perioden och att staten tar en större andel av kostnaderna.

När det därefter gäller jämförelsemånaden för de arbetsgivare som inte har ansökt om stöd tidigare föreslås i promemorian att jämförelsemånaden ska vara september 2020. Unionen och IF Metall anser att det inte har redovisats skäl att frånga det ordinarie regelverket i denna del och bl.a. *Industriarbetsgivarna*, *Teknikföretagen* och *Svenskt Näringsliv* anser att bestämmelserna för de arbetsgivare som inte har ansökt om stöd tidigare bör utformas på ett sådant sätt att stöd kan lämnas för personer som anställts och löneökningar som skett mer än tre månader före det att arbetsgivaren godkänts för stöd. Enligt regeringen måste dock vad som framförts vägas mot fördelarna med att bestämma även denna jämförelsemånad i förväg. De tillfälliga reglerna som möjliggör fortsatt stöd föreslås träda i kraft den 15 februari 2021 och tillämpas fr.o.m. den 1 december 2020. Det går i dag inte att veta när Tillväxtverket kommer att fatta beslut om godkännande med anledning av de nya ansökningarna. De arbetsgivare som träffar avtal om korttidsarbete fr.o.m. december 2020 skulle vid tillämpning av de ordinarie reglerna således inte veta vilken månad som är jämförelsemånad. Behovet av förutsägbara regler utgör enligt regeringen bärande skäl för att bestämma en jämförelsemånad. Denna månad bör infalla före stödperioden inleds. September 2020 är en månad som ligger nära en tillämpning av de ordinarie reglerna för arbetsgivare som ansöker om stöd fr.o.m. december 2020 respektive januari 2021. Sammantaget gör regeringen bedömningen att fördelarna med en förutsebar tillämpning överväger de nackdelar som kan följa av en sådan ordning. Regeringen föreslår därför att för de arbetsgivare som inte har fått stöd tidigare ska jämförelsemånaden vara september 2020. *IFAU* anser att september månad bör kompletteras med ytterligare en jämförelsemånad under inledningen av pandemin, förslagsvis mars 2020. Detta för att inte missgynna företag som har försökt klara av pandemin utan stöd. Regeringen ser i nuläget inget sådant behov.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av 3 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

Regeringens förslag: Arbetsgivaren har inte rätt till stöd vid korttidsarbete, om arbetsgivaren under stödmånaderna, de två kalendermånaderna närmast före den första stödmånaden eller de sex kalendermånaderna närmast efter den sista stödmånaden verkställer ett beslut om vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna. Detsamma gäller om ett beslut om en sådan värdeöverföring fattas av stämman, styrelsen eller motsvarande organ under samma period.

Om arbetsgivaren ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen, gäller vad som anges om värdeöverföringar i första stycket även det eller de moderföretag till företaget som ingår i koncernen.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens. I promemorian förslags dock en permanent reglering av förslaget i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete i stället för en tillfällig reglering i lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget, däribland *Ekobrottsmyndigheten*, *Ekonomistyrningsverket*, *Transportarbetarförbundet*, *Landsorganisationen i Sverige (LO)*, *IF Metall* och *Föreningen Svensk Handel*. *Tillväxtverket*, *FAR*, *Srf konsulterna*, *Företagarna* och *Advokatsamfundet* välkomnar ett förtydligande av lagstiftningen.

Teknikföretagen, *Industriarbetsgivarna*, *Innovations- och kemiindustrierna i Sverige (IKEM)*, *Transportföretagen*, *Unionen*, *Svenskt Näringsliv* och *Almega* avstyrker förslaget och hänvisar bl.a. till vikten av att reglerna är konkurrenskraftiga. Teknikföretagen, Industriarbetsgivarna och IKEM förordar i stället en regel som anger att värdeöverföringar inte påverkar rätten till stöd vid korttidsarbete. De och Svenskt Näringsliv välkomnar förtydligandet avseende möjligheten att lämna koncernbidrag. Unionen och Teknikföretagen anser att frågan om vinstutdelningar och andra värdeöverföringar bör genomgå vederbörlig utredning och analys innan eventuell permanent lagstiftning införs. Svenskt Näringsliv framhåller att företag, särskilt de fåmansföretag som regelmässigt tar ut ersättning i både lön och utdelning, kommer att överväga att avstå från stödet och i stället säga upp personal för att säkerställa att vinstutdelningar kan genomföras. För det fall förslaget skulle genomföras anser Teknikföretagen, Industriarbetsgivarna, IKEM, Svenskt Näringsliv och Almega att förslaget bör begränsas till värdeöverföringar som lämnas under stödperioden. Företagarna anser att förslaget bör begränsas till tre månader efter stödperioden i stället för föreslagna sex månader. Ekonomistyrningsverket ifrågasätter om en karenstid om sex månader är för kort.

Svenskt Näringsliv anser att ett företag bör ges möjlighet att visa att den värdeöverföring som skett innebär en ”netto noll” effekt i företaget, dvs. att inga medel har lämnat företaget. Tillväxtverket anser att det bör förtydligas att ett senare beslut om att återta en vinstutdelning inte påverkar

bedömningen av att företaget, på grund av det tidigare fattade beslutet om vinstutdelning, inte har rätt till stöd. Srf konsulterna anser dels att begränsningen endast bör gälla beslut om utdelning och inte verkställande av tidigare beslutad utdelning, dels att fåmansföretagen ska undantas från tillämpningen alternativt omfattas av ett särskilt avräkningsförfarande. Advokatsamfundet anser att en ventil bör övervägas för de fall ett avslag på ansökan om stöd eller ett återkrav inte står i proportion till den aktuella värdeöverföringen.

Almega framhåller att ett beslut om utdelning hos ett utländskt moderbolag i många fall får anses ligga utanför arbetsgivarens kontroll.

Tillväxtverket anser att bestämmelsen bör kompletteras med en bestämmelse om anmälningsplikt för arbetsgivaren. *Förvaltningsrätten i Stockholm* efterfrågar ett resonemang kring Tillväxtverkets möjligheter att följa upp beslut om utdelningar som genomförs efter en slutlig avstämning.

Skälen för regeringens förslag: Stöd vid korttidsarbete som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket får bara lämnas under förutsättning att arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter. Dessa svårigheter ska ha orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll som inte rimligen hade kunnat förutses eller undvikas. Allvarlighetskravet innebär att det ska vara fråga om en situation där arbetsgivaren i frånvaro av stöd skulle behöva genomföra omfattande uppsägningar (prop. 2019/20:132 s. 55, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Att de ekonomiska svårigheterna inte rimligen kunnat undvikas innebär att det inte ska ha varit möjligt att lindra dessa svårigheter (samma prop. s. 53). Riksdagen har när det gäller kravet på allvarliga ekonomiska svårigheter uttalat att arbetsgivaren förutsätts agera i enlighet med lagens syfte och att det under sådana förhållanden inte kan anses försvarligt att arbetsgivare som mottar stöd från det allmänna vid korttidsarbete samtidigt genomför aktieutdelningar och andra liknande utbetalningar (bet. 2019/20:FiU51 s. 22).

Frågan om det går att kombinera utdelning med krisstöd har diskuterats sedan reglerna trädde i kraft. I syfte att förtydliga regelverket föreslog regeringen i en lagrådsremiss den 7 maj 2020 att riksdagens uttalande skulle komma till uttryck i lagtexten. Lagrådet ansåg dock att förslaget inte borde läggas till grund för lagstiftning och framhöll bl.a. att den redan gällande regleringen ger möjlighet att beakta t.ex. förekomsten av vinstutdelningar. Lagrådet ansåg vidare att det lagförslag som då presenterades inte innebar något egentligt klarläggande i frågan. Regeringen delade Lagrådets bedömning att redan gällande reglering ger möjlighet att beakta olika former av värdeöverföringar och att förekomsten av t.ex. vinstutdelningar kan motivera att stöd vägras enligt 5 a § andra stycket 1–3 lagen om stöd vid korttidsarbete. Om ett företag trots en kris gör en utbetalning till sina delägare är detta en tydlig indikation på att företaget självt inte har ansett sig ha allvarliga ekonomiska svårigheter och stöd kan vägras enligt 5 a § andra stycket 1. Har företaget orsakat eller bidragit till de ekonomiska svårigheterna genom att förbruka tillgängligt kapital genom utdelning motiverar det att stöd vägras enligt 5 a § andra stycket 2. Och om ett företag har använt sin ekonomiska buffert för utdelning i stället för att trygga den egna verksamheten i samband med den ekonomiska krisen kan det utgöra hinder för stöd enligt 5 a § andra stycket 3. Regeringen lämnade därför inte något förslag till förtydligande under

våren 2020 (prop. 2019/20:166 s. 54–56). Regeringen uttalade dock att den avsåg att fortsatt följa frågan för att kunna uppmärksamma eventuella behov på ytterligare förtydligande (samma prop. s. 56).

Diskussionen om möjligheten att kombinera utdelning med krisstöd har därefter fortsatt och de frågor som framför allt har diskuterats är när i tiden vinstutdelning ska ha lämnats för att påverka bedömningen av om arbetsgivaren uppfyller kravet på allvarliga ekonomiska svårigheter och därmed har rätt till krisstöd samt vilka andra liknande utbetalningar som omfattas.

Som flera av remissinstanserna framhåller är det angeläget att förutsättningarna för stöd är tydliga och att arbetsgivarna redan vid ansökan om stöd vet vilka eventuella begränsningar som finns när det gäller exempelvis vinstutdelning. Tillväxtverket har vidare en stor mängd ansökningar att hantera och ett tydligt regelverk som underlättar tillämpningen är av stor vikt. Inte minst med beaktande av att förslagen i denna proposition bedöms medföra ett stort antal nya ansökningar om godkännande. Det finns därför ett stort behov av att i möjligaste mån undvika gränsdragningsproblem vid tillämpningen.

För att öka förutsebarheten och underlätta tillämpningen anser därför regeringen, i motsats till bl.a. *Unionen*, *Almega*, *Transportföretagen* och *Svenskt Näringsliv*, att det för stöd som lämnas efter prövning av Tillväxtverket bör införas en regel som anger när värdeöverföringar i form av bl.a. vinstutdelning inte får lämnas och vilka värdeöverföringar som omfattas. Att som *Teknikföretagen*, *Industriarbetsgivarna* och *IKEM* föreslår reglera att värdeöverföringar inte ska påverka bedömningen av rätten till stöd vid korttidsarbete är enligt regeringens mening inte förenligt med de grundläggande förutsättningarna för systemet med stöd vid korttidsarbete. I lagrådsremissen föreslogs att regeln skulle tas in i lagen om stöd vid korttidsarbete och därmed inte begränsas till stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021. *Lagrådet* ifrågasätter inte att det finns skäl att införa förslaget i det läge som råder. Förslaget syftar till att tydliggöra förutsättningarna för när stöd ska kunna beviljas. Tillväxtverket ska i ett ansträngt läge pröva en oerhört stor mängd ansökningar om stöd och det är i en sådan situation särskilt angeläget att beslutfattandet förenklas för att grundläggande krav på likabehandling och rättssäkerhet inte ska trädas för när. Det kan enligt *Lagrådet* emellertid ifrågasättas varför den föreslagna regleringen inte endast blir tillfällig och varför den ska gälla även vid andra ansökningar om stöd än de som föranleds av pandemin. Det finns enligt *Lagrådet* i och för sig inte anledning att betvivla att denna typ av reglering kommer att behövas även vid andra stöd. Hur reglerna ska utformas bör dock vara föremål för noggranna överväganden inom ramen för en beredningsprocess som uppfyller sedvanliga krav på en sådan process. Det är enligt *Lagrådet* därför inte lämpligt att – i ett ärende där processen har förkortats på grund av den krissituation som råder – vidta lagstiftningsåtgärder som blir bestående och som gäller andra stöd än de som motiveras av pandemin. Eftersom det föreslås en ny lag för det nya utvidgade stödet finns det inte heller av praktiska skäl anledning att ändra i lagen om stöd vid korttidsarbete. En bättre ordning är att i den nya lagen ta in alla de regler som ska gälla för det utvidgade stödet och låta hela regleringen omfattas av tidsbegränsningen. När tiden för det nu aktuella stödet löpt ut kan en utvärdering av

åtgärderna genomföras. Därefter kan – om det skulle visa sig finnas ett behov av det – regleringen göras permanent. Lagrådet föreslår mot denna bakgrund att ändringarna i lagen om stöd vid korttidsarbete inte läggs till grund för lagstiftning utan att de reglerna i stället tas in i den nya tillfälliga lagen. Regeringen delar denna bedömning och föreslår därför att regleringen begränsas till perioden 1 december 2020–30 juni 2021 enligt den tillfälliga lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

När det gäller bestämmelsens utformning bör bestämmelserna om omställningsstöd användas som förebild (prop. 2019/20:181, bet. 2019/20:FiU61, rskr. 2019/20:351). En sådan utformning innebär att företag som lämnat vinstutdelning eller verkställer vissa andra typer av särskilt reglerade värdeöverföringar till aktieägare eller medlemmar under en viss tidsperiod inte kan godkännas för stöd vid korttidsarbete. Att bestämmelserna om utdelning och krisstöd enligt de två regelverken överensstämmer med varandra så långt det är möjligt bedöms underlätta för företagen och bidra till förutsebarheten.

När det inledningsvis gäller frågan om vilka värdeöverföringar som ska omfattas bör bestämmelsen omfatta vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna. De transaktioner som avses är de typer av värdeöverföringar som regleras i 18–20 kap. aktiebolagslagen (2005:551) och 13–15 kap. lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. Det finns dock inget hinder mot att göra sådana formlösa värdeöverföringar som avses i 17 kap. 1 § första stycket 4 aktiebolagslagen. Företag kan alltså exempelvis lämna koncernbidrag samtidigt som de tar emot stöd.

Det förhållandet att koncernföretag ges en möjlighet att utjämna resultaten inom koncernen motiverar enligt regeringen att förbudet även omfattar värdeöverföringar som görs från ett annat koncernföretag än från det företag som tar emot stöd. En annan ordning skulle missgynna företag som inte ingår i någon koncern. De svårigheter som *Almega* anser kan finnas för en arbetsgivare att ha kännedom om en utländsk koncerns dispositioner medför ingen annan bedömning. För att förhindra kringgåenden av regeln föreslår därför regeringen att, om arbetsgivaren ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), vad som anges om värdeöverföringar ovan även ska gälla det eller de moderföretag som ingår i koncernen.

Vad sedan gäller tidsperioden bör de aktuella värdeöverföringarna till att börja med inte få verkställas under den period arbetsgivaren får stöd. *Teknikföretagen*, *Industriarbetsgivarna*, *IKEM*, *Svenskt Näringsliv* och *Almega* anser att förslaget, om det genomförs, bör begränsas till värdeöverföringar som lämnas under stödperioden. Enligt regeringen riskerar förbudet dock att i praktiken bli verkningslöst om tidsperioden begränsas till endast den aktuella stödperioden. Inte heller en tidsperiod som omfattar tre månader efter stödperioden, som *Företagarna* föreslår, bedöms vara tillräcklig. Det bedöms samtidigt inte finnas skäl för en tidsperiod som är längre än sex månader efter stödperioden som *Ekonomistyrningsverket* efterfrågar. I promemorian föreslås att förbudet mot utdelning och andra värdeöverföringar bör avse stödperioden och de närmast följande sex månaderna. Denna period framstår enligt regeringen som väl avvägd. För att begränsa möjligheterna att kringgå reglerna bör utdelningsförbudet

även omfatta de två månaderna närmast före stödperioden. Ett beslut om en sådan värdeöverföring bör inte heller få fattas av stämman, styrelse eller motsvarande organ under samma period.

Det finns enligt regeringens mening inte skäl att undanta fåmansföretag från tillämpningsområdet eller införa ett särskilt avräkningsförfarande för dessa företag som *Srf Konsulterna* föreslår eller att införa en ventil som *Advokatsamfundet* föreslår. *Svenskt Näringsliv* och *Tillväxtverket* efterfrågar förtydliganden avseende hur andra dispositioner påverkar utdelningsförbudet. Detta är enligt regeringens mening i första hand en fråga för rättstillämpningen.

Följande exempel kan illustrera tillämpningen.

Anta att en arbetsgivare godkänns för stöd vid korttidsarbete fr.o.m. den 1 januari 2021. Om arbetsgivaren därefter ansöker om och beviljas preliminärt stöd för sex månader, dvs. t.o.m. juni 2021, kan utdelning lämnas tidigast fr.o.m. januari 2022. Om arbetsgivaren i stället väljer att ansöka om preliminärt stöd för fyra månader, kan utdelning lämnas tidigast fr.o.m. november 2021.

Förvaltningsrätten i Stockholm efterfrågar ett resonemang kring Tillväxtverkets möjligheter att följa upp beslut om utdelningar som genomförs efter en slutlig avstämning. Regeringen konstaterar att en arbetsgivare som har ansökt om eller fått stöd ska ge Tillväxtverket tillfälle att granska verksamheten med avseende på arbetsgivarens rätt till stöd och lämna de uppgifter som behövs för granskningen (35 § lagen om stöd vid korttidsarbete). Denna granskningsverksamhet får i huvudsak inriktas på olika slag av stickprovskontroller. *Tillväxtverket* anser att det bör införas en anmälningsplikt. Regeringen konstaterar att det saknas beredningsunderlag för ett sådant förslag.

Bland andra *Unionen* och *Teknikföretagen* har lyft fram vikten av att grundläggande frågor utreds och analyseras. Den föreslagna bestämmelsen föreslås vara tillfällig. I samband med att ett permanent och öppet system för stöd vid korttidsarbete infördes uttalade regeringen vidare att systemet bör utvärderas när det har varit i kraft en viss tid (prop. 2019/20:132 s. 50). I prop. 2019/20:166 angav regeringen vidare att den avser att noga följa utvecklingen och vid behov återkomma med förslag på lämpliga anpassningar av regelverket (s. 60). Som angetts ovan bör en sådan utvärdering enligt regeringens uppfattning även omfatta de nu föreslagna reglerna.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av 5 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

5.7 Stöd för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj

Regeringens förslag: Stöd får även lämnas för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget. *Åklagarmyndigheten* framhåller att det finns en risk med att låta stödet omfatta arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj. Att utreda brott där stödet gått till arbetsgivarens familj möter svårigheter. Det föreligger t.ex. ett beslagsförbud för skriftliga handlingar mellan närstående.

Skälen för regeringens förslag: I lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete regleras att preliminärt stöd får lämnas endast för arbetstagare som inte tillhör arbetsgivarens familj (11 § 3). Undantaget har utformats i enlighet med 1 § andra stycket 2 lagen (1982:80) om anställningsskydd och har ansetts omfatta även arbetsgivare vars verksamhet bedrivs i bolagsform (se Ds 2012:59 s. 284). Bestämmelsen har motiverats med att lagen inte ska kunna missbrukas (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.17.5.1.2).

I mindre företag kan en stor andel av de anställda – ibland samtliga – utgöras av anhöriga som omfattas av undantaget för familjemedlemmar. Mot bakgrund av de effekter som pandemin har på samhällsekonomi och företagen har den aktuella avgränsningen ansetts riskera att drabba dessa företag onödigt hårt jämfört med andra företag vars arbetstagare inte består av familjemedlemmar. För att möta arbetsgivarnas behov med anledning av pandemin har bestämmelsen därför undantagits från tillämpning för stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket under perioden 16 mars 2020–31 december 2020 (bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199).

När det nu föreslås en möjlighet att ansöka om ett förstärkt stöd t.o.m. den 30 juni 2021 med anledning av pandemin bedöms behovet av att låta stödet även omfatta arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj kvarstå oförändrat.

Åklagarmyndigheten framhåller att en utredning av brott där stödet gått till arbetsgivarens familj kan möta svårigheter. Regeringen är medveten om dessa svårigheter. Lagen om stöd vid korttidsarbete har också ursprungligen utformats så att stöd inte kan lämnas för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj. Regeringen anser dock med hänsyn till rådande omständigheter att det är rimligt att under ytterligare en period lämna stöd även för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj. När det gäller risken för missbruk så motverkas denna av kravet på att en arbetstagare måste ha haft en anställning av viss omfattning hos arbetsgivaren under den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020 (se avsnitt 5.5). För stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 bör därför stöd även lämnas för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av 8 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

Regeringens förslag: Stöd får även lämnas under arbetstagarens uppsägningstid. För stöd som lämnas under uppsägningstid ska det bortses från sådan ersättning som lämnas till arbetstagaren för att arbetsgivaren ska uppfylla bestämmelserna i lagen om anställningsskydd.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget, däribland *Tillväxtverket*, *Föreningen Svensk Handel*, *Hotell- och restaurangfacket*, *Visita*, *Teknikföretagen*, *Svenskt Näringsliv* och *Almega*.

Unionen, *Svenska Transportarbetarförbundet*, *IF Metall* och *Landsorganisationen i Sverige (LO)* avstyrker förslaget. De anser att förslaget går emot det grundläggande syftet med stödet som är att undvika uppsägningar och värna sysselsättningen. Om statligt stöd kan lämnas även under uppsägningstid minskar arbetsgivarens incitament att behålla sin personal.

Skälen till regeringens förslag: En utgångspunkt för stödet vid korttidsarbete är att korttidsarbete inte ska vidtas när uppsägning framstår som den naturliga och riktiga åtgärden (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.17.5.1.4). Enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete får stöd därför inte lämnas vid korttidsarbete som är hänförligt till en arbetstagares uppsägningstid (14 §).

Pandemin har påverkat svenska företag drastiskt. Det har inträffat extrema fall i efterfrågan där efterfrågan av varor och tjänster som tillhandahålls av enskilda företag eller branscher i princip helt har försvunnit. För att möta sådana exceptionella fall har det bedömts finnas ett behov av att som en tillfällig krisåtgärd dämpa kostnaderna för arbetsgivare som tillämpar korttidsarbete även i händelse av uppsägningar under tid som korttidsarbete pågår. Bestämmelsen om att stöd inte får lämnas under uppsägningstid har därför undantagits från tillämpning för stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket under perioden den 16 mars 2020 t.o.m. den 31 december 2020 (prop. 2020/21:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199).

Det är som *Unionen*, *Svenska Transportarbetarförbundet*, *IF Metall* och *LO* framhåller angeläget att undvika uppsägningar och värna sysselsättningen. Lagen om stöd vid korttidsarbete har också ursprungligen utformats så att stöd inte kan lämnas för uppsägningstid. Med hänsyn till effekterna av pandemin finns det dock enligt regeringens mening skäl att för stödmånader som infaller fram t.o.m. den 30 juni 2021 fortsatt ha en reglering som möjliggör stöd vid korttidsarbete under arbetstagares uppsägningstid. För stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 bör därför stöd även lämnas för uppsägningstid.

Stödet vid korttidsarbete förutsätter en löneminskning i samband med korttidsarbetet. Enligt 12 § lagen (1982:80) om anställningsskydd har dock en arbetstagare som har blivit uppsagd rätt att under uppsägningstiden behålla sin lön. För att kravet på löneminskning ska kunna uppfyllas även under uppsägningstid bör man därför vid bedömningen av löneminskningen bortse från ersättning som arbetsgivaren lämnar till arbets-

tagaren för att uppfylla sin skyldighet enligt 12 § lagen om anställningsskydd.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av 12 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

5.9 Yttrande från revisor

Regeringens förslag: Om summan av de ersättningar som arbetsgivaren redovisar i arbetsgivardeklarationen för samtliga arbetstagare (lönesumman) för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ska det tillsammans med ansökan om godkännande lämnas ett skriftligt undertecknat yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

Revisorn ska yttra sig över arbetsgivarens ekonomiska svårigheter, orsakerna till dessa svårigheter och hur länge svårigheterna förväntas bestå. Revisorn ska även yttra sig över om det har förekommit vinstutdelning eller andra värdeöverföringar. Revisorn ska granska de uppgifter i ansökan som yttrandet avser samt räkenskapsmaterial, sammanställningar och annat underlag som ligger till grund för uppgifterna i ansökan och rapportera sina iakttagelser.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslogs att revisorn skulle yttra sig över om de villkor som anges i 5 a § andra stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete är uppfyllda.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget, däribland *Skatteverket*, *Ekobrottsmyndigheten*, *Landsorganisationen i Sverige (LO)*, *Transportarbetarförbundet* och *Brottsförebyggande rådet (Brå)*. Transportarbetarförbundet anser att förslaget är nödvändigt för att Tillväxtverkets kontroll ska vara tillförlitlig och effektiv. *LO* anser att förslaget är viktigt dels för att säkerställa systemets legitimitet, dels för att underlätta och förkorta Tillväxtverkets prövning. Även *Brå* bedömer att förslaget kan underlätta Tillväxtverkets prövning och framhåller att åtgärden syftar till att förebygga felaktiga utbetalningar. *Ekobrottsmyndigheten* anser att det ur ett brottsförebyggande perspektiv är angeläget att åtgärden genomförs.

Svenskt Näringsliv, *Almega*, *Transportföretagen*, *Unionen*, *Industriarbetsgivarna*, *Innovations- och kemiindustrierna i Sverige (IKEM)*, *IF Metall* och *Teknikföretagen* avstyrker förslaget. Även *Företagarna*, *Föreningen Svensk Handel* och *Visita* ifrågasätter förslaget. Bland andra *Svenskt Näringsliv*, *Företagarna* och *Föreningen Svensk Handel* framhåller att förslaget ökar regelbördan och befärrar att kravet kommer att leda till ytterligare svårigheter för arbetsgivare att få stöd utbetalt i tid. *Svenskt Näringsliv*, *Industriarbetsgivarna*, *IKEM*, *Föreningen Svensk Handel* och *Almega* anser att den kontroll som sker genom att det krävs kollektivavtal talar för att kravet inte bör införas i detta läge. Den kontroll som eftersträvas kan enligt *Svenskt Näringsliv* och *Transportföretagen* likväl göras

i efterhand. Enligt bl.a. Unionen, Industriarbetsgivarna och IF Metall kan det uppfattas som att kravet på revisorsintyg i viss utsträckning ska ersätta eller effektivisera Tillväxtverkets handläggning av ett visst ärende om stöd vid korttidsarbete. Den prövning som ska göras av om en arbetsgivare uppfyller kraven för stöd vid korttidsarbete måste enligt dem alltid göras av den ansvariga myndigheten. Bedömningen, som är mångfasetterad och ska ske utifrån förhållandena i den aktuella branschen samt kräver bedömningar i det enskilda fallet, omfattar därutöver vissa aspekter som normalt inte kan antas ligga inom en revisors allmänna kompetensområden.

Svenskt Näringsliv, Visita och Transportföretagen anser att beloppsgränsen, om kravet införs, bör höjas. *Advokatsamfundet* anser att det bör övervägas om beloppsgränsen bör sänkas.

Srf Konsulterna anser att även auktoriserade redovisningskonsulter bör kunna utfärda intyg. En sådan möjlighet skulle kunna kombineras med ett krav på att intygsgivaren inte får vara styrelseledamot, aktieägare eller liknande hos den arbetsgivare som intyget avser och inte heller vara närstående med någon som har en sådan roll.

FAR framhåller att kriterierna för granskning måste preciseras närmare och att det krävs en överenskommelse med Tillväxtverket om hur villkoren i 5 a § lagen om stöd vid korttidsarbete ska förstås. Även *Tillväxtverket* efterfrågar ett förtydligande.

Förvaltningsrätten i Stockholm anser att det kan vara lämpligt att i lag definiera vad som avses med begreppet lönesumma.

Skälen för regeringens förslag: Stödet vid korttidsarbete har under 2020 uppgått till stora summor och i denna proposition föreslås en möjlighet att kunna få stöd under ytterligare sju månader samt att stödet fortsatt ska vara förstärkt. Den förstärkta nivån ökar riskerna för missbruk. Regeringen anser därför att det är angeläget att kombinera förslaget med åtgärder som minskar risken för missbruk så att stöd bara betalas ut till de arbetsgivare som är berättigade till stöd. Regeringen delar inte *Svenskt Näringslivs* och *Transportföretagens* bedömning att kontrollen likväl kan göras i efterhand. Det är centralt att felaktiga utbetalningar motverkas. Det är något som även *Brå* framhåller. Förekomsten av kollektivavtal kan inte anses vara en tillräcklig kontrollåtgärd. I en rapport som lämnades den 17 december 2020 påtalas bl.a. brister i kontrollen av både ansökningar om godkännande och ansökningar om preliminärt stöd (Ds 2020:28). Regeringen beslutade den 12 november 2020 om ändringar av förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete som bl.a. syftar till att förstärka kontrollen vid hanteringen av ansökningar om godkännande och preliminärt stöd. Ändringarna som trädde i kraft den 1 januari 2021 innebär bl.a. att arbetsgivaren tillsammans med ansökan ska lämna ekonomiska underlag och avtal om korttidsarbete. Syftet är att Tillväxtverket ska kunna verifiera de uppgifter som sökanden lämnat.

De nu aktuella förslagen förväntas medföra ett stort antal ansökningar. Ökade volymer ökar risken för felaktiga utbetalningar. Det finns därför behov av ytterligare kontrollåtgärder. Det är också viktigt att så långt det är möjligt underlätta Tillväxtverkets prövning för att främja en skyndsam handläggning. Som *Svenskt Näringsliv*, *Företagarna* och *Föreningen Svensk Handel* framhåller ökar förslaget företagens administrativa börda. Förslaget bedöms dock även, som *LO* och *Brå* framhåller, underlätta

Tillväxtverkets handläggning, vilket kan göra att stöd snabbare kommer ut till företagen. Det finns därför enligt regeringens mening skäl att tillfälligt införa krav på revisorsintyg.

För att begränsa den administrativa bördan för de minsta företagen föreslås i promemorian att kravet på revisorsintyg bara bör ställas om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor. Svenskt Näringsliv, *Visita* och Transportföretagen anser att beloppsgränsen bör höjas. *Advokatsamfundet* anser att det bör övervägas om beloppsgränsen bör sänkas. Baserat på uppgifter från databasen FRIDA för år 2018 (senast tillgängliga årgången) har ca 88 procent av alla företag i Sverige med minst en anställd en lönesumma som understiger 400 000 kronor under en typisk månad. Ett företag med en lönesumma på 400 000 kronor per månad kan få upp till 236 600 kronor i statligt stöd per månad. Vid högre lönesummor ökar det maximala stödet per månad proportionellt mot lönesumman. En beloppsgräns på 400 000 kronor framstår mot denna bakgrund som väl avvägd. Lönesumman är summan av de ersättningar till samtliga arbetstagare som arbetsgivaren redovisar i arbetsgivardeklarationen. Regeringen föreslår att denna definition även tas in i lagstiftningen, vilket även *Förvaltningsrätten i Stockholm* föreslår. I avsnitt 5.10 föreslås vidare att arbetsgivare som berörs av detta krav ska ges stöd för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan.

När det gäller frågan vad yttrandet ska avse delar regeringen *Unionens m.fl.* uppfattning att den materiella bedömningen av om en arbetsgivare uppfyller kraven för stöd vid korttidsarbete alltid måste göras av den ansvariga myndigheten. Den prövningen är som framhålls mångfasetterad och omfattar ett flertal aspekter. Revisorsintyget kan inte ersätta myndighetens prövning av om arbetsgivaren uppfyller villkoren för att godkännas för stöd. Revisorsintyget är avsett att komplettera myndighetens övriga underlag och vara en av flera omständigheter som läggs till grund för den prövning som Tillväxtverket har att göra i varje enskilt fall. Det finns skäl att förtydliga detta, vilket även efterfrågas av *FAR* och *Tillväxtverket*. Det revisorn ska yttra sig över är arbetsgivarens ekonomiska svårigheter, vad som har orsakat dessa svårigheter och hur länge de förväntas bestå (se även avsnitt 5.2 avseende tillämpningen av 5 a § lagen om stöd vid korttidsarbete under den nu aktuella perioden). Yttrandet bör även innefatta ett uttalande om det har skett sådana värdeöverföringar som enligt förslaget kan diskvalificera från rätten till stöd (se avsnitt 5.6). Lagtexten bör utformas i enlighet med detta. Det är Tillväxtverket som ska avgöra om arbetsgivarens ekonomiska svårigheter är tillfälliga och allvarliga i den mening som avses i lagen om stöd vid korttidsarbete. Revisorn ska granska uppgifterna i ansökan samt räkenskapsmaterial, sammanställningar och annat underlag som ligger till grund för uppgifterna i ansökan och rapportera sina iakttagelser. Det innebär att revisorns granskning bör följa standarden SNT 4400 (Uppdrag att utföra granskning enligt en särskild överenskommelse rörande finansiell information).

Regeringen anser till skillnad från *Srf Konsulterna* att det saknas skäl att utöka kretsen till auktoriserade redovisningskonsulter. En sådan ordning skulle innebära att handläggningen riskerar att tyngas med utökade kontrollåtgärder för myndigheten för att utreda jävsfrågor mellan arbetsgivare och anlitate redovisningskonsulter.

Förslaget medför införandet av 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

5.10 Stöd för administrativa kostnader

Regeringens förslag: Om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ges stöd även för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan. Sådant stöd ges med högst 10 000 kronor per arbetsgivare.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget. *Visita* anser att stöd ska lämnas för hela kostnaden för revisorsintyget. *Svenskt Näringsliv* och *Almega* anser att det borde finnas en möjlighet att erhålla ett högre stöd mot redovisning av de administrativa kostnaderna. *Srf Konsulterna* anser att även företag som inte behöver lämna revisorsintyg bör kunna få stöd för sina kostnader. *Tillväxtverket* framhåller att det är angeläget med en så enkel hantering som möjligt.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitt 5.9 föreslås att det tillsammans med ansökan om godkännande ska lämnas ett skriftligt undertecknat yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor. Det finns därför skäl att även ge de arbetsgivare som berörs av detta krav stöd för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan. Regeringen anser att sådant stöd bör lämnas med högst 10 000 kronor per arbetsgivare. De kostnader som avses är i första hand företagets kostnader för ett sådant revisorsyttrande som föreslås. Även kostnader för andra tjänster bör kunna ersättas, t.ex. kostnader för en redovisningskonsult som tagit fram underlag för ansökan. Att som bl.a. *Svenskt Näringsliv* och *Almega* föreslår höja beloppsgränsen mot redovisning av de administrativa kostnaderna eller utöka förslaget till alla företag som *Srf Konsulterna* föreslår skulle öka den administrativa bördan för Tillväxtverket på ett sätt som inte kan motiveras. Regeringen anser att ersättningen bör vara kopplad till sådana kostnader som uppkommer som en följd av det särskilda krav på underlag som föreslås.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av 14 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

5.11 Krav hänförliga till arbetsgivare

Regeringens förslag: Preliminärt stöd och ytterligare stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har skulder avseende återkrav av stöd enligt lagen om stöd vid korttidsarbete som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning när ansökan om sådant stöd prövas.

Preliminärt stöd och ytterligare stöd får inte heller lämnas om arbetsgivaren, när ansökan om sådant stöd prövas, är skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning eller på obestånd.

Regeringens bedömning: Det lämnas inte något förslag om att Tillväxtverkets beslut ska gälla omedelbart.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslogs att Tillväxtverkets beslut ska gälla omedelbart. Det föreslogs även en permanent reglering av förslaget i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete i stället för en tillfällig reglering i lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget, däribland *Skatteverket*, *Svenskt Näringsliv*, *Landsorganisationen i Sverige (LO)* och *Åklagarmyndigheten*.

Teknikföretagen, *Industriarbetsgivarna* och *Innovations- och kemiindustrierna i Sverige (IKEM)* anser att det förefaller rimligt att preliminärt stöd inte ska lämnas till arbetsgivare som har skulder avseende återkrav av stöd, men avstyrker förslaget om omedelbar verkställighet av Tillväxtverkets beslut. Att ett tidigare beslut om återkrav av stöd vid korttidsarbete hindrar ytterligare stöd är enligt *Åklagarmyndigheten* en adekvat ordning. För att se till att en arbetsgivare fullgör vad som ankommer på denne bör enligt Åklagarmyndigheten de situationer som innebär att preliminärt stöd inte får lämnas även omfatta den situationen att en arbetsgivare underlåtit att göra en anmälan om avstämning avseende tidigare lämnat stöd. *Tillväxtverket* välkomnar förslaget om omedelbar verkställighet, men anger att hanteringen kräver funktioner och kompetens som Tillväxtverket för närvarande saknar och som skulle ta alltför lång tid att bygga upp internt. Tillväxtverket anser därför att det är av yttersta vikt att verket får lagstöd för att kunna använda andra myndigheter i hanteringen av avbetalningar och anstånd. Svenskt Näringsliv anser att förslaget om omedelbar verkställighet kan accepteras förutsatt att rättssäkerheten för den enskilde beaktas.

Svenska Taxiförbundet och *Visita* anser att förslaget att preliminärt stöd inte ska lämnas till arbetsgivare som är skyldig att upprätta kontrollbalansräkning eller på obestånd inte ska genomföras. Företagens ekonomiska svårigheter bör alltid betraktas som tillfälliga eftersom de är en följd av pandemins effekter. *Visita* föreslår att även motsvarande krav i 5 b § lagen om stöd vid korttidsarbete tillfälligt upphävs. Enligt *Srf Konsulterna* går det inte generellt att påstå att ett företag som är skyldigt att upprätta kontrollbalansräkning har ekonomiska svårigheter som inte bara är tillfälliga. *Unionen* och *IF Metall* anser att de bör utredas närmare om företag som blir föremål för företagsrekonstruktion efter godkännande för stöd vid korttidsarbete fortsatt bör få sådant stöd.

Tillväxtverket efterfrågar en möjlighet att stoppa en utbetalning om kontroller inför en månatlig utbetalning skulle visa på t.ex. näringsförbud

eller obestånd hos den sökande, dvs. att prövningen inte kopplas till tidpunkten för när ansökan om preliminärt stöd prövas. Skälet är att Tillväxtverket i nuläget saknar förutsättningar att införa månadsvisa beslut om preliminärt stöd. *Förvaltningsrätten i Stockholm* vill uppmärksamma att det finns en diskrepans mellan den av lagstiftaren avsedda tvåstegsprocessen med godkännande om stöd och ansökan om preliminärt stöd och hur de beslut som överklagas till domstolen ser ut, vilket har lett till tillämpningssvårigheter.

Tillväxtverket efterfrågar vidare en möjlighet att besluta om återkrav oavsett orsak till felaktigheten. Detta för att undvika långa handläggningstider som en granskning av samtliga underlag vid ansökan kan medföra. Åklagarmyndigheten framhåller att brottslighet avseende fusk med stöd vid korttidsarbete är svårutredd och efterfrågar lagändringar för att kunna lagföra brott mot stödet vid korttidsarbete.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Enligt 10 och 27 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete får preliminärt stöd och ytterligare stöd efter avstämning inte lämnas till en arbetsgivare som har näringsförbud eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning när ansökan om sådant stöd prövas. Syftet med dessa regler är att förhindra att stöd lämnas till arbetsgivare som på olika sätt visat att de inte är beredda att göra rätt för sig. Ekonomiskt misskötsamma arbetsgivare kan på ett otillbörligt sätt skaffa sig konkurrensfördelar och göra det svårt för seriösa arbetsgivare att hävda sig, vilket leder till en för arbetsmarknaden osund utveckling (prop. 2013/14:1 avsnitt 6.17.5.1.1).

Regeringen anser, i likhet med majoriteten av remissinstanserna, att motsvarande bör gälla för en arbetsgivare som har skulder avseende återkrav av stöd enligt lagen om stöd vid korttidsarbete vilka har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Att fortsätta betala ut stöd vid korttidsarbete till en arbetsgivare som har visat att denne inte är beredd att göra rätt för sig avseende tidigare utbetalt stöd är enligt regeringens mening inte en god ordning. I lagrådsremissen föreslogs därför att en förutsättning för preliminärt stöd och ytterligare stöd ska vara att arbetsgivaren inte har skulder avseende återkrav av stöd enligt lagen om stöd vid korttidsarbete vilka har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Lagrådet ifrågasätter inte att det finns skäl att införa förslaget i det läge som råder. Det kan enligt *Lagrådet* emellertid ifrågasättas varför den föreslagna ändringen inte endast blir tillfällig och varför den ska gälla även vid andra ansökningar om stöd än de som föranleds av pandemin. Det finns enligt *Lagrådet* i och för sig inte anledning att betvivla att denna typ av reglering kommer att behövas även vid andra stöd. Hur reglerna ska utformas bör dock vara föremål för noggranna överväganden inom ramen för en beredningsprocess som uppfyller sedvanliga krav på en sådan process. Det är enligt *Lagrådet* därför inte lämpligt att – i ett ärende där processen har förkortats på grund av den krissituation som råder – vidta lagstiftningsåtgärder som blir bestående och som gäller andra stöd än de som motiveras av pandemin. Eftersom det föreslås en ny lag för det nya utvidgade stödet finns det inte heller av praktiska skäl anledning att ändra i lagen om stöd vid korttidsarbete. En bättre ordning är att i den nya lagen ta in alla de regler som ska gälla för det utvidgade stödet och låta hela

regleringen omfattas av tidsbegränsningen. När tiden för det nu aktuella stödet löpt ut kan en utvärdering av åtgärderna genomföras. Därefter kan – om det skulle visa sig finnas ett behov av det – regleringen göras permanent. Lagrådet föreslår mot denna bakgrund att ändringarna i lagen om stöd vid korttidsarbete inte läggs till grund för lagstiftning utan att de reglerna i stället tas in i den nya tillfälliga lagen. Regeringen delar denna bedömning och föreslår därför att regleringen begränsas till perioden 1 december 2020–30 juni 2021 enligt den tillfälliga lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

Åklagarmyndigheten föreslår att även det förhållandet att arbetsgivaren inte lämnat en anmälan om avstämning enligt 29 § lagen om stöd vid korttidsarbete bör utgöra hinder för fortsatt stöd. Regeringen konstaterar att arbetsgivare som inte ger in en anmälan om avstämning i rätt tid är skyldig att betala tillbaka allt preliminärt stöd enligt 30 § lagen om stöd vid korttidsarbete. Att neka stöd redan på den grunden att anmälan om avstämning inte har lämnats kräver ytterligare överväganden och det saknas beredningsunderlag i detta lagstiftningsärende för att ta ställning till ett sådant förslag.

Teknikföretagen, Industrierbetsgivarna och *IKEM* anser att förslaget om omedelbar verkställighet av Tillväxtverkets beslut inte bör genomföras. *Tillväxtverket* välkomnar förslaget om omedelbar verkställighet, men anger att hanteringen kräver funktioner och kompetens som Tillväxtverket för närvarande saknar och som skulle ta alltför lång tid att bygga upp internt. Tillväxtverket anser därför att det är av yttersta vikt att verket får lagstöd för att kunna använda andra myndigheter i hanteringen av avbetalningar och anstånd. Det förhållande att Tillväxtverkets beslut skulle gälla omedelbart skulle enligt regeringens bedömning öka kontroll-effektiviteten, vilket är angeläget. Samtidigt är det viktigt att rätts-säkerheten beaktas, vilket även Svenskt Näringsliv framhåller. Bestäm-melser om omedelbar verkställighet bör därför kombineras med bestäm-melser om avbetalning och anstånd. Möjligheten att dela upp denna hantering mellan olika myndigheter, som Tillväxtverket föreslår, behöver analyseras vidare. Något förslag om omedelbar verkställighet lämnas därför inte i denna proposition, utan frågan bereds vidare i Regeringskansliet. Regeringen har för avsikt att återkomma i denna fråga.

Tillväxtverket efterfrågar en möjlighet att stoppa en utbetalning om kontroller inför en månatlig utbetalning skulle visa på t.ex. näringsförbud eller obestånd hos den sökande, dvs. att prövningen inte kopplas till tidpunkten för när ansökan om preliminärt stöd prövas. Skälet är att Tillväxtverket i nuläget saknar förutsättningar att införa månadsvisa beslut om preliminärt stöd. Hanteringen av ansökningar om godkännande av stöd och preliminärt stöd uppmärksammas i en rapport som regeringens utredare lämnade den 17 december 2020 (Ds 2020:28). Utredaren, som haft i uppdrag att analysera risken för att vissa av de stödåtgärder som beslutas med anledning av pandemin missbrukas i brottslig verksamhet av något slag och föreslå åtgärder för att förhindra att det sker, framhåller dels att utbetalningar av preliminärt stöd i förskott för längre perioder riskerar att leda till ökad brottslighet med skattemedel, dels att hanteringen av ansökningar om godkännande av stöd och preliminärt stöd inte överens-stämmer med de resonemang om prövning i olika steg som förs i förarbetena till lagen om stöd vid korttidsarbete. *Förvaltningsrätten i*

Stockholm har vidare uppmärksammat att diskrepansen mellan den av lagstiftaren avsedda processen och hur det beslut som har överklagats till domstolen ser ut har lett till tillämpningssvårigheter. När det gäller utbetalning av stöd beslutade regeringen den 12 november 2020 om ändringar av förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete som bl.a. förtydligar att stöd vid korttidsarbete ska betalas ut månadsvis. När det gäller frågan om månadsvisa beslut om preliminärt stöd har regeringen förståelse för att den ärendevolym som Tillväxverket för närvarande har att hantera försvårar möjligheten att övergå till månadsvisa beslut utan att påverka handläggningstiderna negativt. På sikt bör dock prövningen av preliminärt stöd övergå till en månadsvis hantering. En hantering som innebär att preliminärt stöd avser flera månader medför större risk för att förhållandena ändras mellan prövningen av ansökan om preliminärt stöd och utbetalningen av stöd. Att införa en reglering som innebär att stöd inte ska betalas ut på grund av att förhållandena har ändrats efter tidpunkten för beslutet om preliminärt stöd kräver dock ytterligare överväganden. Inte minst mot bakgrund av att ett beslut om preliminärt stöd är ett gynnande beslut. Det saknas beredningsunderlag i detta lagstiftningsärende för att ta ställning till ett sådant förslag.

Enligt 5 b § lagen om stöd vid korttidsarbete får godkännande för stöd inte lämnas om arbetsgivaren vid tidpunkten för ansökan är skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551), föremål för företagsrekonstruktion enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion eller på obestånd. Kontrollbalansräkning ska enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) upprättas när det finns skäl att anta att bolagets eget kapital understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet eller när det vid verkställighet enligt 4 kap. utsökningsbalken har visat sig att bolaget saknar tillgångar till full betalning av utmätningsfordringen. Med obestånd avses enligt 1 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) att ett företag saknar förmåga att betala sina skulder och att denna förmåga inte endast är tillfällig. Ett sådant företag ska enligt huvudregeln försättas i konkurs. En näringsidkare som har betalningssvårigheter kan under vissa förhållanden beviljas rekonstruktion som ett alternativ till konkurs.

Syftet med reglerna är att stöd inte ska kunna beviljas arbetsgivare vars ekonomiska svårigheter är annat än tillfälliga. I de situationer som nämnts ovan finns så mycket som talar för att arbetsgivarens ekonomiska problem inte är tillfälliga att stöd inte bör kunna lämnas. Mot denna bakgrund bedömde regeringen, i likhet med Utredningen om ett mer konkurrenskraftigt system för stöd vid korttidsarbete (Fi2018:01), att arbetsgivare som befinner sig i någon av de utpekade situationerna inte ska kunna godkännas för stöd (prop. 2019/20:132 s. 57). Motsvarande bedömning har relevans även om det uppstår en skyldighet för arbetsgivaren att upprätta en kontrollbalansräkning eller om arbetsgivaren hamnar på obestånd efter det att en arbetsgivare har godkänts för stöd, men innan beslut om preliminärt stöd, eller eventuellt ytterligare stöd, fattas. Som bl.a. *Svenska Taxiförbundet* och *Visita* framhåller har pandemin påverkat svenska företag drastiskt. Det har inträffat extrema fall i efterfrågan där efterfrågan av varor och tjänster som tillhandahålls av enskilda företag eller branscher i princip helt har försvunnit. Detta förhållande bör dock inte medföra att företagets ekonomiska svårigheter alltid ska betraktas

som tillfälliga. Bestämmelserna i 5 b § lagen om stöd vid korttidsarbete bör därför inte tillfälligt ändras som Visita föreslår. Det är inte lämpligt att lämna stöd till arbetsgivare vars ekonomiska svårigheter inte längre är att betrakta som tillfälliga. I lagrådsremissen föreslogs därför att motsvarande bestämmelser även bör omfatta beslut om preliminärt stöd och ytterligare stöd. Som anges ovan ifrågasätter *Lagrådet* varför den föreslagna regleringen inte endast blir tillfällig. Regeringen delar även i denna del Lagrådets bedömning och föreslår därför att ändringarna begränsas till perioden 1 december 2020–30 juni 2021 enligt den tillfälliga lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

När det gäller arbetsgivare som är föremål för företagsrekonstruktion krävs dock särskilda överväganden. Företagsrekonstruktion är ett alternativ till konkurs för företag som har ekonomiska problem, men som bedöms ha utsikter till en fortsatt lönsam verksamhet. De företag som bestämmelserna om företagsrekonstruktion tar sikte på är således inte de företag som är i grunden olönsamma, utan företag som bedöms ha en bärande affärsidé men som råkat i svårigheter av det slaget att de bör kunna övervinnas (prop. 1995/96:5 s. 53–55). Enbart det förhållandet att en arbetsgivare efter att denne har godkänts för stöd vid korttidsarbete, dvs. under en pågående stödperiod, ansöker om och blir föremål för företagsrekonstruktion bör således inte medföra att preliminärt stöd och ytterligare stöd inte ska lämnas. Uteblivet stöd skulle riskera att förvärpa företagets svårigheter. En sådan ordning skulle också motverka att företag som kan övervinna sina ekonomiska svårigheter ansöker om företagsrekonstruktion.

I samband med att ett permanent och öppet system för stöd vid korttidsarbete infördes uttalade regeringen att systemet bör utvärderas när det har varit i kraft en viss tid (prop. 2019/20:132 s. 50). I prop. 2019/20:166 angav regeringen vidare att den avser att noga följa utvecklingen och vid behov återkomma med förslag på lämpliga anpassningar av regelverket (s. 60). En sådan utvärdering bör enligt regeringens uppfattning även omfatta de nu föreslagna reglerna. Utvärderingen bör, som *Unionen* och *IF Metall* föreslår, särskilt analysera om företag som blir föremål för företagsrekonstruktion efter godkännande för stöd vid korttidsarbete fortsatt bör få sådant stöd. Utvärderingen bör även, som Åklagarmyndigheten efterfrågar, särskilt beakta behovet av ytterligare reglering för att lagföra brott mot stödet vid korttidsarbete.

Tillväxtverket efterfrågar vidare en möjlighet att besluta om återkrav oavsett orsak till felaktigheten. Detta för att undvika långa handläggningstider som en granskning av samtliga underlag vid ansökan kan medföra. Som anges i avsnitt 5.3 är det centralt att felaktiga utbetalningar motverkas. En möjlighet att ompröva beslut i efterhand kan inte ersätta en granskning av ansökningar om stöd. Denna granskning behöver utformas på ett sådant sätt att både kraven på effektivitet och kontroll upprätthålls. I en rapport som lämnades den 17 december 2020 påtalas bl.a. brister i kontrollen av både ansökningar om godkännande och ansökningar om preliminärt stöd (Ds 2020:28). Regeringen beslutade den 12 november 2020 om ändringar av förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete som bl.a. syftar till att förstärka kontrollen vid hanteringen av ansökningar om godkännande och preliminärt stöd. Ändringarna som trädde i kraft den 1 januari 2021 innebär bl.a. att arbetsgivaren tillsammans med ansökan ska

lämna ekonomiska underlag och avtal om korttidsarbete. Syftet är att Tillväxtverket ska kunna verifiera de uppgifter som sökanden lämnat. Prop. 2020/21:83

Lagförslag

Förslaget medför införandet av 7 och 17 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

5.12 Ansökan om preliminärt stöd

Regeringens förslag: En ansökan om preliminärt stöd ska ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra kalendermånader från utgången av stödmånaden.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslogs att ansökan skulle ha kommit in till Tillväxtverket inom tre kalendermånader från utgången av stödmånaden.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget. *Tillväxtverket* anger att myndigheten kommer att kunna ta emot ansökningar inom ramen för ett nytt digitaliserat stödsystem först fem till åtta veckor efter att lagen har trätt i kraft eftersom ett nytt systemstöd behöver tas fram.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelserna om preliminärt stöd vid korttidsarbete bygger på ett förfarande som består av två led – ansökningar om preliminärt stöd och avstämning. En ansökan om stöd bör göras för varje stödmånad (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 6.17.6.2 och 6.17.6.3). Enligt 18 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska en ansökan om preliminärt stöd ha kommit in inom två kalendermånader från utgången av stödmånaden. Vid bestämmandet av tidsfristen har beaktats att arbetsgivaren inte ska få svårigheter att hinna räkna ut det preliminära stöd som begärs. Den tillfälliga lagstiftningen kommer delvis att gälla för tid före ikraftträdandet (se avsnitt 5.14). Tidsfristen för när en ansökan ska ha kommit in behöver därför justeras. Enligt *Tillväxtverket* kommer myndigheten att kunna ta emot ansökningar inom ramen för ett nytt digitaliserat stödsystem först fem till åtta veckor efter att lagen har trätt i kraft eftersom ett nytt systemstöd behöver tas fram. Behandlingen av ansökningar i ett digitaliserat system bedöms underlätta hanteringen av ansökningar jämfört med en manuell hantering. Bestämmelserna om ansökningstid bör därför inte förhindra att arbetsgivare avvaktar med att ge in en ansökan tills det nya systemstödet är på plats. Regeringen föreslår därför att tidsfristen förlängs från två till fyra månader.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av 15 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

Regeringens förslag: Om stödperioden inleds efter den 30 november 2020, ska arbetsgivaren göra en avstämning vid utgången av juni 2021.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian angavs att avstämning ska göras vid utgången av stödperioden.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget. *Unionen, Visita, Innovations- och kemiindustrierna i Sverige (IKEM), IF Metall* och *Svenskt Näringsliv* anser att det finns anledning att överväga om regeln om avstämning efter tre månader bör tas bort eller förändras även i det permanenta och öppna systemet för stöd vid korttidsarbete. *Advokatsamfundet* framhåller att avstämning först vid stödperiodens utgång försämrar kontrollmöjligheterna och ökar risken för missbruk.

Visita och *Tillväxtverket* efterfrågar ett klargörande av definitionen av stödperiod vid tillämpning av den tillfälliga lagen. Enligt *Tillväxtverket* bör stödperioden enligt den tillfälliga lagen alltid sträcka sig till den 30 juni 2021. Det medför att det inte blir individuella tider för avstämmingar utan att alla avstämmingar görs efter den 30 juni 2021.

Skälen för regeringens förslag: Som framgår av avsnitt 5.12 bygger systemet med preliminärt stöd vid korttidsarbete på ett förfarande som består av två led – ansökningar om preliminärt stöd och avstämning. Enligt 19 § tredje stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska avstämning göras vid utgången av den tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod inleddes och därefter senast var tredje månad. Detta är avstämningstidpunkterna (4 § 7 samma lag). En anmälan om avstämning ska ha kommit in till *Tillväxtverket* inom fyra veckor från avstämningstidpunkten (29 § samma lag).

Den tillfälliga lagstiftningen kommer delvis att gälla för tid före ikraftträdandet (se avsnitt 5.14). Det innebär att för stödperioder som inleds i december 2020 kommer den första avstämningstidpunkten att sammanfalla med tidpunkten för ansökan. En sådan ordning bedöms inte fylla någon funktion. För de fall stödperioden inleds efter november 2020 föreslås därför i promemorian att avstämning bör göras först vid stödperiodens utgång. Enligt 4 § 4 lagen om stöd vid korttidsarbete är en stödperiod den tidsperiod när stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5–8 a §§ samma lag. *Visita* och *Tillväxtverket* efterfrågar ett förtydligande av vad som avses med stödperiod vid tillämpning av den tillfälliga lagen. Någon ändring av denna definition är inte avsedd. Stödperioden kommer således att vara den 1 december 2020–30 juni 2021. Det finns skäl att förtydliga detta i lagtexten genom att en hänvisning görs till utgången av juni 2021 i stället för utgången av stödperioden.

Eftersom den aktuella stödperioden uppgår till sju månader kan detta i vissa fall medföra en något längre period mellan ansökan om stöd och anmälan om avstämning. Detta bör dock inte påverka kontrollen av arbetsgivaren som görs i samband med ansökan om godkännande och preliminärt stöd, se även avsnitt 5.9 och 5.11 avseende kraven för godkännande och preliminärt stöd. En något längre period mellan ansökan och anmälan om avstämning kan mot denna bakgrund godtas i nu aktuellt fall.

Att som bland andra *Unionen* och *Svenskt Näringsliv* föreslår ta bort den första avstämningstidpunkten permanent bedöms dock försämla kontroll-möjligheterna. Detta är en bedömning som delas av *Advokatsamfundet*.

En anmälan om avstämning ska ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra veckor från stödperiodens utgång, dvs. från utgången av juni 2021. Det innebär att en anmälan om avstämning har kommit in till Tillväxtverket inom fyra veckor från den 30 juni 2021.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av 16 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

5.14 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Den nya lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall träder i kraft den 15 februari 2021. Lagen upphör att gälla vid utgången av juni 2021. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslogs även ändringar i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget. *Företagarna* och *Akademikerförbundet* anser att förslaget bör träda i kraft tidigare. De framhåller av det kommer att finnas en osäkerhet om arbetsgivarna kommer att beviljas stöd eller inte. Även *Föreningen Svensk Handel*, *Almega*, *Handelsanställdas förbund* och *Srf konsulterna* framhåller att det föreslagna ikraftträdandet tillsammans med förslaget om att den tillfälliga lagen ska gälla för stödmånader som infaller fr.o.m. den 1 december 2020 innebär att parterna kommer att behöva träffa avtal utan att veta hur regelverket kommer att se ut.

Srf Konsulterna anser att det behöver förtydligas vad som gäller i fråga om koncernbidrag som lämnas i årsredovisningen per den 31 december 2020 om ansökan om stöd lämnas efter ikraftträdandet. FAR anser att de nya bestämmelserna om vinstutdelning och andra värdeöverföringar inte endast ska omfatta ansökningar som lämnas efter den 15 februari 2021. Den del av förslaget som avser moderbolags möjligheter att lämna utdelning bör enligt FAR dock endast tillämpas för stödperioder efter ikraftträdandet. Detta eftersom företag som har lämnat utdelning i t.ex. oktober 2020, innan de nu föreslagna reglerna var kända, annars skulle utslutas från stödet.

Skälen för regeringens förslag: Med hänsyn till den pågående pandemin är det av stor betydelse att åtgärder snabbt vidtas för att dämpa effekterna av viruset för företag och samhällsekonomin. Lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall bör därför träda i kraft så snart som möjligt. Den nya lagen bedöms tidigast kunna träda i kraft den 15 februari 2021. Som framgår av avsnitt 5.2 avser den tillfälliga lagen stödmånader som

infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021. Som bl.a. *Almega, Föreningen Svensk Handel* och *Handelsanställdas förbund* framhåller innebär det föreslagna ikraftträdandet tillsammans med förslaget om att den tillfälliga lagen ska gälla stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 att parterna kommer att behöva träffa avtal utan att med säkerhet veta hur regelverket kommer att se ut för den aktuella perioden. Regeringen har förståelse för de svårigheter detta medför. Om förslaget skulle gälla först för stödmånader som infaller efter ikraftträdandet skulle dock flera arbetsgivare sakna möjlighet att ansöka om stöd för ett antal månader.

Lagen bör upphöra att gälla vid utgången av juni 2021. Den upphävda lagen bör dock fortfarande gälla för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Regeringen anser vidare, i motsats till *FAR*, inte att det finns skäl att begränsa tillämpningen av bestämmelsen om vinstutdelning och andra värdeöverföringar. Det förhållandet att företag som har lämnat utdelning under exempelvis oktober 2020 kan uteslutas från möjligheten till stöd föranleder inte någon annan bedömning. Stödet vid korttidsarbete riktar sig till företag som har allvarliga ekonomiska svårigheter. Som framgår av avsnitt 5.6 finns det redan enligt dagens regelverk möjlighet att beakta vinstutdelningar vid bedömningen av om förutsättningarna för stöd är uppfyllda. Förslaget om fortsatt möjlighet till stöd är vidare en gynnande lagstiftning och det saknas skäl att begränsa förslaget till stödmånader som infaller efter ikraftträdandet.

Srf Konsulterna efterfrågar ett förtydligande av vad som gäller i fråga om koncernbidrag som lämnas i årsredovisningen per den 31 december 2020 om ansökan om stöd lämnas efter ikraftträdandet. I en sådan situation gäller bestämmelsen om vinstutdelning och andra värdeöverföringar i 5 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

5.15 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av de föreslagna förändringarna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas.

5.15.1 Syfte och alternativa lösningar

Det aktuella förslaget om fortsatt möjlighet till stöd vid korttidsarbete t.o.m. juni 2021 syftar till att minska lönekostnaderna för företagen och att därigenom förhindra att livskraftiga företag slås ut och att sysselsättningen

faller kraftigt till följd av den ekonomiska nedgången kopplad till pandemin.

Det finns flera alternativa sätt att utforma stödet vid korttidsarbete under perioden 1 december 2020–30 juni 2021. Ett alternativ är att inte förändra subventionsgraden under 2021. Ett annat alternativ är att låta den högre subventionsnivån på 75 procent gälla under hela förlängningen t.o.m. juni i stället för t.o.m. mars. Ytterligare ett alternativ är en fortsatt möjlighet till stöd under en längre tid än t.o.m. juni 2021. Den ytterligare kostnadslättningen för företag som ytterligare förlängningar och ett ännu mer generöst stöd innebär måste dock vägas mot kostnadsbördan för skattebetalarna och de risker för fusk och missbruk som följer av mer omfattande stödsystem. Även risken för att nödvändig strukturomvandling fördröjs till följd av företagens ytterligare möjligheter till förstärkt stöd behöver beaktas. Skulle ingen förlängning komma till stånd skulle ett stort antal företag drabbas av karens och därmed inte ha rätt till fortsatt stöd. Om subventionsgraden inte förstärks under 2021 får arbetsgivarna en mindre lönekostnadsminskning och arbetstagarna en större löneminskning. Sammantaget riskerar detta att leda till att livskraftiga företag slås ut med sysselsättningsminskning som följd.

Förutom att det är viktigt att reglerna om det förstärkta stödet träder i kraft så snart som möjligt bedöms ingen ytterligare särskild hänsyn behövas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande. Tillväxtverket är den myndighet som hanterar och informerar om förstärkningen av stödet. Utöver dessa vanliga informationsinsatser bedöms det inte finnas behov av ytterligare särskilda informationsinsatser kring det förstärkta stödet.

5.15.2 Offentligfinansiella effekter

I budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 24) finns 2,00 miljarder kronor avsatt för stöd vid korttidsarbete 2021, exklusive ersättning för kostnader för kompetensinsatser vid korttidsarbete. Anslaget baseras på förändrade regler, vilket innebär en subventionsgrad på 33 procent för arbetstidsförkortningen (en tredjedel av kostnaden för den nedsatta tiden). Det innebär också att en karensperiod på 24 månader infaller för företag som uppburit stöd under maximalt nio månader. Cirka 40 000 personer per månad bedömdes då vara korttidspermitterade under 2021 som helhet, med en genomsnittlig arbetstidsförkortning på 27 procent.

Vid den nu föreslagna förstärkningen av stödet (förlängning och förhöjd subventionsgrad) bedöms det genomsnittliga antalet korttidspermitterade per månad öka till 100 000 personer under perioden januari–juni 2021. Vidare bedöms den genomsnittliga arbetstidsförkortningen uppgå till 60 procent under januari–mars och till 40 procent under april–juni. För perioden juli–december 2021, vilken inte omfattas av förslaget i denna proposition, bedöms beräkningarna i budgetpropositionen för 2021 vara fortsatt giltiga.

Baserat på dessa antaganden beräknas den föreslagna förstärkningen av stödet vid korttidsarbete försvaga de offentliga finanserna med 8,74 miljarder kronor 2021 (se tabell 5.1). I detta belopp ingår även den ökade kostnaden för december 2020 som följer av att förslaget börjar gälla denna

månad. Denna kostnad bedöms motsvara en sjättedel av statens totala utgifter för korttidsarbete under första halvåret 2021. I beloppet ingår även statens kostnad för det stöd på upp till 10 000 kronor som kan erhållas av de företag som har skyldighet att lämna ett revisorsintyg tillsammans med ansökan. Denna post bedöms belasta de offentliga finanserna med 0,03 miljarder kronor. Det baseras på bedömningen att 3 100 företag kommer att begära ett stöd om 10 000 kronor (se avsnitt 5.15.4).

Beloppet 8,74 miljarder kronor som redovisas i tabell 5.1 utgör mellanskillnaden mellan den totala kostnaden för korttidsarbete för 2021 med det aktuella förslaget, 10,74 miljarder kronor, och det tidigare budgeterade beloppet för 2021 på 2,00 miljarder kronor. Beloppet har beräknats enligt följande. För perioden januari–mars är kostnaden 5,80 miljarder kronor, framräknad enligt $32\,700 \times 1,3142 \times 0,6 \times 0,75 \times 100\,000 \times 3$, där 32 700 är genomsnittlig månadslön, 1,3142 sociala avgifter, 0,6 den genomsnittliga arbetstidsförkortningen, 0,75 statens subventionsgrad, 100 000 antalet personer per månad och 3 antalet månader. För perioden april–juni ersätts den genomsnittliga arbetstidsförkortningen med 0,4 och subventionsgraden med 0,5, vilket ger en kostnad på 2,58 miljarder kronor för dessa månader. Kostnaden för december 2020 beräknas som en sjättedel av den totala kostnaden för januari–juni (1,40 miljarder kronor). För perioden juli–december ersätts arbetstidsförkortningen med 0,27, subventionsgraden med 0,3334, antalet personer med 40 000 och antalet månader med 6. Detta ger en kostnad på 0,93 miljarder kronor. Därutöver tillkommer en kostnad på 0,03 miljarder kronor för ersättning vid revisorsintyg, vilket ger en total kostnad på 10,74 miljarder. När befintligt anslag på 2,00 miljarder dras bort återstår 8,74 miljarder kronor.

Tabell 5.1 Offentligfinansiell effekt av förstärkt stöd vid korttidsarbete

Miljarder kronor

	2021	2022	2023	Varaktigt effekt
Effekt av förslag	-8,74	0	0	0

Anm.: Effektberäkningen baseras på antagandet att i genomsnitt 100 000 individer per månad deltar i korttidsarbete under perioden januari–juni 2021 med en genomsnittlig arbetstidsförkortning på 60 procent under januari–mars och 40 procent under april–juni och att månadslönen bland berörda anställda i genomsnitt är 32 700 kronor.

Bedömningen av antalet individer i korttidsarbete är mycket osäker. Det finns därför skäl att kontrastera ovanstående beräkning med alternativa scenarier avseende deltagande i korttidsarbete. I tabell 5.2 redovisas beräkningar av de totala kostnaderna för stöd vid korttidsarbete under budgetåret 2021 om antal individer per månad under perioden januari–juni är i genomsnitt 50 000, 100 000 och 200 000. Övriga antaganden, inklusive antalet personer i korttidsarbete efter juni 2021, är i övrigt desamma som i beräkningen för tabell 5.1. En halvering av antalet anställda med arbetstidsförkortning under den aktuella perioden, jämfört med vad som antas i tabell 5.1, minskar de totala kostnaderna till 5,85 miljarder kronor (se tabell 5.2). Då 2,00 miljarder sedan tidigare finns anslaget i budgetpropositionen för 2021 skulle detta innebära ett tillkommande finansieringsbehov om 3,85 miljarder kronor. Motsvarande

kostnad för en fördubblad volym i korttidsarbete under perioden januari–juni, dvs. till 200 000 personer per månad, är 20,51 miljarder kronor, vilket innebär ett tillkommande finansieringsbehov om 18,51 miljarder kronor.

Tabell 5.2 Kostnader för stöd vid korttidsarbete under 2021 vid olika antal deltagare under perioden januari–juni

Miljarder kronor

	Antal anställda med arbetstidsförkortning		
	50 000	100 000	200 000
Totala kostnader 2021 med förslag	5,85	10,74	20,51
Tillkommande finansieringsbehov	3,85	8,74	18,51

5.15.3 Effekter för sysselsättningen

Den föreslagna tillfälliga förstärkningen av stöd vid korttidsarbete bedöms medföra att ett antal personer undviker de perioder av arbetslöshet som riskerar att följa på uppsägningar. En omfattande forskning visar på genomsnittliga negativa framtida sysselsättningseffekter för personer som drabbas av sådan arbetslöshet.¹

Generellt kan ett öppet och permanent system för stöd vid korttidsarbete förväntas jämna ut variationer i den aggregerade arbetslösheten och sysselsättningen över tid.² I normalfallet påverkas inte ekonomins utveckling på lång sikt av konjunkturvariationer. Men djupa eller långvariga ekonomiska kriser kan medföra negativa effekter på lång sikt. Stöd vid korttidsarbete har utnyttjats i stor utsträckning under 2020 och bedöms ha dämpat sysselsättningsfallet. Under nuvarande lågkonjunktur bedöms det aktuella förslaget därför motverka en ytterligare nedgång i antalet sysselsatta och bromsa ytterligare ökningar i antalet arbetslösa på kort sikt och därmed minska de långsiktiga negativa effekterna på arbetsmarknaden.

Möjligheten för företag att fortsatt erhålla stöd vid korttidsarbete fram t.o.m. juni 2021 samt de förhöjda subventionsnivåerna kan dock försvåra för expansiva företag att finna kvalificerad arbetskraft, då dessa kan vara ”inlåsta” i företag med stöd för korttidsarbete. Vetskapen om att det finns möjlighet till framtida korttidsarbete kan även generellt minska incitamenten för anställda i mindre expansiva företag att proaktivt söka anställning i mer expansiva företag, för att på så sätt minska risken för framtida arbetslöshet. Denna minskade rörlighet på arbetsmarknaden innebär ökade kostnader för företag att rekrytera ny personal. Enligt nationalekonomiska s.k. sök- och matchningsmodeller medför detta negativa effekter på sysselsättning och arbetslöshet.³ Sammantaget bedöms dock de positiva sysselsättningseffekterna av förslaget överväga dessa negativa effekter.

¹ Se forskningssammanställningen i Jans, A-C (2009), ”Konsekvenser av varsel och uppsägningar”; Arbetsförmedlingen Working Paper 2009:3

² Cahuc, P (2019), ”Short-Time Work Compensation Schemes and Employment”, IZA World of Labor 2019:11 v2.

³ Cahuc, P, S Carcillo & A Zylberberg (2014), *Labor Economics*, MIT Press.

5.15.4 Effekter för företagen

Det aktuella förslaget förväntas gynna företag med tillfälliga ekonomiska svårigheter relaterat till pandemin och som i övrigt uppfyller kraven för stöd vid korttidsarbete. Detta gäller företag som sedan tidigare erhållit stöd men som, med oförändrade regler, skulle förhindras att erhålla ytterligare stöd på grund av karens. Det gäller även övriga företag som genom förslaget kan erhålla stöd till de högre subventionsnivåerna 75 procent under januari–mars respektive 50 procent under april–juni. Dessa företag kommer att kunna hantera tillfälliga efterfrågesvängningar och störningar i verksamheten utan att behöva säga upp personal i sådan omfattning som annars hade varit fallet.

Potentiellt kan expansiva företag, branscher och regioner missgynnas av förslaget. Även konkurrerande företag som inte söker stöd kan möjligen missgynnas. Som diskuteras ovan kan förslaget innebära inläsnings-effekter av personer med eftertraktade kompetenser. En sådan inläsning försvårar nyrekryteringar för växande företag.

Stödsystemet är öppet för ansökningar från alla typer av företag och branscher. I relation till det totala antalet sysselsatta per bransch har mest stöd så här långt betalats ut till företag verksamma i hotell- och restaurangverksamhet, tillverkningsindustrin, samt personliga och kulturella tjänster.⁴ Om fördelningen av stöd fortsatt följer samma mönster, kommer företag i dessa branscher att gynnas mest av den nu föreslagna förlängningen. Den framtida fördelningen av stöd är dock mycket osäker. I dagsläget finns ingen tillgänglig statistik kring fördelningen av utbetalt stöd på företagsstorlek.

Införandet av den nya subventionsgraden på 50 procent under perioden april–juni kan innebära en viss ökning av den administrativa bördan för arbetsgivare. Samtidigt uppvägs sannolikt detta helt av möjligheten till den fortsatta kostnadsminskning som följer av att möjligheten till korttidsarbete förlängs.

Företag vars lönesumma under jämförelsemånaden överstiger 400 000 kronor kommer att behöva bifoga ett revisorsintyg till sin ansökan om stöd. Detta krav bedöms dock inte beröra den absoluta majoriteten av företag som ansöker om stöd. Baserat på uppgifter från databasen FRIDA för år 2018 (senast tillgängliga årgången) har ca 88 procent av alla företag i Sverige med minst en anställd en lönesumma som understiger 400 000 kronor under en typisk månad. Andelen företag med högst 10 anställda är av samma storleksordning. För företag verksamma i tillverkningsindustrin, hotell- och restaurangverksamhet samt personliga och kulturella tjänster – de branscher som hittills erhållit mest stöd utifrån det totala antalet sysselsatta – är andelen med en lönesumma lägre än 400 000 kronor 75, 90 respektive 96 procent.

För de företag som behöver bifoga revisorsintyg uppskattas kostnaden uppgå till mellan 10 000 och 40 000 kronor (se prop. 2019/20:181). Detta kommer dock i huvudsak vara aktuellt för företag med fler än 10 anställda som därför kan förväntas ha större möjligheter att bära kostnaden. Till

⁴ Uppgifter om beviljat nettobelopp på branschnivå är från www.Tillvaxtverket.se 2020-12-16. Antalet sysselsatta per bransch härrör till år 2019 och är från nationalräkenskaperna.

detta tillkommer även möjligheten att erhålla stöd för dessa kostnader på upp till 10 000 kronor. Den ökade kostnaden ska också ställas i relation till att företag med en lönesumma på 400 000 kronor per månad kan erhålla upp till 315 400 kronor i statligt stöd per månad. Vid högre lönesummor ökar det maximala stödet per månad proportionellt mot lönesumman.

Under perioden januari–mars, då subventionsgraden är 75 procent, kan företagen låta anställda gå ned i arbetstid med 20, 40, 60 eller 80 procent med en löneminskning på 4, 6, 7,5 respektive 12 procent. Vid 80 procents arbetstidsförkortning innebär systemet en kostnadsminskning för företaget med 72 procent (se tabell 5.3). För en anställd med en månadslön på 32 700 kronor innebär det att företagets lönekostnader (dvs. löner och arbetsgivaravgifter) minskar med 30 942 kronor per månad.

Under perioden april–juni, då subventionsgraden är 50 procent, kan företagen låta anställda gå ned i arbetstid med 20, 40 eller 60 procent med en löneminskning på 8, 12 respektive 15 procent. Vid 60 procent arbetstidsförkortning innebär systemet en kostnadsminskning för företaget med 45 procent (se de tre sista kolumnerna i tabell 5.3). För en anställd med en månadslön på 32 700 kronor innebär förslaget att företagets lönekostnader (dvs. löner och arbetsgivaravgifter) kan minska med 19 338 kronor per månad under perioden april–juni.

Tabell 5.3 Effekter för arbetsgivaren vid olika nivåer av arbetstidsförkortning vid 75 och 50 procent subventionsgrad

Kronor per månad och procent

Arbetstidsförkortning	20 %	40 %	60 %	80 %	20 %	40 %	60 %
Förutsättningar							
Subventionsgrad ¹	75 %	75 %	75 %	75 %	50 %	50 %	50 %
Arbetsgivarens andel ¹	5 %	10 %	12,5 %	10 %	10 %	20 %	25 %
Arbetstagarens andel ¹	20 %	15 %	12,5 %	15 %	40 %	30 %	25 %
Lönesänkning ²	4 %	6 %	7,5 %	12 %	8 %	12 %	15 %
Effekter (vid månadslön 32 700 kr)							
Kostnadsminskning av sänkt lön	1 719	2 578	3 223	5 157	3 438	5 157	6 446
Statligt stöd till arbetsgivaren	6 446	12 892	19 338	25 785	4 297	8 595	12 892
Arbetsgivarens nettokostnad	34 809	27 504	20 413	12 032	35 239	29 223	23 639
Kostnadsminskning	8 165	15 471	22 562	30 942	7 735	13 752	19 338
<i>Kostnadsminskning i procent</i>	<i>19 %</i>	<i>36 %</i>	<i>52,5 %</i>	<i>72 %</i>	<i>18 %</i>	<i>32 %</i>	<i>45 %</i>

Anm.: Beräkningarna redovisas i kronor per månad och baseras på en månadslön på 32 700 kronor.

¹ De tre raderna "Subventionsgrad", "Arbetsgivarens andel" och "Arbetstagarens andel" summerar till 100 procent och anger hur lönekostnaden för utebliven arbetstid fördelas mellan staten, arbetsgivaren och arbetstagaren.

² Lönesänkning i procent motsvarar arbetstagarens kostnadsandel i raden ovan multiplicerat med den procentuella arbetstidsförkortningen.

Som *Arbetsförmedlingen* påpekar kan företag kombinera stöd vid korttidsarbete med Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsstöd. I vissa fall kan en sådan kombination medföra att företag erhåller negativa arbetskrafts-

kostnader för enskilda anställda, dvs. arbetsgivaren erhåller stöd som överstiger den anställdes lönekostnader. Förekomsten av sådana fall bedöms bli av marginell omfattning. Det är en bedömning med osäkerhet eftersom historisk statistik kring detta saknas. Enskilda fall med negativa arbetskraftskostnader behöver dock också vägas mot fördelarna med ett enkelt och transparent system för korttidsarbete. Att införa begränsningar med avseende på arbetsmarknadsstöd skulle sannolikt medföra ökade administrativa kostnader för företagen och riskera medföra fördröjningar i Tillväxtverkets handläggning. En begränsning skulle sannolikt också minska de positiva effekterna av subventionerade anställningar för personer med svag ställning på arbetsmarknaden.

Den föreslagna tillfälliga förstärkningen av stödet bedöms inte få några nämnvärda effekter för företagets konkurrensförhållanden.

De föreslagna reglerna bedöms inte öka komplexiteten på ett sätt som innebär att särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. Detta eftersom de föreslagna reglerna är generella och förstärkningen är utformad utifrån befintliga regler.

Företagen bedöms inte påverkas i andra hänseenden än vad som beskrivs i konsekvensanalysen.

5.15.5 Effekter för kommuner och regioner

Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för den kommunala självstyrelsen eller för kommunernas organisation och verksamhet.

I enlighet med den samlade bedömningen i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132 s. 82 och 83) kan ett förstärkt stöd vid korttidsarbete innebära positiva effekter för lands- och glesbygdskommuner. Individer i dessa kommuner som varslas behöver troligtvis i relativt hög grad flytta till en annan del av landet för att komma närmare de lediga jobben. Det nuvarande förslaget skulle kunna innebära färre varsel, stabilare sysselsättning och mindre svängningar i lands- och glesbygds-kommunernas skatteunderlag i samband med den nuvarande ekonomiska nedgången.

5.15.6 Effekter för enskilda

Ett förlängt och fortsatt förstärkt system för stöd vid korttidsarbete fram till juni 2021 förväntas främst gynna två grupper av individer. Den ena gruppen utgörs av företagsägare som via möjligheter till fortsatt stöd inte behöver säga upp personal och därmed snabbare kan återgå till normal produktion efter den ekonomiska nedgången. Förslaget bedöms även gynna anställda som via förlängningen även fortsatt kan förväntas kunna komma i fråga för stöd vid korttidsarbete. För dessa individer kan stödet bidra till ökad anställningstrygghet. Arbetstagaren får gå ned i lön men detta kompenseras av en proportionerligt större arbetstidsminskning.

De som kan missgynnas av förslaget är ägare av företag där verksamhetens expansion skulle kunna bromsas av minskad rörlighet på arbetsmarknaden. Även personer som söker arbete skulle kunna missgynnas om förlängningen av korttidsarbete medför färre jobbvakanser, enligt vad som diskuteras ovan.

Enligt *Arbetsförmedlingen* innebär en förlängning av stödperioden, till att omfatta över ett års tid, att korttidsarbete får större påverkan på berörda individers framtida pension. Detta eftersom löneminskningen under korttidsarbete medför en negativ effekt på framtida pensioner.

Även med det nu aktuella förslaget bedöms dock effekten på pensioner vara marginell. Arbetstagarens löneminskning är upp till 12 procent vid 75 procents subventionsgrad och upp till 15 procent vid 50 procents subventionsgrad (se tabell 5.3). I och med att inbetalda avgifter till pension är kopplat till löneinkomster under hela arbetslivet och 75 procents subventionsgrad kommer gälla från mars 2020 t.o.m. mars 2021, är det rimligt att anta att effekter på framtida pensioner är marginella. Effekten är dessutom positiv jämfört med om individen i stället blivit arbetslös och uppburit a-kassa eller annat försörjningsstöd.

Korttidsarbete kommer inte, som Arbetsförmedlingen hävdar, ha en negativ inverkan på individers ersättningsnivå i arbetslöshetsförsäkringen. Detta eftersom månader då en sökande har deltagit i korttidsarbete för vilket preliminärt stöd har lämnats räknas som överhoppningsbar tid i arbetslöshetsförsäkringen, om det är till fördel för den sökande (prop. 2013/14:1).

5.15.7 Effekter för den ekonomiska jämställdheten

Effekterna för den ekonomiska jämställdheten av stödet vid korttidsarbete diskuteras i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132 s. 83). Där konstateras att män i högre utsträckning än kvinnor kan komma att gynnas ekonomiskt av förslaget och att den ekonomiska jämställdheten därför kan minska. Den samlade bedömningen är dock att de direkta effekterna av förslaget sannolikt inte medför några större konsekvenser för den ekonomiska jämställdheten. Eftersom det nuvarande förslaget är tidsbegränsat till juni 2021, finns starka skäl att anta att eventuellt tillkommande direkta effekter på den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män endast är tillfälliga. I vilken utsträckning de mer långsiktiga effekterna av förslaget på arbetslöshet och sysselsättning påverkar kvinnor och män olika är dock svårt att bedöma. *LO* anser att de negativa effekterna på den ekonomiska jämställdheten förvisso väntas bli begränsade i det ursprungliga tidsbegränsade systemet, men att denna slutsats är mer osäker för det aktuella förslaget, i och med att det tillfälliga systemet och den maximala stödperioden förlängs.

5.15.8 Effekter för inkomstfördelningen

Effekterna för inkomstfördelningen av stödet vid korttidsarbete redogörs för i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132 s. 84). Slutsatsen är att de direkta effekterna av förslaget kan bidra till ökade ekonomiska skillnader, men att de samlade effekterna mest sannolikt är små och tillfälliga. I och med att det nuvarande förslaget är tidsbegränsat fram till juni 2021, bedöms eventuellt tillkommande direkta effekter också vara små och tillfälliga. Samtidigt bedöms förslaget kunna minska de långsiktiga, negativa effek-

terna på arbetsmarknaden av lågkonjunkturen genom att motverka en ytterligare nedgång i antalet sysselsatta och bromsa ytterligare ökning i antalet arbetslösa på kort sikt. Därigenom bedöms det bidra till att motverka en mer långsiktig ökning av de ekonomiska skillnaderna som tenderar att följa med ökad arbetslöshet och lägre sysselsättningsgrad.

5.15.9 Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Tillväxtverket prövar ansökningar om godkännande för stöd vid korttidsarbete samt preliminärt stöd och sköter även i övrigt handläggningen av bl.a. anmälningar om avstämning och beslut om slutligt stöd enligt det permanenta och öppna systemet för stöd vid korttidsarbete. I propositionen föreslås också att arbetsgivare som har en lönesumma som uppgår till minst 400 000 kronor under jämförelsemånaden ska kunna ansöka om stöd för administrativa kostnader. Detta är en ny uppgift för Tillväxtverket. Tillväxtverket ska även utöva tillsyn och kontroll. I genomsnitt bedöms ca 100 000 personer uppbära stöd för korttidsarbete under en given månad under den förlängda stödperioden på sju månader. För tiden 1 december 2020 till 30 juni 2021 skulle, utifrån detta, antalet nya ansökningar om godkännande för stöd kunna uppgå till omkring 25 000, men i nuläget saknas underlag kring hur många ansökningar som kan bli aktuella. Tillkommande kostnader för hanteringen av förslaget har beräknats till 160 miljoner kronor för 2021. Kostnaderna föranleds bl.a. av ett behov av systemutveckling, ytterligare utbildning och viss nyrekrytering av personal.

Beslut enligt lagen om stöd vid korttidsarbete kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det finns skäl att utgå från att endast ett begränsat antal av de beslut som fattas till följd av möjligheten till förlängt stöd kommer att överklagas. Bedömningen görs därför att förändringen endast i begränsad omfattning kommer att ge upphov till en ökad måltillströmning för de allmänna förvaltningsdomstolarna. De ökade kostnader som detta kommer medföra bedöms kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

5.15.10 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

5.15.11 Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha några effekter för miljön.

Användandet av korttidsarbete kan påverka lönestatistiken och ge en snedvriden bild av denna. Detta är något som måste hanteras av berörda aktörer.

6 Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar

Prop. 2020/21:83

6.1 Gällande rätt

6.1.1 Socialavgifter och allmän löneavgift

Socialavgifter tas ut för finansiering av de sociala trygghetssystemen och utgörs av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Arbetsgivaravgifter betalas i första hand av arbetsgivare medan egenavgifter normalt betalas av fysiska personer som bedriver aktiv näringsverksamhet, dvs. enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Regler om socialavgifter finns i socialavgiftslagen (2000:980). Förslaget i denna proposition avser endast nedsättning av arbetsgivaravgifterna. Regelverket rörande egenavgifter behandlas därför inte närmare här.

Utöver socialavgifter ska, enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, ytterligare en avgift betalas av arbetsgivare och enskilda näringsidkare samt av fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Den allmänna löneavgiften debiteras i samband med, och på samma underlag som, arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna. Författningstekniskt ingår den allmänna löneavgiften varken i arbetsgivaravgifterna eller i egenavgifterna men eftersom den inte särskiljs i debiteringsförfarandet brukar den i dagligt tal ingå i begreppet socialavgifter. Den allmänna löneavgiften är dock i både rättslig och ekonomisk mening en skatt (prop. 1994/95:122 s. 18). Det innebär att den inte ska betalas av företag som saknar fast driftställe i Sverige.

Den allmänna löneavgiften uppgår för inkomståret 2020 till 11,62 procent av underlaget. För inkomståret 2020 uppgår arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften tillsammans till 31,42 procent av underlaget (se tabell 6.1). Egenavgifterna och den allmänna löneavgiften uppgår tillsammans till 28,97 procent av underlaget.

Tabell 6.1 Avgiftsnivåer för socialavgifter och allmän löneavgift år 2020

Procent

Avgift	Arbetsgivaravgift	Egenavgift
Sjukförsäkringsavgift	3,55	3,64 ¹
Föräldraförsäkringsavgift	2,60	2,60
Ålderspensionsavgift	10,21	10,21
Efterlevandepensionsavgift	0,60	0,60
Arbetsmarknadsavgift	2,64	0,10
Arbetssskadeavgift	0,20	0,20
Allmän löneavgift	11,62	11,62
Summa socialavgifter och allmän löneavgift	31,42	28,97

¹ Vid grundkarens i sjukförsäkringen på 7 dagar.

6.1.2 Finansiering av trygghetssystemen

Arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna är i principiellt hänseende försäkringsavgifter men det faktiska försäkringsinslaget varierar mellan försäkringslagen och för flertalet försäkringar saknas en direkt koppling mellan avgiften och förmånen. Den inkomstgrundade ålderspensionen intar dock en särställning med en klar koppling mellan inbetalda avgifter och ålderspension.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet finansieras med en fast pensionsavgift på 18,5 procent av pensionsunderlaget, där 16 procentenheter går till fördelningssystemet för att finansiera inkomstpensionen. Resterande 2,5 procentenheter betalas in till systemet för premiepension där avgiftsintäkterna fonderas individuellt för varje försäkrad. Arbetsgivarens respektive den egenavgiftsskyldiges del av avgiftsinbetalningen sker i form av ålderspensionsavgift på 10,21 procent av avgiftsunderlaget enligt socialavgiftslagen.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet är ett fristående försäkringssystem vid sidan av statens budget. Utbetalda inkomst- och tilläggs-pensioner i fördelningssystemet ska löpande finansieras av inbetalda avgifter samt tillgångarna i AP-fonderna. Systemet är konstruerat så att det ska vara finansiellt självreglerande, där eventuella anpassningar sker på förmånssidan – inte genom en förändrad avgiftssats. Premiepensionen är ett fullfonderat system. Ingen skattefinansiering ska således ske utan systemet är helt slutet i detta avseende. En grundläggande princip bakom pensionssystemet är att varje intjänad pensionsrättighet ska motsvaras av en beslutad och inbetald avgift av en mot rättigheten svarande storlek. Om detta villkor bryts kan inte systemet garantera sin långsiktiga hållbarhet finansiellt. Ålderspensionsavgiften kan således inte reduceras.

För vilka ändamål de olika avgifter som inflyter som socialavgifter ska användas framgår av lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.

6.1.3 Betalning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift

Av 26 kap. 2 § 1 skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, framgår att en skattedeklaration ska lämnas av den som är skyldig att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter eller som har gjort ett skatteavdrag utan att vara skyldig att göra det. Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder (26 kap. 3 § första stycket SFL). Den som är registrerad som arbetsgivare ska lämna arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod (26 kap. 3 § andra stycket SFL).

I 26 kap. 19 a–19 e §§ SFL anges vilka uppgifter som ska anges som rör betalningsmottagaren, dvs. arbetstagaren som fått lön eller annan ersättning. Av deklarationen ska det bl.a. framgå vilken ersättning som arbetsgivaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för.

Beslut om bl.a. skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska fattas för varje redovisningsperiod för sig med ledning av innehållet i skattedekclarationer och andra tillgängliga uppgifter (53 kap. 1 § första stycket SFL). Om en skattedeklaration har lämnats i rätt tid och på rätt sätt, anses ett beslut om

skatten och avgifterna ha fattats i enlighet med deklarationen (s.k. automatiska beslut, 53 kap. 2 § SFL).

Om en skattedeklaration inte har lämnats i rätt tid eller på rätt sätt eller om skatten eller avgifterna inte har redovisats i deklarationen, ska varje oredovisad skatt eller avgift anses ha beslutats till noll kronor. Redovisas skatten eller avgifterna senare, anses ett beslut i stället ha fattats i enlighet med redovisningen, om inte ett beslut om omprövning har meddelats dessförrinnan (53 kap. 4 § SFL).

Arbetsgivardeklarationen kan lämnas elektroniskt antingen genom att en fil med samtliga uppgifter överförs eller genom att den uppgiftsskyldige manuellt registrerar nödvändiga uppgifter för varje betalningsmottagare. Detta sker genom användning av en s.k. e-tjänst där inloggning sker med e-legitimation. Skatteverket har utvecklat elektroniska lösningar som innebär att arbetsgivardeklarationen kan lämnas direkt från den uppgiftsskyldiges lönesystem. Det finns även möjlighet att lämna arbetsgivardeklarationen på pappersformulär.

Tidpunkten för att lämna arbetsgivardeklaration för en kalendermånad styrs av om den deklarationsskyldige är skyldig att lämna mervärdesskattedeklaration, samt för vilket beskattningsunderlag den ska lämnas. Om den deklarationsskyldige är skyldig att redovisa mervärdesskatt med beskattningsunderlag om högst 40 miljoner kronor ska arbetsgivardeklaration ha kommit in senast den 12 i månaden efter utgången av redovisningsperioden, dock senast den 17 i januari och augusti (26 kap. 26 § SFL). Om den deklarationsskyldige är skyldig att redovisa mervärdesskatt med beskattningsunderlag över 40 miljoner kronor ska arbetsgivardeklarationen ha kommit in senast den 26 i månaden efter utgången av redovisningsperioden, dock senast den 27 december (26 kap. 30 § SFL). Om den deklarationsskyldige inte är skyldig att redovisa mervärdesskatt ska arbetsgivardeklarationen ha kommit in senast den 12 i månaden efter utgången av redovisningsperioden, dock senast den 17 i januari och augusti (26 kap. 32 § SFL).

Skatter och avgifter som ska redovisas i en skattedeklaration ska vara betalda senast den dag då deklarationen ska ha kommit in till Skatteverket. För den som redovisar mervärdesskatt på beskattningsunderlag som exklusive unionsinterna förvärv och import för beskattningsåret beräknas sammanlagt överstiga 40 miljoner kronor, är förfallodagen för skatteavdragen och arbetsgivaravgifterna i stället den 12, i januari den 17, i månaden efter redovisningsperioden (62 kap. 3 § SFL).

6.1.4 Nedsättning av socialavgifter

Nedsatta arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 15 men inte 18 år

Från och med den 1 augusti 2019 finns en nedsättning av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift på ersättning till ungdomar som vid årets ingång har fyllt 15 men inte 18 år. Nedsättningen innebär att endast ålderspensionsavgiften ska betalas på ersättning upp till 25 000 kronor per kalendermånad.

Nedsatta socialavgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år

På ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år och som omfattas av det reformerade pensionssystemet, dvs. är födda 1938 eller senare, ska bara ålderspensionsavgiften och inte övriga socialavgifter betalas. Detta gäller även för dem som betalar egenavgifter. För personer som är födda 1937 eller tidigare tas inga socialavgifter ut. För personer som vid årets ingång har fyllt 65 år tas inte heller någon allmän löneavgift ut.

Regionalt avdrag vid avgiftsberäkningen

Arbetsgivare, enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag som är verksamma i vissa angivna kommuner i Norrland och västra Svealand (stödområdet enligt lagen [2001:1170] om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen om allmän löneavgift och socialavgiftslagen, den s.k. stödområdeslagen) får göra avdrag vid beräkningen av socialavgifterna och den allmänna löneavgiften. Syftet med avdraget är att stimulera småföretagandet och att bidra till god service i de delar av landet som har de största geografiska lägesnackdelarna med bl.a. långa avstånd, liten hemmamarknad, sämre tillgång till service, låg befolkningstäthet och ogynnsamma klimatförhållanden. Bestämmelserna i stödområdeslagen innebär i huvudsak att företag som är verksamma i stödområdet får göra ett avdrag med 10 procent av avgiftsunderlaget vid beräkningen av den allmänna löneavgiften, arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna. För arbetsgivare uppgår avdraget till högst 7 100 kronor per månad. För enskilda näringsidkare samt delägare i handelsbolag får avdraget uppgå till högst 18 000 kronor per år. Avdraget får inte tillsammans med avdraget för personer som arbetar med forskning och utveckling (se nedan) medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften. För handelsbolag gäller dessutom att det sammanlagda avdraget för samtliga delägare och anställda inte får överstiga 85 200 kronor per år.

Det regionala avdraget lämnas i enlighet med kommissionens förordning av mindre betydelse (kommissionens förordning [EU] nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse).

Nedsatta arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling

Den 1 januari 2014 infördes ett skatteincitament för forskning och utveckling (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.9). Reglerna, som finns i 2 kap. 29–31 §§ socialavgiftslagen, innebär att vid beräkningen av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling ska avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget för dessa personer. Avdraget får inte medföra att de avgifter som ska betalas understiger ålderspensionsavgiften. Det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får efter den 1 april 2020 inte överstiga 450 000 kronor per månad. Dessförinnan uppgick beloppsgränsen till 230 000 kro-

nor per månad. Vid bedömningen av avdragsrätten ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma koncern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag anses som en avgiftsskyldig. En förutsättning för avdraget är att personerna har arbetat med forskning eller utveckling i en viss utsträckning, som huvudregel under minst tre fjärdedelar och minst 15 timmar av sin faktiska arbetstid under kalendermånaden. På sådan ersättning till personer som arbetar med forskning eller utveckling som berättigar till avdrag från arbetsgivaravgifterna och som utges efter den 31 mars 2020 ska även den allmänna löneavgiften sättas ned med 10 procentenheter enligt 3 § lagen om allmän löneavgift. Den allmänna löneavgiften ska dock som lägst anses vara 0 procent.

Nedsatta arbetsgivaravgifter för företag som anställer en första person

Den 1 januari 2017 infördes en tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifterna för enskilda näringsidkare som anställer en första person. Nedsättningen regleras i lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag under åren 2017–2021. Genom ändringar som träder i kraft den 1 januari 2021 görs nedsättningen permanent (prop. 2020/21:14). Reglerna innebär att enskilda näringsidkare, som inte har haft någon anställd sedan den 1 januari 2016 och som anställer en person efter den 31 mars 2016, bara ska betala ålderspensionsavgiften på 10,21 procent på ersättningen till den anställde under de tolv första kalendermånaderna. Övriga arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt behöver alltså inte betalas. Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna gäller till den del ersättningen inte överstiger 25 000 kronor per månad. Anställningen ska omfatta minst tre månader och en arbetstid på minst 20 timmar per vecka. Nedsättningen av avgifterna för företag som anställer en första person lämnas i enlighet med kommissionens förordning av mindre betydelse (kommissionens förordning [EU] nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, samt för jordbrukssektorn kommissionens förordning [EU] nr 1408/2013 och för fiske 3.2 i kommissionens förordning [EU] nr 717/2014).

Den 1 januari 2018 utökades stödet till att även omfatta aktiebolag som inte har någon anställd eller endast en anställd som också är delägare samt till handelsbolag utan anställda och med högst två delägare. De nya reglerna omfattar anställningar som påbörjades tidigast den 1 april 2017 (prop. 2017/18:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.10). Den 1 augusti 2019 förlängdes nedsättningen till 24 kalendermånader för anställningar som har påbörjats efter den 28 februari 2018. I budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 s. 326) aviserades att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställda tillfälligt utvidgas. Den tillfälliga utvidgningen av nedsättningen ska gälla företag som inte har någon anställd och som anställer en eller två personer samt företag med en anställd och som anställer ytterligare en person. Nedsättningen ska gälla för anställningar som påbörjas under perioden 1 juli 2021–31 december 2022. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

6.2 Arbetsgivaravgifterna sätts ned tillfälligt för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år

Regeringens förslag: En tillfällig nedsättning av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift ska införas på ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Nedsättningen innebär att endast ålderspensionsavgiften och nio tjugondelar av de övriga avgifterna och den allmänna löneavgiften ska betalas på ersättning upp till 25 000 kronor per kalendermånad. På lönesumma som överstiger detta belopp ska nedsättning inte ske.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av de remissinstanser som yttrat sig tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget.

Arbetsförmedlingen, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU), Landsorganisationen i Sverige (LO) och Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) avstyrker förslaget. Dessa remissinstanser för samtliga fram att den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter innebär en stor offentligfinansiell kostnad samt att det finns andra satsningar på sysselsättning för unga som i stället bör prioriteras. Arbetsförmedlingen påpekar därutöver att det saknas en analys av hur förslaget påverkar myndighetens verksamhet.

Flera remissinstanser är positiva till nedsatta arbetsgivaravgifter men har mer principiella invändningar mot förslaget i promemorian, bl.a. att nedsättningen är tillfällig, vilka personer som omfattas och hur nedsättningen är utformad. Bland dessa finns *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* och *Småföretagarnas Riksförbund* vilka båda hellre vill se en generell och permanent nedsättning av arbetsgivaravgifterna. Även *Föreningen Svensk Handel* hade velat se ett bredare förslag sett till ålder och ersättning. *Visita* invänder mot att nedsättningen är tillfällig. *Svenskt Näringsliv* anser att nedsättningen även bör gälla 24–26-åringar och *Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)* anser att även 24–25-åringar bör omfattas av förslaget. *Srf konsulterna* anser att nivån på nedsättningen bör motsvara den för 15–18-åringar och att det medför risk för felhantering att ha två olika men så snarlika regelverk. TCO påpekar i det sammanhanget även att promemorian saknar motivering till den valda nivån för nedsättning. *FAR* framhåller vidare att ett slopande av lönetaket vid 25 000 kronor per kalendermånad skulle förenkla förslaget.

Ekonomistyrningsverket (ESV) framhåller att en ytterligare nedsättning ökar komplexiteten i skattesystemet. IFAU, LO, TCO och LRF lyfter samtliga fram vikten av en ny skattereform.

Skälen för regeringens förslag

En tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifterna för unga införs

En tillfällig nedsättning av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift bör införas på ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Många av de branscher där unga arbetar har drabbats hårt av de restriktioner och beteendeförändringar som sprid-

ningen av covid-19 gett upphov till, vilket har påverkat ungas möjlighet till anställning och extrajobb negativt. En nedsättning av arbetsgivaravgifterna för unga bedöms kunna motverka de negativa effekterna för unga på arbetsmarknaden och samtidigt förbättra möjligheterna för företag att behålla och nyanställa personal. En sådan nedsättning skulle även innebära en tillfällig stimulans till svenska företag vilket kan öka takten i den ekonomiska återstarten. Förslaget är en del av de stimulansåtgärder som syftar till att återstarta ekonomin efter pandemin.

Flera av de remissinstanser som yttrat sig över förslaget är positiva till nedsatta arbetsgivaravgifter. *Visita* bedömer att ett genomförande av förslaget kommer att gynna sysselsättningen och minska företagets utsatthet i besöksnäringen när restriktioner och beteendeförändrande rekommendationer väl upphör. *Föreningen Svensk Handel* anser att den presenterade åtgärden är positiv mot bakgrund av att tidigare nedsättningar av arbetsgivaravgifter har fått en omedelbar positiv effekt på sysselsättningen. *Svenskt Näringsliv* och *Företagarna* instämmer i promemorians bedömning att sänkta arbetsgivaravgifter minskar företags lönekostnad och att detta kan medföra ökad efterfrågan på arbetskraft. *MUCF* ställer sig positiv till förslaget med hänvisning till att ungas arbetsmarknadsanknytning generellt sett är svagare än äldres, vilket gör unga mer känsliga för ekonomiska svängningar och påverkar deras möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Några remissinstanser, däribland *Föreningen Svensk Handel* och *Visita* invänder mot att förslaget är tillfälligt och framför att det är viktigt för företagen med långsiktiga villkor. Regeringen anser dock att nedsättningen främst ska ses som en tillfällig stimulansåtgärd. En tillfällig nedsättning kan i högre grad än en permanent förväntas sänka företagets lönekostnader under den period som nedsättningen gäller och kan leda till att företagen tidigarelägger nyrekryteringar. På så sätt förväntas en tillfällig åtgärd mer effektivt stimulera ekonomin under perioden med nedsättningen och samtidigt bidra till att unga som förlorat anställningen till följd av pandemin snabbare kan återgå i sysselsättning. Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna föreslås därför införas under en begränsad tid.

Arbetsförmedlingen, *IFAU* och *TCO* framhåller att mer generella åtgärder såsom en nedsättning av arbetsgivaravgifterna för samtliga unga inte är ett kostnadseffektivt redskap för att underlätta för unga att komma in på arbetsmarknaden. Åtgärder bör i stället riktas mot de unga som saknar anställning eller riskerar långvariga problem. *LO* menar att det finns bättre alternativa lösningar på utgiftssidan för att hjälpa unga på arbetsmarknaden såsom arbetsmarknadspolitiska åtgärder, nystartsjobb eller utbildningar. *TCO* framhåller att det inte är arbetskostnaderna som gjort att unga har drabbats hårt i samband med pandemin, utan att pandemins krav på distansering gjort att efterfrågan inom hotell, restaurang, viss detaljhandel och liknande har minskat kraftigt. Därför menar *TCO* att den föreslagna nedsättningen inte är effektiv som kris- och stimulansåtgärd i denna situation. *IFAU* bedömer att åtgärden inte heller är träffsäker vad gäller att stödja företag som är drabbade av pandemin.

Med anledning av de invändningar som framförts mot förslaget vill regeringen betona att förslaget syftar till att dels förbättra möjligheterna för unga i målgruppen att etablera eller bibehålla en kontakt med arbetsmarknaden under en period med lägre ekonomisk aktivitet, dels stödja

företag i många av de sektorer som drabbats hårt av krisen på ett sätt som både är administrativt enkelt och i linje med EU:s regler. I budgetpropositionen för 2021 föreslår regeringen även andra satsningar som kan förbättra arbetsmarknadssituationen för unga, såsom en rad utbildnings-satsningar. Förslaget ska ses som ett komplement till sådana satsningar som dessutom stödjer företag i branscher där många unga arbetar. Se även vad som framförs i avsnitt 6.5.1 om syfte och alternativa lösningar.

Bland andra *LRF* och *Småföretagarnas Riksförbund* framhåller att systemet för nedsättning av arbetsgivaravgifter är svårt att överblicka och att en generell och permanent nedsättning vore att föredra. *Srf konsulterna* anser att nivån på nedsättningen bör motsvara den för 15–18-åringar och att det medför risk för felhantering att ha två olika men så snarlika regelverk. *ESV* bedömer att en ytterligare nedsättning ökar komplexiteten i skattesystemet. Regeringen är medveten om att förslaget innebär en ytterligare differentiering av socialavgifterna, vilket i viss mån komplicerar socialavgiftssystemet, men anser att detta inte är så avgörande att förslaget inte bör genomföras. En generell sänkning av avgifterna har inte samma träffbild som förslaget och skulle inte heller av budgetskäl vara möjlig i någon större utsträckning.

Flera remissinstanser, däribland LO och TCO, påminner om vikten av en ny skattereform. När det gäller frågan om behovet av en övergripande och bred skatteöversyn, konstaterar regeringen att det kräver en omfattande utredning, vilket ligger utanför detta lagstiftningsärende.

Några remissinstanser, däribland IFAU och LO, har framfört att förslaget sannolikt innebär begränsade effekter för sysselsättningen. Arbetsförmedlingen menar att det, mot bakgrund av promemorians bedömningar av sysselsättningseffekterna på lång och kort sikt samt tidigare utvärderingar, är osäkert om den föreslagna nedsättningen kommer att bidra till att varaktigt öka sysselsättningen och minska ungdomsarbetslösheten. Arbetsförmedlingen påpekar även att den föreslagna nedsättningen påverkar ersättningsnivån till arbetsgivare i kombination med olika stöd och bidrag som helt eller delvis baseras på uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift och att det saknas en analys om hur förslaget påverkar myndighetens verksamhet. Synpunkter på sysselsättningseffekterna av förslaget liksom på konsekvensanalysen i övrigt behandlas i avsnitt 6.5.4.

Nedsättningen omfattar 19–23-åringar

I promemorian föreslås att nedsättningen av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift ska gälla ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Den föreslagna nedre åldersgränsen innebär att alla som fyller 19 år någon gång under året omfattas och den övre åldersgränsen innebär på motsvarande sätt att alla som fyller 23 år någon gång under året omfattas. *MUCF* anser att nedsättningen även bör omfatta 24–25-åringar. *Svenskt Näringsliv* anser att nedsättningen även bör omfatta de som fyller 24–26 år under året. Även *Visita* anser att 24–26-åringar bör omfattas och bedömer att den övre begränsningen på 23 år är onödigt låg. Enligt *Visita* utgör personer under 26 år vanligtvis mer än 30 procent av de förvärvsarbetande i hotell- och restaurangbranschen. Sannolikheten för att en ung person har högscole-

utbildning eller är etablerad på arbetsmarknaden stiger dock med åldern och målgruppen för förslaget har därmed en svagare anknytning till arbetsmarknaden överlag än personer i äldre åldersgrupper. Regeringen anser således att den i promemorian föreslagna åldersavgränsningen, dvs. personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år, är väl avvägd.

Utformning av nedsättningen

Nedsättningen bör utformas så att endast ålderspensionsavgiften och nio tjugondelar av de övriga arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften ska betalas. *TCO* har efterlyst en förklaring till den valda nivån på nedsättningen. Regeringen vill därför förtydliga att ett skäl för den föreslagna storleken på nedsättningen är att den ska motsvara den del av socialavgifterna som utgörs av den allmänna löneavgiften. Av lagtekniska skäl har en nedsättning av arbetsgivaravgifterna som i princip motsvarar den allmänna löneavgiften föredragits framför ett borttagande av densamma. Förslaget att endast ålderspensionsavgiften och nio tjugondelar av de övriga arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften ska betalas innebär en nedsättning med 11,69 procentenheter och en avgiftsnivå om sammantaget 19,73 procent (jämfört med normala 31,42 procent). Vid beräkningen ska varje delavgift räknas för sig och tas upp med två decimaler så att övriga decimaler faller bort.

Nedsättningen föreslås begränsas till den del av lönen som inte överstiger 25 000 kronor per månad. En motsvarande beloppsgräns gäller för nedsättningen för den först anställda i ett enmansföretag samt för nedsättningen för personer som vid årets ingång inte har fyllt 18 år. Beloppsgränsen bedöms innebära att lönen till en anställd i flertalet fall i sin helhet kommer att omfattas av nedsättningen. *FAR* framför att ett slopande av lönetaket vid 25 000 kronor skulle förenkla regeln och att ett slopande i praktiken torde sakna betydelse för aktuell åldersgrupp. Regeringen instämmer i att en förenkling skulle kunna uppnås genom att inte införa ett tak för lönesumman men anser samtidigt att en nedsättning på den del av lönesumman som inte överstiger 25 000 kronor per månad är tillräckligt för att utgöra ett incitament för att anställa. Någon nedsättning på belopp därutöver bör därför inte ges, även om lönen för ett flertal i den aktuella åldersgruppen kommer att rymmas inom lönetaket.

Lagförslag

Förslaget medför 2 § i den nya lagen om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år.

6.3 Regionalt avdrag

Regeringens förslag: Det särskilda avdraget från den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna i stödområdet ska inte kunna medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt socialavgiftslagen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag: Som beskrivits i avsnitt 6.1.4 får arbetsgivare som är verksamma i stödområdet enligt stödområdeslagen göra ett särskilt avdrag med 10 procent av avgiftsunderlaget vid beräkningen av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna.

För personer som arbetar med forskning och utveckling och som därigenom omfattas av bestämmelserna om nedsatta arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift i 2 kap. 31 § socialavgiftslagen respektive 3 § lagen om allmän löneavgift, finns en begränsningsregel i 5 § stödområdeslagen som innebär att avdraget i stödområdet inte får medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen. Om nedsättningarna skulle tillåtas löpa parallellt skulle det innebära att avgifterna till ålderspensionssystemet inte skulle bli inbetalda fullt ut, vilket skulle bryta mot finansieringsprinciperna för ålderspensions-systemet.

Avdraget i stödområdet bör av samma skäl begränsas för personer som omfattas av den nu föreslagna nedsättningen. För att begränsningsregeln i 5 § stödområdeslagen inte ska behöva ändras varje gång en tillkommande nedsättning av arbetsgivaravgifter löper parallellt med det särskilda avdraget i stödområdet föreslås att bestämmelsen görs generell, så att avdraget i stödområdet aldrig får medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt socialavgiftslagen.

Lagförslag

Förslaget medför en ändring i 5 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).

6.4 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 6 februari 2021 och tillämpas på ersättning som utges efter den 31 december 2020.

Den nya lagen om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2023.

Den upphävda lagen ska dock fortfarande gälla för ersättning som har utgetts under perioden 1 januari 2021–31 mars 2023.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslogs att lagändringarna skulle träda i kraft den 1 april 2021 och, vad gäller den föreslagna tillfälliga lagen, tillämpas på ersättning som utges efter den 31 mars 2021.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som yttrat sig tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget. *FAR*, *Srf konsulterna*, *Svenskt Näringsliv* och *Visita* förordar ett ikraftträdande den 1 januari 2021.

Skälen för regeringens förslag: I promemorian föreslogs i linje med vad som aviserats i budgetpropositionen för 2021 att nedsättningen av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift på ersättning till 19–23-åringar

skulle träda i kraft den 1 april 2021 och tillämpas på ersättning som utges efter den 31 mars 2021. Flera remissinstanser förordar ett ikraftträdande den 1 januari 2021. Bland annat *Svenskt Näringsliv* anser att förslaget bör träda i kraft så tidigt som möjligt för att det ska få önskad effekt. Även *Srf konsulterna* anser att förslaget ska träda i kraft vid årsskiftet och anför därutöver att det medför ökad administration för företagen att ändra arbetsgivaravgifter mitt under året. Av samma skäl bör, enligt *Srf konsulterna*, bestämmelserna upphöra att gälla den 31 december 2022. *Visita* framhåller att krisen fortfarande rasar för en mängd företag inom besöksnäringen och att ikraftträdandetiden därför är ologisk.

Regeringen konstaterar att ett ikraftträdande den 1 april 2021 är i enlighet med aviseringen i budgetpropositionen för 2021 och den beräkning av inkomster i statens budget för 2021 som riksdagen godkänt. Mot bakgrund av det ekonomiska läge som spridningen av covid-19 gett upphov till anser dock regeringen att det finns starka skäl för att tidigarelägga ikraftträdandet. Regeringen anser därför att den nya lagen om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år ska träda i kraft den 6 februari 2021 och tillämpas på ersättning som ges ut efter den 31 december 2020.

Som angetts i avsnitt 6.2 ska lagen vara tillfällig. Vad gäller tidpunkten för bestämmelsernas upphörande har regeringen förståelse för att en ändring av nivån för arbetsgivaravgifter under ett pågående kalenderår i vissa fall kan medföra ökad administration. Svårigheterna bör dock inte överdrivas. Som också bl.a. *Srf konsulterna* har påpekat har införandet av arbetsgivardeklaration på individnivå förbättrat förutsättningarna att få rätt beräkning av arbetsgivaravgifter i rapportering till Skatteverket. Lagen ska därför upphöra att gälla vid utgången av mars 2023.

Den upphävda lagen ska dock fortfarande tillämpas för ersättning som har utgetts under perioden 1 januari 2021–31 mars 2023.

Eftersom det nu föreslås att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften för 19–23-åringar ska tillämpas retroaktivt och gälla på ersättning som ges ut efter den 31 december 2020 behövs det en motsvarande tillämpningsbestämmelse i den föreslagna ändringen i den s.k. stödområdeslagen. Syftet med den ändringen är att olika nedsättningar av socialavgifter och allmän löneavgift inte sammantaget med det särskilda avdraget i stödområdet ska kunna innebära att ålderspensionsavgiften inte betalas in fullt ut (se avsnitt 6.3 ovan). Även förslaget om ändrade regler för det särskilda avdraget från den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna i stödområdet föreslås därför träda i kraft den 6 februari och tillämpas på ersättning som utges efter den 31 december 2020.

6.5 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräknings-

konventioner. Beräkningarna utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skatte-reglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer.

Regelrådet anser att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Regelrådet anser att redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är knapphändig, men finner ingen anledning att ifrågasätta bedömningen. Gällande redovisningen av förslagets administrativa kostnader anser Regelrådet att det hade varit behövt med en kvantitativ uppskattning och finner därför redovisningen i detta avseende bristfällig. Regelrådets synpunkt bemöts nedan.

6.5.1 Syfte och alternativa lösningar

Förslaget är en del av de stimulansåtgärder som syftar till att återstarta ekonomin efter covid-19. Många av de branscher där unga arbetar har drabbats hårt under spridningen av covid-19, vilket har påverkat ungas möjlighet till anställning och extrajobb negativt. En nedsättning av arbetsgivaravgifterna enligt förslaget skulle motverka de negativa effekterna för unga på arbetsmarknaden och samtidigt förbättra möjligheterna för företag att behålla och nyanställa personal. Det bedöms vidare vara angeläget att nedsättningen kommer arbetsgivarna till del så snart som möjligt för att bidra till återstarten.

Då nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för unga främst ska ses som en stimulansåtgärd föreslås nedsättningen vara tillfällig. Ett alternativt förslag skulle vara en permanent nedsättning. En tillfällig nedsättning förväntas dock i högre grad än en permanent sänka företagens lönekostnader under den period som nedsättningen gäller (se redogörelsen av effekter för sysselsättningen nedan). I och med att nedsättningen är tidsbegränsad kan det också leda till att företagen tidigarelägger nyrekryteringar för att därigenom kunna dra fördel av nedsättningen. På så sätt förväntas en tillfällig åtgärd mer effektivt stimulera ekonomin under perioden med nedsättningen och samtidigt bidra till att unga som förlorat anställningen till följd av de restriktioner och beteendeförändringar som covid-19 medfört snabbare kan återgå i sysselsättning.

Ett annat alternativ skulle vara en tillfällig generell sänkning av arbetsgivaravgifterna såsom den reglering som var i kraft en period under våren 2020. Givet att målet är att motverka de negativa effekter för ungas anställningar som uppkommit under covid-19 och stödjda företag i branscher där många unga arbetar skulle en generell nedsättning inte vara ändamålsenlig och dessutom förenad med större dödviktskostnader, dvs. den skulle i större utsträckning riktas till företag och anställda som inte är i samma behov av stöd.

Ett ytterligare alternativ skulle vara att sänka arbetsgivaravgifterna i branscher som drabbats särskilt hårt i samband med covid-19. Det finns

dock problem kring att träffsäkert definiera branscher enligt exempelvis SNI-koder. Det automatiserade förfarandet för arbetsgivaravgifter innebär också ett hinder för ett sådant alternativ. Vidare skulle ett selektivt stöd som riktar sig enbart till vissa branscher innebära att åtgärden utgör statligt stöd, och därmed skulle ett förhandsgodkännande från kommissionen krävas innan åtgärden kunde införas.

Ett motsvarande stöd på utgiftssidan föregås vanligen av ett ansökningsförfarande. Ett stöd till företagen i form av en nedsättning av arbetsgivaravgifter kan i detta perspektiv anses vara mindre administrativt betungande då arbetsgivaren redan fyller i uppgifter månadsvis på individnivå i arbetsgivardeklarationen. Det finns flera alternativa lösningar på utgiftssidan för att hjälpa unga på arbetsmarknaden, t.ex. arbetsmarknadspolitiska åtgärder, nystartsjobb eller olika utbildningar. I budgetpropositionen för 2021 föreslås bl.a. en rad utbildningssatsningar. Föreliggande förslag ska ses som ett komplement till dessa åtgärder som dessutom stödjer företag i branscher där många unga arbetar.

De som berörs av regleringen är i första hand företag som anställer eller har anställda personer som omfattas av den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter. Unga som får en anställning till följd av de nedsatta arbetsgivaravgifterna berörs också av regleringen.

Ett stöd på inkomstsidan enligt förslaget är administrativt sett mindre betungande men innebär att en ny tillfällig skatteutgift införs för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år.

Utöver skälen som anges ovan bedöms ingen särskild hänsyn behöva tas vad gäller tidpunkten för ikraftträdandet.

6.5.2 Offentligfinansiella effekter

Den offentligfinansiella effekten av förslaget är -10,41 miljarder kronor per helår. Beräkningen av effekten utgår från uppgifter i FASIT om löneunderlaget för personer i målgruppen. I budgetpropositionen aviserades att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna skulle gälla från den 1 april 2021, vilket skulle innebära en offentligfinansiell effekt om -8,74 miljarder kronor 2021. Ett tidigareläggande av nedsättningen så att den gäller från den 1 januari innebär att den offentliga sektorns intäkter bedöms minska med ytterligare 1,67 miljarder kronor 2021 till följd av förslaget. Enligt förslaget ska nedsättningen gälla t.o.m. den 31 mars 2023 och den offentligfinansiella effekten för 2023 bedöms uppgå till -1,67 miljarder kronor.

Enligt aviseringen i budgetpropositionen för 2021 beräknas den offentligfinansiella nettoeffekten till -7,52 miljarder kronor 2021, -8,95 miljarder kronor 2022 och -1,43 miljarder kronor 2023. Ett tidigareläggande av nedsättningen till den 1 januari 2021 innebär en ytterligare offentligfinansiell nettoeffekt om -1,43 miljarder kronor 2021.

6.5.3 Effekter för företagen

Nedsättningar av arbetsgivaravgifter minskar företagens lönekostnader och har en positiv effekt på företagens lönsamhet. Generella nedsättningar förväntas övervältras på priser och löner på kortare sikt och fullt ut på löner

på längre sikt. Det föreliggande förslaget innebär dock en tillfällig nedsättning för unga anställda. För en tillfällig nedsättning förväntas övervärtning på priser och löner ske i betydligt mindre grad och bedömningen är att en sådan nedsättning på kort sikt främst leder till att vinsterna ökar för de företag som har anställda i åldern 19–23 år.

Förslaget innebär en nedsättning av arbetsgivaravgifterna med 11,69 procentenheter och en avgiftsnivå om sammantaget 19,73 procent (jämfört med normala 31,42 procent). Tabell 6.2 nedan illustrerar förändringen i lönekostnad för en anställd som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år vid oförändrad lön. För en anställd med en lön per månad på 15 000 kronor minskar lönekostnaden med knappt 1 760 kronor i månaden till följd av förslaget och för en anställd med en månadslön på 25 000 kronor eller mer minskar lönekostnaden med drygt 2 920 kronor i månaden. För anställda i andra åldersgrupper är lönekostnaden oförändrad.

Tabell 6.2 Förändring i lönekostnad för anställda 19–23 år, nuvarande och föreslagna regler

Kronor per månad

Månadslön	Lönekostnad vid nuvarande regler	Lönekostnad vid föreslagna regler	Förändring
15 000	19 713	17 959	-1 754
25 000	32 855	29 932	-2 923

Källa: Egna beräkningar.

Om och hur mycket lönekostnaden minskar för ett företag beror på ålders- och lönesammansättningen bland företagets anställda. Företag med en större andel anställda som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år kommer att gynnas av förslaget jämfört med företag med en mindre andel anställda i samma åldersgrupp. Konkurrensförhållandena mellan företag kan således i viss utsträckning påverkas negativt i denna dimension.

Vad gäller branscher omfattas alla branscher av regelverket, men då vissa branscher har en högre andel unga anställda gynnas dessa branscher i förhållande till andra och på så sätt kan även konkurrensförhållanden mellan branscher påverkas. De branscher som 2018 anställde en högre andel unga i åldern 19–23 år var arbetsförmedling och bemanning, kontorstjänster, hotell och restaurang, detaljhandeln och post- och kurirverksamhet. Uppgifterna har tagits fram baserat på de branschkode som framgår av kontrolluppgifter från arbetsgivaren i SCB:s mikrosimuleringsmodell FASIT. Utifrån modellen är det dock inte möjligt att ta fram uppgifter över anställda ungdomars fördelning över företagsstorlek eller antalet företag som påverkas av förändringen.

Eftersom underlaget för arbetsgivaravgifterna redan redovisas månadsvis på individnivå i arbetsgivardeklarationen bedöms ökningen av den administrativa bördan för företagen vara begränsad. Att nedsättningen har ett tak vid ett underlag på 25 000 kronor per månad innebär att beräkningen av arbetsgivaravgifterna kompliceras något. Bedömningen är dock att lönen till en anställd i flertalet fall i sin helhet kommer att omfattas av

nedsättningen. Någon ytterligare särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning bedöms därmed inte behöva tas.

Regelrådet anser att det hade varit behövt med en kvantitativ uppskattning av de administrativa kostnaderna och finner därför redovisningen i detta avseende bristfällig. Regeringen vill förtydliga att eftersom nedsättningen baseras på den anställdes ålder kan Skatteverket automatiskt räkna ut rätt avgifter på löneunderlaget. Regeringen menar därför att förslaget inte torde innebära mer än en försumbar ökning av de administrativa kostnaderna för företag som anställer personer i målgruppen.

Resonemanget ovan utgår från aviseringen i budgetpropositionen om att nedsättningen ska gälla fr.o.m. den 1 april 2021. Ett tidigareläggande av nedsättningen så att den gäller retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 2021 kan eventuellt innebära att de administrativa kostnaderna för företagen ökar något. Det är dock inte känt i vilken utsträckning.

Förslaget bedöms inte medföra några andra kostnader eller förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen. Förslaget bedöms inte heller påverka företagen i några andra avseenden.

6.5.4 Effekter för sysselsättningen

Flera remissinstanser, däribland *IFAU* och *LO*, har framfört att förslaget sannolikt innebär begränsade effekter för sysselsättningen. En anledning till denna bedömning är att tidigare utvärderingar av sänkta socialavgifter för unga indikerar att sysselsättningseffekterna är relativt små. *Arbetsförmedlingen* menar att det, mot bakgrund av promemorians bedömningar av sysselsättningseffekterna på lång och kort sikt samt tidigare utvärderingar, är osäkert om den föreslagna nedsättningen kommer att bidra till att varaktigt öka sysselsättningen och minska ungdomsarbetslösheten.

Svenskt Näringsliv och *Företagarna* instämmer i promemorians bedömning att sänkta arbetsgivaravgifter minskar företags lönekostnad och att detta kan medföra ökad efterfrågan på arbetskraft. *Visita* och *Svenskt Näringsliv* bedömer att risken att nedsättningen vältras över i löneökningar i detta ekonomiska läge är mycket begränsad och att reformen leder till fler jobb. *Svenskt Näringsliv* menar att då efterfrågan på arbetskraft kommer att vara onormalt låg under en tid kan en riktad nedsatt arbetsgivaravgift vara ett effektivt sätt att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten bland unga. *Svenskt Näringsliv*, *Visita* och *Småföretagarnas Riksförbund* anför att förslaget även kan få positiva effekter för anställningar i andra åldersgrupper än i målgruppen. *MUCF* ställer sig positiva till förslaget och påpekar att ungas arbetsmarknadsanknytning generellt sett är svagare än äldres, vilket gör unga mer känsliga för ekonomiska svängningar och påverkar deras möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Generella nedsättningar av arbetsgivaravgifterna antas övervältras helt på lönerna på längre sikt. Det innebär att det inte uppstår någon effekt på efterfrågan på arbetskraft på lång sikt. På kort sikt, innan full övervältring uppnåtts, kan dock efterfrågan på arbetskraft öka. Riktade nedsättningar av arbetsgivaravgifterna mot vissa grupper på arbetsmarknaden, som

exempelvis unga, kan dock medföra att lönekostnaderna minskar och efterfrågan på arbetskraft ökar i målgruppen jämfört med övriga på arbetsmarknaden även på sikt. Detta sker i den mån nedsättningen övervältras på hela löntagarkollektivet.

En viktig aspekt av det föreliggande förslaget är vidare att det gäller en tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifterna. En tillfällig nedsättning bedöms övervältras på lönerna i mindre grad än en permanent: Eftersom nominella löner mycket sällan sänks, är det rimligt att anta att löneförhandlingar mellan arbetsmarknadens parter främst beaktar företagens långsiktiga löneutrymme. En tillfällig sänkning medför då en större effekt på lönekostnaden och således på efterfrågan på arbetskraft i målgruppen relativt övriga på arbetsmarknaden under perioden med nedsättningen. Därtill skapar en tillfällig nedsättning incitament för företag att tidigare lägga planerade nyrekryteringar. Sammantaget förväntas en tillfällig nedsättning innebära större kortsiktiga effekter på ungas sysselsättning än en permanent.

Den exakta storleken på de kortsiktiga sysselsättningseffekterna är mycket osäker, inte minst mot bakgrund av det nuvarande ekonomiska läget. Utvärderingar av den tidigare nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för ungdomar, som var i kraft i olika utformningar under perioden 2007–2016, och som infördes som en permanent åtgärd, indikerar att den ledde till ökad sysselsättning i målgruppen, men av begränsad omfattning. Det finns därmed anledning att förvänta sig positiva, kortsiktiga effekter på sysselsättningen för unga i åldern 19–23 år av de föreliggande förslaget. Förslaget skulle även kunna bidra till en snabbare återgång till sysselsättning för de unga som förlorat anställningen till följd av de åtgärder som vidtagits för att minska spridningen av covid-19.

IFAU påpekar att det inte finns någon analys av hur tidsramarna för nedsättningen förhåller sig till konjunkturbilden och inte heller av effekterna av att arbetskostnaderna för unga ökar när nedsättningen tas bort. Efter den kraftiga nedgången i svensk ekonomi under det första halvåret 2020 har ekonomin delvis återhämtat sig under hösten. Återhämtningen sker dock från en låg nivå samtidigt som nya smittvågor bromsar återhämtningen framför allt i slutet av 2020 och början av 2021. Under loppet av 2021 återhämtar sig ekonomin gradvis men svensk ekonomi bedöms vara i en djup lågkonjunktur 2020 och 2021 och det väntas dröja flera år innan konjunkturläget åter är i balans. Arbetsmarknaden bedöms vara tydligt påverkad flera år framöver och först 2023 väntas arbetslösheten vara tillbaka omkring samma nivå som innan krisen. Regeringen menar att det är angeläget att reglerna kan träda i kraft så snart som möjligt för att få önskad effekt. Till skillnad från aviseringen i budgetpropositionen 2021 om att nedsättningen ska gälla fr.o.m. den 1 april 2021 föreslås här att den ska gälla retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 2021. Att nedsättningen gäller i drygt två år bedöms innebära att den kan utgöra ett stöd för företag och unga personers anställningar under en period när arbetslösheten är högre än normalt och bidra till återhämtningen. Det bör dock påpekas att prognosen för utvecklingen i ekonomin är behäftad med stor osäkerhet. Det råder stor osäkerhet kring den framtida spridningen av covid-19, begränsningsåtgärder för att minska smittspridningen och tillgängligheten till vaccin.

I sitt remissvar ställer IFAU frågan vilka eventuella negativa effekter på arbetsmarknadsinträdet förslaget har för dem som är 24 år och äldre (undanträngning). Det är möjligt att den föreslagna nedsättningen kan resultera i viss undanträngning av exempelvis de som är något äldre än målgruppen. Sannolikheten för att en ung person har högskoleutbildning eller är etablerad på arbetsmarknaden ökar dock med åldern och målgruppen för förslaget bedöms således ha en svagare anknytning till arbetsmarknaden överlag än personer i äldre åldersgrupper.

Vad gäller långsiktiga effekter för sysselsättningen är åtgärden främst en stabiliseringspolitisk åtgärd utan tydliga förväntade effekter på den långsiktiga sysselsättningsnivån i ekonomin som helhet. IFAU ställer sig frågande till denna bedömning då en effektiv stabiliseringspolitisk åtgärd borde ha som ett av sina främsta syften att bidra till att minska risken för att arbetslösheten ska bita sig fast på höga nivåer (persistens). Som nämnts ovan är syftet med förslaget dels att stödja företag i många av de branscher som drabbats särskilt hårt i samband med covid-19, dels att förbättra möjligheterna för unga att behålla sin anställning eller snabbare återgå till sysselsättning om de förlorat sin anställning. Förslaget är således en del i de åtgärder regeringen vidtar som syftar till att stabilisera ekonomin efter covid-19.

Vidare noterar IFAU i sitt remissvar att flera studier har visat att unga drabbas av långsiktiga negativa inkomsteffekter av att komma ut på arbetsmarknaden i en lågkonjunktur. Då nedsättningen av arbetsgivaravgifterna förväntas leda till att unga får ökade chanser till extraarbeten och anställningar under en period med lägre ekonomisk aktivitet skulle förslaget kunna motverka sådana effekter. Som IFAU också lyfter fram i sitt remissvar visar forskning att kontakter med arbetsgivare i unga år har betydelse för den framtida arbetsmarknadsetableringen och framgången på arbetsmarknaden.

6.5.5 Effekter för enskilda och för inkomstfördelningen

De individer som gynnas av förslaget är ägare av företag med anställda som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år, vilka gör större vinster till följd av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna. Förslaget bedöms även gynna ungdomar i den berörda åldersgruppen som vill arbeta mer än de redan gör eftersom förslaget förväntas öka efterfrågan på ungdomars arbetskraft. Sammantaget är effekterna svåra att bedöma men förslaget bedöms ha liten effekt på inkomstfördelningen.

6.5.6 Effekter för den ekonomiska jämställdheten

Vad gäller den ekonomiska jämställdheten bedöms förslaget gynna företagsägare i viss utsträckning eftersom de får lägre lönekostnader under perioden och därmed gör högre vinster. Eftersom män är överrepresenterade som företagare indikerar det att förslaget kan komma att gynna män i högre utsträckning än kvinnor.

Under 2019 var sysselsättningsgraden något högre bland män i åldern 20–24 år än bland kvinnor i samma ålder, vilket kan indikera att sysselsättningen bland unga män kan komma att påverkas i högre grad än bland

unga kvinnor till följd av förslaget. Unga kvinnor har dock i större utsträckning än unga män förlorat sin anställning och gått ur arbetskraften i samband med covid-19. Syftet med förslaget är bl.a. att motverka negativa effekter för ungas arbetsmarknadssituation. Det är emellertid inte möjligt att säga om en ökad efterfrågan på arbetskraft kommer att gynna kvinnors eller mäns anställningar i större utsträckning. Sammantaget är det osäkert i vilken riktning förslaget påverkar den ekonomiska jämställdheten men effekten bedöms vara liten.

6.5.7 Effekter för myndigheter

Skatteverket måste utveckla och göra Anpassningar i befintliga it-system samt uppdatera informationsmaterial. Engångskostnaden för detta beräknas till 500 000 kronor, varav 400 000 kronor avser systemanpassningar och 100 000 kronor avser informationsåtgärder. Tillkommande kostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget bedöms inte medföra att antalet mål i de allmänna förvaltningsdomstolarna kommer att påverkas.

6.5.8 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Då den föreslagna nedsättningen av arbetsgivaravgifter är generellt utformad och riktar sig mot samtliga arbetsgivare som anställer personal i den aktuella åldersgruppen bedöms förslaget inte stå i strid med EU:s regler om statligt stöd. Förslaget bedöms även i övrigt vara förenligt med EU-rätten.

6.5.9 Övriga effekter

Arbetsförmedlingen påpekar att den föreslagna nedsättningen påverkar ersättningsnivån till arbetsgivare i kombination med olika stöd och bidrag som helt eller delvis baseras på uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift och att det saknas en analys av hur förslaget påverkar myndighetens verksamhet. Regeringen konstaterar att för vissa subventionerade anställningar kan den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter för unga påverka den totala subventionsnivån eftersom subventionerade anställningar delvis eller helt baseras på betalda arbetsgivaravgifter. Regeringen avser att vid behov återkomma i frågan.

Förslaget bedöms inte ha några betydande effekter för miljön. För den offentliga sektorn innebär förslaget, liksom för företagen, att lönekostnaden för ungdomar minskar. Omkring 20 procent av den totala nedsättningen av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift uppskattas avse ungdomar anställda i kommuner och regioner.

7.1 Förslaget till lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall

1 §

Paragrafen anger lagens tillämpningsområde.

Av paragrafen framgår att lagen gäller vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete för sådant stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket enligt 5 a § den lagen (*första punkten*) och avser stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 (*andra punkten*).

Enligt 5 a § första stycket lagen om stöd vid korttidsarbete ska stöd lämnas till en enskild arbetsgivare efter godkännande av Tillväxtverket. De närmare förutsättningarna för godkännande regleras i 5 a § andra stycket och 5 b § samma lag, se vidare kommentaren till 2 §. Att lagen ska tillämpas för sådant stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket enligt 5 a § innebär att lagen inte gäller för stöd som lämnas enligt 5 § lagen om stöd vid korttidsarbete.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

2 §

I paragrafen finns bestämmelser om arbetsgivare som finansieras av allmänna medel.

Av paragrafen följer att undantaget i 3 § andra stycket 3 lagen om stöd vid korttidsarbete inte är tillämpligt utan att den nu aktuella lagen även gäller för arbetsgivare vars verksamhet huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och som det allmänna enligt en offentligrättslig reglering har till uppgift att tillhandahålla. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

3 §

I paragrafen finns bestämmelser om jämförelsemånad.

I paragrafen anges att vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska, i stället för vad som anges i 4 § 6 samma lag, jämförelsemånaden vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020. Denna bestämmelse tar sikte på de fall då arbetsgivaren beviljats stöd under 2020. Om arbetsgivaren inte fått stöd tidigare ska jämförelsemånaden vara september 2020.

Enligt 4 § 6 lagen om stöd vid korttidsarbete är jämförelsemånaden, när stöd lämnas efter godkännande av Tillväxtverket, den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då beslutet om godkännande fattades.

Övervägandena finns i avsnitt 5.5.

4 §

I paragrafen regleras vilka förutsättningar som ska gälla för godkännande avseende stödmånader som infaller under den period som omfattas av lagen.

I *första stycket* finns en upplysning om att de allmänna förutsättningarna för godkännande regleras i 5 a och 5 b §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. Enligt 5 a § samma lag ska arbetsgivaren, för att kunna godkännas för stöd vid korttidsarbete ha fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter (första punkten), de ekonomiska svårigheterna ska ha orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll (andra punkten) och inte rimligen ha kunnat förutses eller undvikas (tredje punkten). Arbetsgivaren ska vidare ha använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft (fjärde punkten).

Enligt *andra stycket* får ett godkännande dock, trots det som anges i 5 a § andra stycket 3 lagen om stöd vid korttidsarbete, lämnas även om de ekonomiska svårigheterna rimligen hade kunnat förutses eller undvikas. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

5 §

I paragrafen regleras begränsningar i rätten till stöd vid korttidsarbete.

I *första stycket* anges att arbetsgivaren inte har rätt till stöd vid korttidsarbete om arbetsgivaren under stödmånaderna, de två kalendermånaderna närmast före den första stödmånaden eller de sex kalendermånaderna närmast efter den sista stödmånaden verkställer ett beslut om vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna, eller ett beslut om en sådan värdeöverföring fattas av företagets stämma, styrelse eller motsvarande organ under samma period.

De transaktioner som avses är de former av värdeöverföringar som regleras i 18–20 kap. aktiebolagslagen (2005:551) och 13–15 kap. lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. Det finns dock inget hinder mot att göra sådana formlösa värdeöverföringar som avses i 17 kap. 1 § första stycket 4 aktiebolagslagen. Företag kan alltså exempelvis lämna koncernbidrag samtidigt som de tar emot stöd. Verkställande i detta sammanhang innebär den faktiska utbetalningen av utdelningen eller liknande.

I *andra stycket* anges att om arbetsgivaren ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), förkortad ÅRL, gäller vad som anges om värdeöverföringar i första stycket även det eller de moderföretag till arbetsgivaren som ingår i koncernen. Den avgörande tidpunkten för frågan om koncerntillhörighet föreligger eller inte är den tidpunkt då beslutet om värdeöverföring fattas respektive verkställs. Att koncernen ska vara av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § ÅRL innebär att även utländska koncerner omfattas om företagen upprätthåller förbindelser med varandra motsvarande vad som anges i årsredovisningslagen.

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

6 §

I paragrafen regleras de närmare förutsättningarna för preliminärt stöd för stödmånader som infaller under den period som omfattas av lagen.

Av paragrafen framgår att en arbetsgivare trots det som anges om tidsperioder i 6 a, 7 a och 8 a §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete får beviljas preliminärt stöd enligt 18 § samma lag för stöd-

månader som anges i 1 §. I 6 a och 7 a §§ lagen om stöd vid korttidsarbete finns bestämmelser om stödperiodens längd. I 8 a § samma lag finns bestämmelser om karenstid.

Bestämmelsen innebär att en arbetsgivare kan beviljas stöd under ytterligare en period trots att arbetsgivaren redan har fått stöd vid korttidsarbete under någon del av 2020. Detta gäller oavsett om arbetsgivaren före ikraftträdandet av den nu aktuella lagen har beviljats stöd under nio månader eller för en kortare period.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

7 §

I paragrafen anges i vilka situationer preliminärt stöd inte får lämnas.

I *första stycket* anges att preliminärt stöd, utöver vad som anges i 10 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, inte får lämnas till arbetsgivare som har skulder avseende återkrav av stöd vid korttidsarbete som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning när ansökan om sådant stöd prövas.

I *andra stycket* anges att preliminärt stöd inte heller får lämnas om arbetsgivaren, när ansökan om sådant stöd prövas, är skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning eller är på obestånd. Prövningen motsvarar den prövning som enligt 5 b § 1 och 3 lagen om stöd vid korttidsarbete ska göras vid ansökan om godkännande. Se även kommentaren till 16 §. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

8 §

I paragrafen finns bestämmelser om stöd till arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj.

Paragrafen innebär att preliminärt stöd får, trots det som anges i 11 § 3 lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, lämnas för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

9 §

I paragrafen finns bestämmelser om nivåer för arbetstidsminskning.

Bestämmelserna avser stödmånader under perioden 1 januari–31 mars 2021. Enligt paragrafen får en arbetstagares arbetstidsminskning, utöver vad som följer av 12 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, uppgå till 80 procent av ordinarie arbetstid. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

10 §

I paragrafen finns bestämmelser om nivåer för arbetstids- och löne- minskning.

Bestämmelserna i *första stycket* avser stödmånader under perioden 1 januari–31 mars 2021. Vid tillämpning av bestämmelserna om arbetstids- och löne- minskning i 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete ska löne- minskningen uppgå till 4, 6, 7,5 respektive 12 procent av ordinarie lön om arbetstidsminskningen är 20, 40, 60 respektive 80 procent.

Bestämmelserna i *andra stycket* avser stödmånader under perioden 1 april–30 juni 2021. Enligt *andra stycket* ska vid tillämpning av bestämmelserna om arbetstids- och löneminskning i 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete löneminskningen uppgå till 8, 12 respektive 15 procent av ordinarie lön om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

11 §

I paragrafen finns bestämmelser om beräkning av preliminärt stöd.

Bestämmelserna i *första stycket* avser stödmånader under perioden 1 januari–31 mars 2021. Enligt *första stycket* ska vid tillämpning av 17 § *andra stycket* lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 98,6 procent av underlaget beräknat enligt 17 § *första stycket* samma lag.

Bestämmelserna i *andra stycket* avser stödmånader under perioden 1 april–30 juni 2021. Enligt *andra stycket* ska vid tillämpning av 17 § *andra stycket* lagen om stöd vid korttidsarbete preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 65,7 procent av underlaget beräknat enligt 17 § *första stycket* samma lag. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

12 §

I paragrafen finns bestämmelser om stöd under arbetstagarens uppsägningstid.

Av paragrafen framgår att stöd får, trots det som anges i 14 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, lämnas under en arbetstagares uppsägningstid. I sådana fall ska det, vid tillämpning av 13 § samma lag, bortses från sådan ersättning som lämnas till arbetstagaren för att arbetsgivaren ska uppfylla 12 § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Enligt 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete ska arbetstagarens löneminskning uppgå till fastställda nivåer. Under uppsägningstiden har arbetstagaren dock enligt 12 § lagen om anställningsskydd rätt att behålla sin lön och andra anställningsförmåner även om arbetstagaren inte får några arbetsuppgifter alls eller får andra arbetsuppgifter än tidigare. Oavsett om stöd vid korttidsarbete lämnas eller inte är arbetsgivaren därför skyldig att under uppsägningstiden utge bibehållen lön och andra anställningsförmåner. Regleringen innebär att det förhållandet att arbetstagaren vid korttidsarbete under uppsägningstid får behålla en större andel av lönen än vad som följer av 13 § inte ska beaktas. Detta medför också att sådan ersättning som lämnas till arbetstagaren för att arbetsgivaren ska uppfylla 12 § lagen om anställningsskydd ska bortses från även i fråga om den tillämpade genomsnittliga löneminskningen (se t.ex. 23–25 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete). Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

13 §

I paragrafen finns bestämmelser om yttrande från revisor.

Av *första stycket* framgår att om summan av de ersättningar som arbetsgivaren redovisar i arbetsgivardeklarationen för samtliga arbetstagare (lönesumman) för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ska det tillsammans med ansökan om godkännande lämnas ett skriftligt undertecknat yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Vilken månad som är jämförelsemånad regleras i 3 §. Se även kommentaren till den paragrafen.

I *andra stycket* specificeras vad yttrandet ska avse. Revisorn ska yttra sig över arbetsgivarens ekonomiska svårigheter, orsaken till dessa svårigheter och hur länge svårigheterna förväntas bestå. Revisorn ska även yttra sig över om det har förekommit sådana värdeöverföringar som avses i 5 § (se även kommentaren till den paragrafen). Revisorn ska granska de uppgifter i ansökan som yttrandet avser samt räkenskapsmaterial, sammanställningar och annat underlag som ligger till grund för uppgifterna i ansökan och rapportera sina iakttagelser. Detta är ett uttryck för att revisorns granskning ska följa standarden SNT 4400 (Uppdrag att utföra granskning enligt särskild överenskommelse rörande finansiell information). Granskningen ska utföras med professionell skepticism och vara så ingående och omfattande som god revisionssed kräver.

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

14 §

I paragrafen finns bestämmelser om stöd för administrativa kostnader.

Av paragrafen framgår att om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ska stöd ges även för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan. Vidare framgår att sådant stöd ges med högst 10 000 kronor per arbetsgivare. De kostnader som avses är i första hand företagets kostnader för ett sådant revisorsyttrande som avses i 13 §. Även kostnader för andra tjänster kan dock ersättas enligt bestämmelsen, t.ex. kostnader för en redovisningskonsult som tagit fram underlag för ansökan. Vilken månad som är jämförelsemånad regleras i 3 §. Se även kommentaren till den paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.10.

15 §

I paragrafen finns bestämmelser om när ansökan om preliminärt stöd senast ska lämnas.

Av paragrafen framgår att en ansökan om preliminärt stöd, i stället för vad som anges i 18 § första stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, ska ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra kalendermånader från utgången av stödmånaden. I 18 § första stycket lagen om stöd vid korttidsarbete anges att en ansökan ska ha kommit in inom två kalendermånader från utgången av stödmånaden. I annat fall får stöd inte lämnas. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

16 §

I paragrafen finns bestämmelser om avstämning av preliminärt stöd.

Av paragrafen framgår att om stödperioden inleds efter den 30 november 2020, ska i stället för vad som anges om arbetsgivarens skyldighet att

göra en avstämning i 19 § tredje stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, en avstämning göras av arbetsgivaren vid utgången av juni 2021.

I 19 § tredje stycket lagen om stöd vid korttidsarbete anges att avstämning ska göras vid utgången av den tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod inleddes och därefter senast var tredje månad. Detta är avstämningstidpunkterna enligt 4 § 7 samma lag. En anmälan om avstämning ska ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra veckor från avstämningstidpunkten enligt 29 § samma lag.

Om stödperioden inleds efter den 30 november 2020 infaller därmed avstämningstidpunkten vid utgången av juni 2021 och en anmälan om avstämning ska ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra veckor från denna tidpunkt. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Övervägandena finns i avsnitt 5.13.

17 §

I paragrafen finns bestämmelser om när ytterligare stöd inte får lämnas.

I paragrafen anges att de begränsningar som följer av 7 § också gäller vid beräkning av ytterligare stöd enligt 27 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. Det innebär att ytterligare stöd, utöver vad som anges i 27 § lagen om stöd vid korttidsarbete, inte får lämnas till arbetsgivare som har skulder avseende återkrav av stöd vid korttidsarbete som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning när ansökan om ytterligare stöd prövas. Ytterligare stöd får inte heller lämnas om arbetsgivaren, när ansökan om sådant stöd prövas, är skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning eller är på obestånd. Prövningen motsvarar den prövning som enligt 5 b § 1 och 3 ska göras vid ansökan om godkännande. Se även kommentaren till 7 §. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

7.2 Förslaget till lag om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år

1 §

Paragrafen anger vilka avgifter som berörs av lagen.

Av *första punkten* framgår att lagen innehåller bestämmelser om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980).

Av *andra punkten* framgår att lagen innehåller bestämmelser om särskild beräkning av löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om den särskilda beräkningen av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift.

Av *första stycket* framgår att i stället för fulla arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift ska endast ålderspensionsavgiften och nio tjugondelar av de övriga arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften betalas

på ersättning som utges till en person som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Såväl de övriga arbetsgivaravgifterna som den allmänna löneavgiften ska således kvoterats. För att kvoteringen av respektive avgift inte ska leda till fler decimaler än två, finns en avrundningsregel i andra meningen enligt vilken övriga decimaler faller bort.

Av *andra stycket* framgår att nedsättningen endast gäller till den del den avgiftspliktiga ersättningen uppgår till högst 25 000 kronor per kalendermånad.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

5 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om beräkningen av det särskilda avdraget.

Ändringen i *första stycket* innebär att bestämmelsen ges en generell tillämpning så att avdraget från den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna aldrig kan medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen (2000:980).

Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

8 Ändringar i statens budget för 2021

I detta avsnitt lämnar regeringen förslag till ändringar i statens budget för 2021 med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19. Ändringarna är dels en följd av de lagförslag som lämnas i denna proposition, dels en följd av de åtgärder som regeringen avser att vidta för att begränsa följdverkningarna av spridningen av covid-19.

8.1 Ändringar av statens inkomster

Regeringens förslag: Den ändrade beräkningen av inkomster i statens budget för 2021 som redovisas i tabell 8.1 godkänns.

Skälen för regeringens förslag: I detta avsnitt lämnas förslag till en ny inkomstberäkning för de inkomstitlar som påverkas av förslaget om tidigareläggning av tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för personer som fyllt 18 men inte 23 år som lämnas i denna proposition. Den ändrade inkomstberäkningen redovisas i tabell 8.1. Av tabellen framgår bruttoeffekterna av förslaget.

Tabell 8.1 Specifikation av ändrad beräkning av statens inkomster för 2021

Tusental kronor

Inkomst-titel		Godkänd beräkning	Ny beräkning	Bruttoeffekt av åtgärd på inkomstsidan
1211	Sjukförsäkringsavgift	65 933 752	65 606 996	-326 756
1212	Föräldraförsäkringsavgift	48 289 508	48 084 793	-204 715
1216	Arbetsmarknadsavgift	48 445 627	48 222 015	-223 612
1217	Allmän löneavgift	215 816 957	214 902 040	-914 917
1219	Nedsatta avgifter	12 482 198	14 152 198	1 670 000
1282	Arbetsgivaravgifter	-12 482 198	-14 152 198	-1 670 000

Förslaget om att tidigarelägga de tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifterna påverkar inkomsttitel 1211 *Sjukförsäkringsavgift* inom inkomsttitelgrupp 1210 Arbetsgivaravgifter. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2021 uppgår denna inkomsttitel till 66 miljarder kronor. Prognosen har reviderats ned med 0,3 miljarder kronor till följd av förslaget.

Vidare påverkar förslaget inkomsttitel 1212 *Föräldraförsäkringsavgift* inom inkomsttitelgrupp 1210 Arbetsgivaravgifter. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2021 uppgår denna inkomsttitel till 48 miljarder kronor. Prognosen har reviderats ned med 0,2 miljarder kronor till följd av förslaget.

Förslaget påverkar dessutom inkomsttitel 1216 *Arbetsmarknadsavgift* inom inkomsttitelgrupp 1210 Arbetsgivaravgifter. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2021 uppgår denna inkomsttitel till 48 miljarder kronor. Prognosen har reviderats ned med 0,2 miljarder kronor till följd av förslaget.

Förslaget påverkar även inkomsttitel 1217 *Allmän löneavgift* inom inkomsttitelgrupp 1210 Arbetsgivaravgifter. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2021 uppgår denna inkomsttitel till 216 miljarder kronor. Prognosen har reviderats ned med 0,9 miljarder kronor till följd av förslaget.

Vidare påverkar förslaget inkomsttitel 1219 *Nedsatta avgifter* inom inkomsttitelgrupp 1210 Arbetsgivaravgifter. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2021 uppgår denna inkomsttitel till 12 miljarder kronor. Prognosen har reviderats upp med 1,7 miljarder kronor till följd av förslaget.

Slutligen påverkar förslaget inkomsttitel 1282 *Arbetsgivaravgifter* inom inkomsttitelgrupp 1280 Nedsättningar. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2021 uppgår denna inkomsttitel till -12 miljarder kronor. Prognosen har reviderats ned med 1,7 miljarder kronor till följd av förslaget.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att den ändrade beräkningen av inkomster i statens budget för 2021 som redovisas i tabell 8.1 godkänns.

Tabell 8.2 Offentligfinansiella effekter 2021 av ändrade skatte- och avgiftsregler

Prop. 2020/21:83

Miljarder kronor

Förslag	Effekt från	Bruttoeffekt 2021	Nettoeffekt 2021
Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för personer 19–23 år	2021-01-01	-1,67	-1,43
Summa		-1,67	-1,43

I tabell 8.2 redovisas den tillkommande offentligfinansiella effekten av förslaget i denna proposition om tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter, jämfört med den avisering om tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter som gjordes i budgetpropositionen för 2021. Den tillkommande effekten beror på att de nedsatta arbetsgivaravgifterna föreslås gälla fr.o.m. den 1 januari 2021, medan aviseringen i budgetpropositionen för 2021 avsåg ett ikraftträdande den 1 april 2021. Det tidigare ikraftträdandet bedöms minska skatteintäkterna med ytterligare 1,43 miljarder kronor 2021. Den offentligfinansiella bruttoeffekten av det tidigare ikraftträdandet bedöms uppgå till -1,67 miljarder kronor.

Den offentligfinansiella bruttoeffekten beskriver den direkta förändringen av intäkterna från den skatt som regeländringen avser. Utöver den direkta effekten kan en regeländring ge upphov till indirekta effekter på de offentliga finanserna av olika slag. Indirekta effekter uppstår om skatteändringen påverkar underlaget för andra skatter eller offentliga utgifter och därigenom påverkar de offentliga finanserna. Den offentligfinansiella nettoeffekten utgörs av summan av bruttoeffekten och de indirekta effekterna. Vid bedömningen av hur en skatteförändring påverkar den offentliga sektorns finansiella sparande på kort sikt, är den offentligfinansiella nettoeffekten den mest relevanta.

8.2 Ändringar av statens utgifter

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

1:1 Skatteverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 8 023 985 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Skatteverket* ökas med 120 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77) föreslagit att anslaget ökas med 120 000 000 kronor för hantering av dels en utökning av omställningsstödet till att omfatta perioden augusti–december 2020, dels en utökad möjlighet till tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt.

För att stärka företagens möjligheter att överbygga de ekonomiska konsekvenserna av spridningen av covid-19 avser regeringen att utöka omställningsstödet till att även omfatta perioden januari–februari 2021 (se anslaget 1:24 *Omställningsstöd* inom utgiftsområde 24 Näringsliv). Skatteverket beslutar om utbetalning av detta stöd. Utökningen innebär att myndigheten får tillkommande kostnader för hantering och kontroll av stödet. Anslaget bör därför ökas med 60 000 000 kronor.

Vidare avser regeringen att införa ett nedstängningsstöd utformat som ett förstärkt omställningsstöd (se avsnitt 4) till företag som till följd av nedstängning eller förbud som meddelats enligt covid-19-lagen eller lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen varit förhindrade att bedriva verksamhet. Skatteverket får tillkommande kostnader för hantering och kontroll om det blir aktuellt att tillämpa nedstängningsstödet. Anslaget bör därför ökas med 60 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 120 000 000 kronor.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 37 798 912 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* ökas med 100 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för sjukpenning.

Regeringen har i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77) föreslagit att anslaget ökas med 400 000 000 kronor för utökad förmånstid för ersättningar till riskgrupper. Regeringen har vidare i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen (prop. 2020/21:78) föreslagit att anslaget ökas med 250 000 000 kronor med anledning av förslag om nya bestämmelser för bedömningen av arbetsförmågan i ärenden om sjukpenning.

I avvaktan på att de ovan nämnda nya bestämmelserna träder i kraft avser regeringen besluta om undantag från vissa bestämmelser om sjukpenning med anledning av covid-19. Det innebär att prövningen av den försäkrades arbetsförmåga mot ett på arbetsmarknaden normalt förekommande arbete eller mot annat lämpligt arbete som är tillgängligt för honom eller henne fr.o.m. dag 181 i rehabiliteringskedjan tillfälligt upphör. Den försäkrade ska därmed även efter dag 180 i rehabiliteringskedjan få sin arbetsförmåga prövad mot arbete hos arbetsgivaren. Detta ska gälla t.o.m. dag 365. Undantaget avses gälla retroaktivt och avse tid fr.o.m. den 21 december 2020 t.o.m. den 14 mars 2021. Anslaget bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

1:4 Tillväxtverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 327 175 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:4 *Tillväxtverket* ökas med 450 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Tillväxtverket har i uppgift att besluta om utbetalning av stöd enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. För att Tillväxtverket ska kunna hantera ärenden som överförs från 2020 till 2021 och som avser ansökningar om stöd vid korttidsarbete som inkommit under 2020 behöver myndigheten tillföras ytterligare medel. Myndigheten ska fortsätta att arbeta för en enkel och effektiv ärendehantering av stödet för företagen. Anslaget bör därför ökas med 245 000 000 kronor.

Vidare behöver medel tillföras för att hantera vissa ändringar i stödet som regleras i förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete, bl.a. en övergång till mer frekventa utbetalningar. Anslaget bör därför ökas med 45 000 000 kronor.

I denna proposition lämnas förslag som innebär nya bestämmelser om stöd vid korttidsarbete (se avsnitt 5). Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 15 februari 2021. Tillväxtverket får tillkommande kostnader för hantering av stödet. Anslaget bör därför ökas med 160 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 450 000 000 kronor.

1:22 Stöd vid korttidsarbete

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 080 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:22 *Stöd vid korttidsarbete* ökas med 8 736 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för Tillväxtverkets utbetalningar av tidsbegränsat stöd till arbetsgivare i enlighet med lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.

I denna proposition lämnas förslag om ett nytt stöd vid korttidsarbete i vissa fall till följd av de ekonomiska effekterna för företag av spridningen av covid-19 (se avsnitt 5). Förslaget innebär bl.a. att en arbetsgivare får beviljas stöd för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 trots att denne mottagit stöd under maximal stödperiod 2020. Vidare får en arbetstagares arbetstidsminskning uppgå till 80 procent av ordinarie arbetstid för stödmånader som infaller under perioden 1 januari–31 mars 2021. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 15 februari 2021 och bedöms öka kostnaderna för stödet. Anslaget bör därför ökas med 8 736 000 000 kronor.

1:24 Omställningsstöd

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 000 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:24 *Omställningsstöd* ökas med 9 200 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för Skatteverkets utbetalningar av omställningsstöd till företag i enlighet med lagen (2020:548) om omställningsstöd.

Omställningsstöd är ett ekonomiskt stöd för företag vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av spridningen av covid-19. Stöd lämnas för vissa fasta kostnader som företaget har och beräknas som en andel av dessa kostnader för respektive stödperiod. Stödet omfattade inledningsvis företag som under mars och april 2020 hade fått en minskad nettoomsättning jämfört med samma månader 2019 (prop. 2019/20:181, bet. 2019/20:FiU61, rskr. 2019/20:353). Stödet förlängdes därefter till att även omfatta maj respektive juni–juli 2020 (prop. 2020/21:4, bet. 2020/21:FiU32, rskr. 2020/21:7) De medel som anvisats anslaget för 2021 ska användas för utbetalningar av stöd hänförliga till tiden mars–juli 2020 (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:NU1, rskr. 2020/21:145).

Regeringen har därefter i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77) lämnat förslag om en ökning av anslaget med 9 000 000 000 kronor för en utökning av omställningsstödet så att perioderna augusti–oktober respektive november–december 2020 omfattas.

Under de månader som stödet hittills omfattat har spridningen av covid-19 haft en betydande påverkan på många företag. Under hösten 2020 beslutades om restriktioner och skärpta allmänna råd till följd av en ökad smittspridning i samhället. Dessa restriktioner och allmänna råd har skärpts ytterligare under inledningen av 2021. Mot den bakgrunden bedöms spridningen av covid-19 fortsatt få stora negativa ekonomiska konsekvenser för många företag. Regeringen anser därför att det finns skäl att utöka omställningsstödet för perioden januari–februari 2021. För perioden ska den sammanlagda nettoomsättningen ha minskat med mer än 30 procent för att omställningsstöd ska betalas ut. Anslaget bör därför ökas med 5 000 000 000 kronor.

Regeringen avser även att införa ett nedstängningsstöd, utformat som ett förstärkt omställningsstöd, till företag som till följd av stängning som meddelats enligt covid-19-lagen eller lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen varit förhindrade att bedriva verksamhet (se avsnitt 4). Anslaget bör därför ökas med 4 200 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 9 200 000 000 kronor.

Stöden förutsätter godkännande av Europeiska kommissionen.

De förslag som lämnas i denna proposition innebär att anvisade medel ökar med 18,6 miljarder kronor 2021. Ökningen hänförs i huvudsak till stödet vid korttidsarbete och omställningsstödet. Utgiftsökningarna ökar statens lånebehov och försämrar statens finansiella sparande med motsvarande belopp.

På inkomstsidan av statens budget lämnas förslag om tidigareläggning av införandet av nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar som beräknas minska statens inkomster med 1,4 miljarder kronor 2021. Inkomstminskningarna ökar statens lånebehov och försämrar statens finansiella sparande med motsvarande belopp.

Sammantaget beräknas därmed statens finansiella sparande försämrats med 20,0 miljarder kronor 2021, vilket motsvarar 0,4 procent av BNP.

Lagförslag i promemorian Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Förslag till lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete för stöd som

1. lämnas efter godkännande enligt 5 a § samma lag, och
2. avser stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

När stöd vid korttidsarbete får lämnas

2 § Trots det som anges om tidsperioder i 6 a §, 7 a § och 8 a § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete får en arbetsgivare efter godkännande enligt 5 a § den lagen beviljas preliminärt stöd enligt 18 § samma lag för stödmånader som anges i 1 §.

3 § Bestämmelserna i 5 a § andra stycket 3 lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska inte tillämpas.

Jämförelsemånad

4 § Vid tillämpning av 4 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska, i stället för vad som anges i 4 § 6 samma lag, jämförelsemånaden vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020.

Krav hänförliga till arbetstagare

5 § Bestämmelserna i 11 § 3 lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska inte tillämpas.

Nivåer för arbetstids- och löneminskning

6 § För stödmånader som infaller under perioden 1 januari–31 mars 2021 ska, vid tillämpning av 13 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, löneminskningen uppgå till 4, 6 respektive 7,5 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.

För stödmånader som infaller under perioden 1 april–30 juni 2021 ska, vid tillämpning av 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete, löneminskningen uppgå till 8, 12 respektive 15 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.

Beräkning av preliminärt stöd

7 § För stödmånader som infaller under perioden 1 januari–31 mars 2021 ska, vid tillämpning av 17 § andra stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 98,6 procent av underlaget i 17 § första stycket samma lag.

För stödmånader som infaller under perioden 1 april–30 juni 2021 ska, vid tillämpning av 17 § andra stycket lagen om stöd vid korttidsarbete, preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 65,7 procent av underlaget i 17 § första stycket samma lag.

8 § Om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ges stöd även för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan. Sådant stöd ges med högst 10 000 kronor per arbetsgivare.

Stöd under uppsägningstid

9 § Bestämmelserna i 14 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska inte tillämpas. För stöd som lämnas under uppsägningstid ska det, vid tillämpning av 13 § samma lag, bortses från sådan ersättning som lämnas till arbetstagaren för att arbetsgivaren ska uppfylla 12 § lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Ansökan om godkännande

10 § Om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ska det tillsammans med ansökan om godkännande lämnas ett skriftligt undertecknat yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

Revisorn ska yttra sig över huruvida de villkor som anges i 5 a § andra stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete är uppfyllda. Revisorn ska granska de uppgifter i ansökan som yttrandet avser samt räkenskapsmaterial, sammanställningar och annat underlag som ligger till grund för uppgifterna i ansökan och rapportera sina iakttagelser.

Ansökan om preliminärt stöd

11 § En ansökan om preliminärt stöd ska, i stället för vad som anges i 18 § första stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, ha kommit in till Tillväxtverket inom tre kalendermånader från utgången av stödmånaden.

Anmälan om avstämning

12 § Om stödperioden inleds efter den 30 november 2020 ska, i stället för vad som anges i 19 § tredje stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, avstämning göras vid utgången av stödperioden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 15 februari 2021.
 2. Lagen upphör att gälla vid utgången av juni 2021.

Prop. 2020/21:83
Bilaga 1

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

Prop. 2020/21:83
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

dels att 2, 3, 10, 27 och 38 §§ och rubriken närmast före 10 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas 14 nya paragrafer, 5 c, 31 a–31 e, 37 a och 39–45 §§, och närmast före 5 c, 31 c, 37 a, 39, 43 och 45 §§ nya rubriker av följande lydelse,

dels att det närmast före 5 a § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Förutsättningar för godkännande”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag finns bestämmelser om

- vilka arbetsgivare som omfattas av lagen (3 §),
- innebörden av vissa uttryck i denna lag (4 §),
- när stöd vid korttidsarbete får lämnas (5–8 a §§),
- förutsättningar för preliminärt stöd (9–16 §§),
- beräkning av preliminärt stöd (17 §),
- ansökan om preliminärt stöd (18 §),
- avstämning av preliminärt stöd (19–27 §§),
- anmälan om avstämning (28–30 §§),
- återbetalningsskyldighet för felaktiga utbetalningar (31 §),
- återbetalningsskyldighet för felaktiga utbetalningar (31–31 b §§),
 - *avbetalning och anstånd* (3 c–31 e §§),
- kreditering och debitering av skattekonto (32–34 §§),
- kontroll (35 och 36 §§),
- handläggande myndighet (37 §), *och*
- handläggande myndighet (37 §),
 - *besluts verkställbarhet* (37 a §),
- överklagande (38 §),
 - *indrivning och verkställighet* (39–42 §§),
 - *förbud mot överlåtelse* (43 och 44 §§), *och*
 - *preskription* (45 §).

3 §²

Lagen gäller arbetsgivare som är juridiska personer eller som är fysiska personer och bedriver näringsverksamhet.

Lagen gäller dock inte

¹ Senaste lydelse 2020:207.

² Senaste lydelse 2019:963.

1. staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan,

2. juridiska personer över vilka staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande, såvida inte verksamheten avser affärsverksamhet, *och*

3. arbetsgivare i fråga om verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och där det enligt en offentligrättslig reglering ankommer på det allmänna att tillhandahålla verksamheten.

1. staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, *och*

2. juridiska personer över vilka staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande, såvida inte verksamheten avser affärsverksamhet.

Vinstutdelning och andra värdeöverföringar

5 c §

Arbetsgivaren har inte rätt till stöd vid korttidsarbete som lämnas efter prövning enligt 5 a § om arbetsgivaren under stödperioden, de två månader som följer närmast före stödperioden eller de sex månader som följer närmast efter stödperioden verkställer ett beslut om vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna. Detsamma gäller om ett sådant beslut om värdeöverföring fattas av stämman, styrelsen eller motsvarande organ under samma period.

Om arbetsgivaren ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), gäller vad som anges om värdeöverföringar i första stycket även det eller de moderföretag till arbetsgivaren som ingår i koncernen.

10 §

Preliminärt stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har näringsförbud eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när ansökan om sådant stöd prövas. Är arbetsgivaren en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

Preliminärt stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har näringsförbud, *skulder avseende återkrav av stöd enligt denna lag* eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när ansökan om sådant stöd prövas. Är arbetsgivaren en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

För en arbetsgivare som har fått ett godkännande enligt 5 a § får preliminärt stöd inte heller lämnas om arbetsgivaren när ansökan om sådant stöd prövas är

1. skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning enligt 25 kap. 13 § aktieföretagslagen (2005:551), eller

2. på obestånd.

27 §

En arbetsgivare som har fått preliminärt stöd har rätt till ytterligare stöd motsvarande skillnaden mellan preliminärt stöd och slutligt stöd, om preliminärt stöd för en stödmånad har beräknats på en mindre arbetstidsminskning än den som följer av det avtal som vid avstämningstidpunkten gäller för stödmånaden.

Slutligt stöd beräknas på motsvarande sätt som preliminärt stöd men baserat på den större arbetstidsminskningen.

Ytterligare stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har näringsförbud eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när ansökan om sådant stöd prövas. Är arbetsgivaren en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

Ytterligare stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har näringsförbud, *skulder avseende återkrav av stöd enligt denna lag* eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när ansökan om sådant stöd prövas. Är arbetsgivaren en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

För en arbetsgivare som har fått ett godkännande enligt 5 a § får

ytterligare stöd inte heller lämnas om arbetsgivaren när ansökan om sådant stöd prövas är

1. skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551), eller

2. på obestånd.

31 a §

Om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats enligt 5 a §, ska Tillväxtverket besluta att återkräva beloppet.

Om en arbetsgivare inte är berättigad till ett stödbelopp och detta ska betalas tillbaka enligt första stycket, ska ränta tas ut enligt räntelagen (1975:635). Räntekravet får sättas ned om det finns särskilda skäl.

31 b §

Ett beslut enligt 31 a § första stycket ska innehålla uppgift om det belopp som arbetsgivaren ska betala tillbaka och när beloppet senast ska betalas. Återbetalning ska göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Tillväxtverket beslutat om återkrav. Om det finns särskilda skäl får Tillväxtverket besluta att återbetalningen ska göras senast en annan dag.

Är en arbetsgivare återbetalningsskyldig enligt 31 a § första stycket eller skyldig att betala ränta enligt 31 a § andra stycket får annat stöd som betalas ut enligt 5 a § denna lag kvittas mot skulden.

Avbetalning och anstånd

31 c §

Tillväxtverket får träffa avtal med en arbetsgivare om avbetalning av ett återkrav av stöd, om

1. återkravet skulle medföra betydande skadeverkningar för arbetsgivaren,

2. det annars framstår som oskäligt att betala hela beloppet på förfallodagen, eller

3. ett sådant avtal kan antas vara till fördel för det allmänna.

31 d §

Vid återkrav enligt 31 a § ska Tillväxtverket efter ansökan bevilja anstånd med hela eller delar av betalningen om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Ett sådant anstånd får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet.

Tillväxtverket får också bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna.

31 e §

Om förhållandena har ändrats väsentligt sedan ett anstånd enligt 31 d § första stycket beviljats, om företaget har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet eller om det finns andra särskilda skäl, får Tillväxtverket

1 återkalla anståndet, eller

2. sätta ned anståndsbeloppet.

Besluts verkställbarhet

37 a §

Beslut som Tillväxtverket fattar enligt denna lag gäller omedelbart.

38 §³

Beslut enligt denna lag överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Beslut enligt 5, 6, 7, 8 och 36 a §§ samt beslut om sådant

Beslut enligt denna lag överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Beslut enligt 5, 6, 7, 8, 31 c, och 36 a §§ samt beslut om sådant

³ Senaste lydelse 2020:378.

anstånd som avses i 63 kap. 23 §
skatteförfarandelagen (2011:1244)
får dock inte överklagas.

anstånd som avses i 31 d § andra
stycket och 63 kap. 23 § skatte-
förfarandelagen (2011:1244) får
dock inte överklagas.

Indrivning och verkställighet

39 §

Om ett återkrav av stöd vid korttidsarbete som har beslutats av Tillväxtverket inte har betalats i rätt tid, ska fordran lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar.

40 §

Om det finns särskilda skäl får Tillväxtverket

1. avstå från att lämna en fordran på återkrav för indrivning, eller

2. lämna en fordran för indrivning även om förfallodagen inte har inträffat.

41 §

Vid indrivning enligt 39 § får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

42 §

Om en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete har lämnats för indrivning enligt 39 §, ska Kronofogdemyndigheten beräkna räntan efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244) för tiden efter överlämnandet och driva in den.

Förbud mot överlåtelse

43 §

En arbetsgivares fordran på stöd vid korttidsarbete som har lämnats enligt 5 a § får inte överlåtas innan beloppet kan betalas ut.

44 §

En fordran som avses i 43 § får utmätas trots att den inte får överlåtas. Utmätning får dock göras först efter att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter.

Bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§ utsökningsbalken tillämpas inte vid utmätning av en fordran på stöd vid korttidsarbete som ska betalas.

Preskription

45 §

En fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete som har lämnats enligt 5 a § ska vid tillämpning av lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. anses vara en sådan fordran som har påförts enligt skatteförfarandelagen (2011:1244).

-
1. Denna lag träder i kraft den 15 februari 2021.
 2. Bestämmelsen i 5 c § och bestämmelserna i 10 och 27 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången för ansökningar som lämnas efter ikraftträdandet.
 3. Bestämmelserna i 31 a–31 e, 37 a, 38 och 39–45 §§ tillämpas första gången för beslut som fattas efter ikraftträdandet.

Förteckning över remissinstanserna avseende promemorian Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Efter remiss har yttranden kommit in från Advokatsamfundet, Almega, Arbetsdomstolen, Arbetsförmedlingen, Brottsförebyggande rådet, Byggföretagen, Domstolsverket, Ekobrottsmyndigheten, Ekonomistyrningsverket, FAR, Företagarna, Försäkringskassan, Förvaltningsrätten i Falun, Förvaltningsrätten i Stockholm, Handelsanställdas förbund, Hotell- och restaurangfacket, IF Metall, IKEM - Innovations- och kemiindustrierna i Sverige, Industriarbetsgivarna, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU), Konjunkturinstitutet, Kronofogdemyndigheten, Landsorganisationen i Sverige (LO), Polismyndigheten, Skatteverket, Srf Konsulterna, Föreningen Svensk Handel, Svenskt Näringsliv, Sveriges akademikers centralorganisation (Saco), Taxiförbundet, Teknikföretagen i Sverige, Tillväxtverket, Transportarbetareförbundet, Transportföretagen, Unionen, Visita och Åklagarmyndigheten.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Justitieombudsmannen och Tjänstemännens Centralorganisation (TCO).

Yttranden har även inkommit från Akademikerförbundet SSR, DIK, Easyfairs Nordic, Elmia, SRAT, Småföretagarnas Riksförbund, Stockholmsmässan, Svenska Mässan Gothia Towers, Västra Götalandsregionen och Västsvenska Handelskammaren.

Lagförslag i lagrådsremissen Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Prop. 2020/21:83
Bilaga 3

Förslag till lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete för stöd som

1. lämnas efter godkännande av Tillväxtverket enligt 5 a § samma lag, och

2. avser stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Förutsättningar för godkännande och preliminärt stöd

2 § Ett godkännande får, trots det som anges i 5 a § andra stycket 3 lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, lämnas även om de ekonomiska svårigheterna rimligen hade kunnat förutses eller undvikas.

3 § Trots det som anges om tidsperioder i 6 a, 7 a och 8 a §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete får en arbetsgivare beviljas preliminärt stöd enligt 18 § samma lag för stödmånader som anges i 1 § denna lag.

Jämförelsemånad

4 § Vid tillämpning av 4 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska, i stället för vad som anges i 4 § 6 samma lag, jämförelsemånaden vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020.

Stöd för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj

5 § Preliminärt stöd får, trots det som anges i 11 § 3 lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, lämnas för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj.

Nivåer för arbetstids- och löneminskning

6 § För stödmånader som infaller under perioden 1 januari–31 mars 2021 får en arbetstagares arbetstidsminskning, utöver vad som följer av 12 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, uppgå till 80 procent av ordinarie arbetstid. Vid tillämpning av 13 § samma lag, ska löneminskningen uppgå till 4, 6, 7,5 respektive 12 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40, 60 respektive 80 procent.

För stödmånader som infaller under perioden 1 april–30 juni 2021 ska, vid tillämpning av 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete, löneminskningen

uppgå till 8, 12 respektive 15 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.

Beräkning av preliminärt stöd

7 § För stödmånader som infaller under perioden 1 januari–31 mars 2021 ska, vid tillämpning av 17 § andra stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 98,6 procent av underlaget i 17 § första stycket samma lag.

För stödmånader som infaller under perioden 1 april–30 juni 2021 ska, vid tillämpning av 17 § andra stycket lagen om stöd vid korttidsarbete, preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 65,7 procent av underlaget i 17 § första stycket samma lag.

Stöd under uppsägningstid

8 § Stöd får, trots det som anges i 14 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, lämnas för korttidsarbete som är hänförligt till en arbetstagares uppsägningstid. I sådana fall ska det, vid tillämpning av 13 § samma lag, bortses från sådan ersättning som lämnas till arbetstagaren för att arbetsgivaren ska uppfylla 12 § lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Yttrande från revisor

9 § Om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ska det tillsammans med ansökan om godkännande lämnas ett skriftligt undertecknat yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

Revisorn ska yttra sig över arbetsgivarens ekonomiska svårigheter, orsaken till dessa svårigheter och hur länge svårigheterna förväntas bestå. Revisorn ska även yttra sig över om det har förekommit sådana värdeöverföringar som avses i 5 c § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. Revisorn ska granska de uppgifter i ansökan som yttrandet avser samt räkenskapsmaterial, sammanställningar och annat underlag som ligger till grund för uppgifterna i ansökan och rapportera sina iakttagelser.

Stöd för administrativa kostnader

10 § Om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ges stöd även för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan. Sådant stöd ges med högst 10 000 kronor per arbetsgivare.

Ansökan om preliminärt stöd

11 § En ansökan om preliminärt stöd ska, i stället för vad som anges i 18 § första stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra kalendermånader från utgången av stödmånaden.

Avstämning av preliminärt stöd

Prop. 2020/21:83

Bilaga 3

12 § Om stödperioden inleds efter den 30 november 2020 ska arbetsgivaren, i stället för vad som anges om arbetsgivarens skyldighet att göra en avstämning i 19 § tredje stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, göra en avstämning vid utgången av juni 2021.

1. Denna lag träder i kraft den 15 februari 2021.
2. Lagen upphör att gälla vid utgången av juni 2021.
3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

dels att 3, 10 och 27 §§ och rubriken närmast före 10 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 5 c §, och närmast före 5 c § en ny rubrik av följande lydelse,

dels att det närmast före 5 a § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Förutsättningar för godkännande”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Lagen gäller arbetsgivare som är juridiska personer eller som är fysiska personer och bedriver näringsverksamhet.

Lagen gäller dock inte

1. staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan,

2. juridiska personer över vilka staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande, såvida inte verksamheten avser affärsverksamhet, *och*

3. arbetsgivare i fråga om verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och där det enligt en offentligrättslig reglering ankommer på det allmänna att tillhandahålla verksamheten.

1. staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, *och*

2. juridiska personer över vilka staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande, såvida inte verksamheten avser affärsverksamhet.

Vinstutdelning och andra värdeöverföringar

5 c §

Arbetsgivaren har inte rätt till stöd vid korttidsarbete som lämnas efter prövning enligt 5 a § om arbetsgivaren under stödmånaderna, de två kalendermånader som följer närmast före den första stödmånaden eller de sex kalender-

månader som följer närmast efter den sista stödmånaden verkställer ett beslut om vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna. Detsamma gäller om ett sådant beslut om värdeöverföring fattas av stämman, styrelsen eller motsvarande organ under samma period.

Om arbetsgivaren ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), gäller vad som anges om värdeöverföringar i första stycket även det eller de moderföretag till arbetsgivaren som ingår i koncernen.

Näringsförbud eller skatte- och avgiftsskulder Krav hänförliga till arbetsgivare

10 §

Preliminärt stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har näringsförbud eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när ansökan om sådant stöd prövas. Är arbetsgivaren en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

Preliminärt stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har näringsförbud, *skulder avseende återkrav av stöd enligt denna lag* eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när ansökan om sådant stöd prövas. Är arbetsgivaren en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

För en arbetsgivare som har fått ett godkännande enligt 5 a § får preliminärt stöd inte heller lämnas om arbetsgivaren, när ansökan om sådant stöd prövas, är

1. skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551), eller

2. på obestånd.

En arbetsgivare som har fått preliminärt stöd har rätt till ytterligare stöd motsvarande skillnaden mellan preliminärt stöd och slutligt stöd, om preliminärt stöd för en stödmånad har beräknats på en mindre arbetstidsminskning än den som följer av det avtal som vid avstämnings-tidpunkten gäller för stödmånaden.

Slutligt stöd beräknas på motsvarande sätt som preliminärt stöd men baserat på den större arbetstidsminskningen.

Ytterligare stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har näringsförbud eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när ansökan om sådant stöd prövas. Är arbetsgivaren en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

Ytterligare stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har näringsförbud, *skulder avseende återkrav av stöd enligt denna lag* eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när ansökan om sådant stöd prövas. Är arbetsgivaren en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

För en arbetsgivare som har fått ett godkännande enligt 5 a § får ytterligare stöd inte heller lämnas om arbetsgivaren, när ansökan om sådant stöd prövas, är

1. skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551), eller

2. på obestånd.

-
1. Denna lag träder i kraft den 15 februari 2021.
 2. Bestämmelsen i 5 c § och bestämmelserna i 10 och 27 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången för ansökningar som lämnas efter ikraftträdandet.

Lagrådets yttrande över förslagen i lagrådsremissen Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Prop. 2020/21:83
Bilaga 4

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2021-01-14

Närvarande: F.d. justitierådet Eskil Nord samt justitieråden Inga-Lill Askersjö och Petter Asp

Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Enligt en lagrådsremiss den 12 januari 2021 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall,
2. lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreterarna Anna Döös och Stina Pettersson.

Förslagen föranleder följande yttrande.

I lagrådsremissen lämnar regeringen förslag till dels en ny lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall (den nya lagen), dels ändringar i lagen om stöd vid korttidsarbete (korttidslagen). Förslagen syftar huvudsakligen till att lindra den negativa påverkan för jobb och företag som beror på de åtgärder som har vidtagits för att begränsa spridningen av sjukdomen covid-19.

Den nya lagen föreslås bli tidsbegränsad och upphör att gälla vid utgången av juni 2021. Förslaget till lagen har arbetats fram inom Regeringskansliet och remitterats den 27 november med endast 14 dagars remisstid. Som Lagrådet anförde i yttrande över de ändringar i korttidslagen som togs fram under våren 2020 finns det inte skäl att ifrågasätta behovet av att i det exceptionella läge som råder, mycket snabbt kunna ta fram åtgärder för att mildra effekterna av den pågående pandemin. Liksom då ifrågasätter Lagrådet inte heller nu behovet av att samtidigt kunna föreslå effektiva åtgärder för att kontrollera att de omfattande stödpaket som införs inte missbrukas. Lagrådet kan alltså godta den mycket korta remisstiden för att ge möjlighet att tillfälligt genomföra sådana förslag.

I lagrådsremissen finns emellertid också förslag till ändringar i korttidslagen som är avsedda att gälla utan tidsbegränsning. Det gäller förslaget om att arbetsgivare som är finansierade med allmänna medel ska kunna få stöd, förslaget om att arbetsgivare inte ska ha rätt till stöd om det skett vissa värdeöverföringar från arbetsgivaren eller från arbetsgivarens moderföretag samt förslaget om att stöd inte ska få lämnas om arbetsgivaren har skulder avseende återkrav, är skyldig att upprätta kontrollbalansräkning eller är på obestånd.

Lagrådet ifrågasätter inte heller när det gäller dessa förslag att det finns skäl att införa dem i det läge som råder. Förslagen syftar till att tydliggöra förutsättningarna för när stöd ska kunna beviljas och förhindra missbruk. Tillväxtverket ska i ett ansträngt läge pröva en oerhört stor mängd ansökningar om stöd och det är i en sådan situation särskilt angeläget att beslutsfattandet förenklas för att grundläggande krav på likabehandling och rättssäkerhet inte ska trädas för när.

Det kan emellertid ifrågasättas varför de föreslagna reglerna i korttidslagen inte endast blir tillfälliga och varför de ska gälla även vid andra ansökningar om stöd än de som föranleds av pandemin. Det är i vissa fall fråga om regler som påverkar enskilda i stor utsträckning och som – trots sitt syfte att förenkla – kommer att kräva särskilda överväganden vid beslutsfattandet. Det finns i och för sig inte anledning att betvivla att denna typ av reglering kommer att behövas även vid andra stöd. Hur dessa regler ska utformas bör dock vara föremål för noggranna överväganden inom ramen för en beredningsprocess som uppfyller sedvanliga krav på en sådan process. Det är därför inte lämpligt att – i ett ärende där processen har förkortats på grund av den krissituation som råder – vidta lagstiftningsåtgärder som blir bestående och som gäller andra stöd än de som motiveras av pandemin.

Eftersom det i lagrådsremissen föreslås en ny lag för det nya utvidgade stödet finns det inte heller av praktiska skäl anledning att ändra i korttidslagen. En bättre ordning är att i den nya lagen ta in alla de regler som ska gälla för det utvidgade stödet och låta hela regleringen omfattas av tidsbegränsningen. När tiden för det nu aktuella stödet löpt ut kan den utvärdering av åtgärderna genomföras som Lagrådet förordade i det ovan nämnda yttrandet. Därefter kan – om det skulle visa sig finnas ett behov av det – regleringen göras permanent i korttidslagen.

Lagrådet föreslår mot denna bakgrund att ändringarna i korttidslagen inte läggs till grund för lagstiftning utan att de reglerna i stället tas in i den nya lagen som då kan ges följande lydelse.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete för stöd som

1. lämnas efter godkännande av Tillväxtverket enligt 5 a § samma lag, och
2. avser stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Arbetsgivare som finansieras av allmänna medel

2 § Lagen gäller, trots det som anges i 3 § andra stycket 3 lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, även för arbetsgivare i fråga om verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och där det allmänna enligt en offentligrättslig reglering har till uppgift att tillhandahålla verksamheten.

3 § Vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska, i stället för vad som anges i 4 § 6 samma lag, jämförelsemånaden vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020.

Förutsättningar för godkännande

4 § De allmänna förutsättningarna för godkännande regleras i 5 a och b §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.

Ett godkännande får dock, trots det som anges i 5 a § andra stycket 3 samma lag, lämnas även om de ekonomiska svårigheterna rimligen hade kunnat förutses eller undvikas.

Vinstutdelning och andra värdeöverföringar

5 § Arbetsgivaren har inte rätt till stöd vid korttidsarbete om arbetsgivaren under stödmånaderna, de två kalendermånaderna närmast före den första stödmånaden eller de sex kalendermånaderna närmast efter den sista stödmånaden verkställer ett beslut om vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna. Detsamma gäller om ett beslut om en sådan värdeöverföring fattas av stämman, styrelsen eller motsvarande organ under samma period.

Om arbetsgivaren ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), gäller vad som anges om värdeöverföringar i första stycket även det eller de moderföretag till arbetsgivaren som ingår i koncernen.

Tidsperiod

6 § En arbetsgivare får, trots det som anges om tidsperioder i 6 a, 7 a och 8 a §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, beviljas preliminärt stöd enligt 18 § samma lag för stödmånader som anges i 1 § denna lag.

När preliminärt stöd inte får lämnas

7 § Utöver vad som anges i 10 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, får preliminärt stöd inte lämnas till en arbetsgivare som har skulder avseende återkrav av stöd vid korttidsarbete vilka överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Stöd får inte heller lämnas om arbetsgivaren, när ansökan om sådant stöd prövas,

1. är skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551), eller
2. är på obestånd.

Stöd för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj

8 § Preliminärt stöd får, trots det som anges i 11 § 3 lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, lämnas för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj.

Nivåer för arbetstids- och löneminskning

9 § För stödmånader under perioden 1 januari–31 mars 2021 får en arbetstagares arbetstidsminskning, utöver vad som följer av 12 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, uppgå till 80 procent av ordinarie arbetstid.

10 § För stödmånader under perioden 1 januari–31 mars 2021, ska vid tillämpning av 13 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, löneminskningen uppgå till

1. 4 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 20 procent,
2. 6 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 40 procent,
3. 7,5 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 60 procent, eller
4. 12 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 80 procent.

För stödmånader under perioden 1 april–30 juni 2021 ska, vid tillämpning av 13 § samma lag, löneminskningen uppgå till

1. 8 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 20 procent,
2. 12 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 40 procent, eller
3. 15 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 60 procent.

Beräkning av preliminärt stöd

11 § För stödmånader under perioden 1 januari–31 mars 2021 ska, vid tillämpning av 17 § andra stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 98,6 procent av underlaget beräknat enligt 17 § första stycket samma lag.

För stödmånader under perioden 1 april–30 juni 2021 ska, vid tillämpning av 17 § andra stycket samma lag, preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 65,7 procent av underlaget beräknat enligt 17 § första stycket den lagen.

Stöd under uppsägningstid

12 § Stöd får, trots det som anges i 14 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, lämnas under en arbetstagares uppsägningstid. I sådana fall ska det, vid tillämpning av 13 § samma lag, bortses från sådan ersättning som lämnas till arbetstagaren för att arbetsgivaren ska uppfylla 12 § lagen (1982:80) om anställningsskydd.

13 § Om summan av de ersättningar som arbetsgivaren redovisar i arbetsgivardeklarationen för samtliga arbetstagare (lönesumman) för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ska det tillsammans med ansökan om godkännande lämnas ett skriftligt undertecknat yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

Revisorn ska yttra sig över arbetsgivarens ekonomiska svårigheter, orsakerna till dessa svårigheter och hur länge svårigheterna förväntas bestå. Revisorn ska även yttra sig över om det har förekommit sådana värdeöverföringar som avses i 5 §. Revisorn ska granska de uppgifter i ansökan som yttrandet avser samt räkenskapsmaterial, sammanställningar och annat underlag som ligger till grund för uppgifterna i ansökan och rapportera sina iakttagelser.

Stöd för administrativa kostnader

14 § Om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ges stöd även för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan. Sådant stöd ges med högst 10 000 kronor per arbetsgivare.

Ansökan om preliminärt stöd

15 § En ansökan om preliminärt stöd ska, i stället för vad som anges i 18 § första stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra kalendermånader från utgången av stödmånaden. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

Avstämning av preliminärt stöd

16 § Om stödperioden inleds efter den 30 november 2020 ska arbetsgivaren, i stället för vad som anges i 19 § tredje stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, göra en avstämning vid utgången av juni 2021.

17 § De begränsningar som följer av 7 § gäller också vid beräkning av ytterligare stöd enligt 27 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.

-
1. Denna lag träder i kraft den 15 februari 2021.
 2. Lagen upphör att gälla vid utgången av juni 2021.
 3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för stöd som avser stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Lagförslag i promemorian Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar

Förslag till lag om lag om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år

Härigenom föreskrivs följande.

- 1 §** Denna lag innehåller bestämmelser om särskild beräkning av
1. arbetsgivaravgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980), och
 2. löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

2 § På ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år ska hela ålderspensionsavgiften men bara nio tjugondelar av de övriga arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften betalas. Procenttalen för avgifterna ska efter kvoteringen anges med två decimaler så att övriga decimaler faller bort.

Första stycket gäller endast till den del den avgiftspliktiga ersättningen uppgår till högst 25 000 kronor per kalendermånad.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.
 2. Lagen tillämpas på ersättning som utges efter den 31 mars 2021.
 3. Lagen upphör att gälla vid utgången av mars 2023.
 4. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för ersättning som har utgetts under perioden den 1 april 2021–31 mars 2023.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom förskrivs att 5 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §²

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget. *För den del av underlaget som avdrag ska beräknas på enligt 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980) får avdraget inte medföra att dessa avgifter understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § samma lag. Sammanlagt får avdrag göras med högst 7 100 kronor. Avdraget ska i första hand göras från den allmänna löneavgiften.*

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen (2000:980). Sammanlagt får avdrag göras med högst 7 100 kronor. Avdraget ska i första hand göras från den allmänna löneavgiften.

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första stycket ska endast ingå sådan avgiftspliktig ersättning som avses i 2 § första stycket.

Vid bedömningen av avdragsrätten enligt första stycket ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma koncern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag anses som en avgiftsskyldig. Avdraget ska i ett sådant fall i första hand göras av moderföretaget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas av moderföretaget, får det utnyttjas av dotterföretagen i den ordning som moderföretaget bestämmer

Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.

¹ Senaste lydelse av lagen rubrik 2007:286.

² Senaste lydelse 2015:475.

Förteckning över remissinstanserna avseende promemorian Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar

Efter remiss har yttranden kommit in från Arbetsförmedlingen, Ekonomistyrningsverket (ESV), FAR, Företagarna, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU), Landsorganisationen i Sverige (LO), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor (MUCF), Regelrådet, Skatteverket, Småföretagarnas Riksförbund, Srf konsulterna, Föreningen Svensk Handel, Svenskt Näringsliv, Tjänstemännens centralorganisation (TCO) och Visita.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Arbetsgivarverket, Förvaltningsrätten i Stockholm, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys), Pensionsmyndigheten, Saco och Statskontoret.

Lagförslag i lagrådsremissen Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar

Prop. 2020/21:83
Bilaga 7

Förslag till lag om lag om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om särskild beräkning av

1. arbetsgivaravgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980), och
2. löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

2 § På ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år ska hela ålderspensionsavgiften men bara nio tjugondelar av de övriga arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften betalas. Procenttalen för avgifterna ska efter kvoteringen anges med två decimaler så att övriga decimaler faller bort.

Första stycket gäller endast till den del den avgiftspliktiga ersättningen uppgår till högst 25 000 kronor per kalendermånad.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.
 2. Lagen tillämpas på ersättning som utges efter den 31 mars 2021.
 3. Lagen upphör att gälla vid utgången av mars 2023.
 4. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för ersättning som har utgetts under perioden den 1 april 2021–31 mars 2023.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom förskrivs att 5 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §²

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget. För den del av underlaget som avdrag ska beräknas på enligt 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980) får avdraget inte medföra att dessa avgifter understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § samma lag. Sammanlagt får avdrag göras med högst 7 100 kronor. Avdraget ska i första hand göras från den allmänna löneavgiften.

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen (2000:980). Sammanlagt får avdrag göras med högst 7 100 kronor. Avdraget ska i första hand göras från den allmänna löneavgiften.

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första stycket ska endast ingå sådan avgiftspliktig ersättning som avses i 2 § första stycket.

Vid bedömningen av avdragsrätten enligt första stycket ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma koncern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag anses som en avgiftsskyldig. Avdraget ska i ett sådant fall i första hand göras av moderföretaget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas av moderföretaget, får det utnyttjas av dotterföretagen i den ordning som moderföretaget bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.

¹ Senaste lydelse av lagen rubrik 2007:286.

² Senaste lydelse 2015:475.

Lagrådets yttrande över förslagen i lagrådsremissen Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar

Prop. 2020/21:83
Bilaga 8

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2020-12-15

Närvarande: F.d. justitierådet Ella Nyström samt justitieråden
Per Classon och Stefan Johansson

Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar

Enligt en lagrådsremiss den 10 december 2020 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och socialavgifter i vissa fall,
2. lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Marcus Andersson.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 19 januari 2021

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Baylan, Hallengren, Hultqvist, Ygeman, Ekström, Lind

Föredragande: statsrådet Baylan, Hallengren

Regeringen beslutar proposition 2020/21:83 Extra ändringsbudget för 2021 – Förstärkta stöd till företag, nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga och andra åtgärder med anledning av coronaviruset